

0809_az_qiyabiQ2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 0809 Biznesin təşkili və idarəedilməsi 2

1 Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- hamısı
- Planlaşdırma sahibkarlıq fəaliyyətinin mühüm tərkib hissəsidir
- Ümumiqtisadi baxımdan planlaşdırma qiyməti və bazarı əvəz edən mexanizmdir
- Planlaşdırmanın hər iki mənası öz aralarında sıx əlaqəlidir
- Planlaşdırma firmanın daxili fəaliyyətində baş verən hərəkətlərə nəzarət etməyə imkan yaradır

2 Kiçik müəssisələrin özəlləşdirilməsi necə həyata keçirilir?

- heç bir variant düzgün deyil
- hərracda satış və müsabiqələr keçirmək yolu ilə
- xarici ölkələrə satmaq ilə
- müflisləşmə nəticəsində
- hərracda satış keçirməmək yolu ilə

3 Restrukturizasiya zamanı müflisləşmə institutu nəyin ayrılmaz tərkib hissəsidir?

- inzibati idarəetmə sisteminin
- korporativ idarəetmənin
- bazar iqtisadiyyatının
- mühasibat uçotunun
- liberal idarəetmə modelinin

4 Restrukturizasiya zamanı istehsal gücündən tam istifadə olunmaması nəticəsində nə baş verir?

- heç bir dəyişiklik baş vermir
- məhsul vahidinə düşən amortizasiya ayırmalarının və əmlak vergisinin həcmi artır
- məhsul vahidinə düşən amortizasiya ayırmalarının və əmlak vergisinin həcmi azalır
- əmlak vergisinin həcmi dəyişməz qalır
- düzgün cavab yoxdur

5 Ölkədə yerli müəssisələrin restrukturizasiyasını şərtləndirən amillərdən biri

- siyasi amil
- qiymət amili
- insan amili
- idarəetmə amili
- modernləşmə amili

6 Restrukturizasiya zamanı ödəmə qabiliyyəti olmayan hansı müəssisə sayılır?

- bütün variantlar düzdür
- borclu müəssisə borcu ödəməyə qadir deyil
- borclu müəssisə kreditörün irəli sürdüyü qanuni ödəmə tələbinin bu cür tələb verildikdən sonra iki ay ərzində yerinə yetirməmişdir
- borclu öz borclarını vaxtı çatdıqca ödəməyə qadir deyildir?
- borclu müəssisə qanunvericiliyə müvafiq surətdə həyata keçirməli olduğu ödənişləri vaxtı çatdıqca həyata keçirməyə qadir deyildir

7 Restrukturizasiya zamanı müəssisələrin inteqrasiyası necə həyata keçirilir?

- bütün cavablar düzgündür
- bir-birilə əlaqəli istehsalların birləşməməsi əsasında
- yalnız bir-birilə əlaqəsi olmayan istehsalların birləşməsi əsasında

- heç bir variant düzgün deyil
- bir-birilə əlaqəli istehsalların və bir-birilə əlaqəsi olmayan istehsalların birləşməsi əsasında

8 Restrukturizasiya nə zaman müsbət nəticə verir?

- kapitalın olmadığı zaman
- heç bir cavab düzgün deyil
- kapitalın artımı təmin ediləndə
- kapitalın azalması zamanı
- kapitalın dəyişməsi zamanı

9 Restrukturizasiyada əgər kreditor borclarının məbləği artırsa və müəssisənin maliyyə vəziyyəti pisləşirsə, onda müəssisənin investisiya cəlb etmək imkanları necə dəyişir

- dəyişilməz qalır
- xeyli məhdudlaşır
- düzgün variant yoxdur
- əvvəl dəyişilməz qalır, sonra inkişaf edir
- inkişaf edir

10 Biznesin restrukturizasiyasında kim maraqlıdır?

- vəziyyəti yaxşı olan müəssisələr
- inkişaf etmiş müəssisələr
- bazara adaptasiya olunmuş və maliyyə iqtisadi vəziyyəti pis olan bütün müəssisələr
- bazara adaptasiya olunmuş və onun tələblərinə hələ uyğunlaşmamış
- düzgün variant yoxdur

11 Restrukturizasiyadan fərqli olan reinjirininq nə deməkdir?

- düzgün variant yoxdur
- idarəetmənin dəyişməsi
- müəssisənin kompleks şəkildə dəyişdirilməsi
- təsərrüfat təşkilatının strukturunun radikal şəkildə dəyişdirilməsi
- müəssisənin fəaliyyətinin radikal şəkildə sıçrayışla yaxşılaşdırılması üçün biznes proseslərinin köklü şəkildə yenidən qurulması

12 Müəssisənin mülkiyyətinin strukturunun dəyişməsi nəyin növlərindən biridir?

- düzgün variant yoxdur
- kontrollinq
- korporativ restrukturizasiya
- reinjirininq
- marketinq

13 Restrukturizasiya sözünün mənası nə deməkdir?

- idarəetmənin dəyişməsi
- yenidən qurulma
- yenidən bölgü
- əmək haqqının bölüşdürülməsi
- yenidən planın qurulması

14 Firmadaxili planlaşdırmanın rolu və əhəmiyyətinin şərtləndirən əsas amillərə aiddir:

- hamısı
- heyətə yeni rəhbərlik stili;
- xarici mühitin daim dəyişikliyə məruz qalması;
- firmanın fəaliyyət miqyasının artması və mürəkkəbləşməsi;

- iqtisadi təşkilatda mərkəzdənqaçma qüvvəsinin güclənməsi.

15 Planlaşdırmanın tətbiqinin üstünlüklərinə aid deyil:

- logistika
 öz qərarlarını reallaşdırmağa menecerləri stimullaşdırır;
 yarana biləcək problemlərə aydınlıq gətirir;
 gələcək əlverişli şəraitdən istifadəyə mümkün hazırlığı təmin edir;
 müəssisədə fəaliyyətin koordinasiyasını yaxşılaşdırır

16 Planlaşdırmanın tətbiqinin üstünlüklərinə aiddir:

- hamısı
 müəssisənin fəaliyyətinə nəzarəti gücləndirir.
 resursların daha rəşional bölgüsünə səbəb olur;
 firmanın zəruri informasiyalarla təmin edilməsi imkanlarını artırır;
 menecerlərin təhsilini artırmaq üçün zəmin yaradır;

17 Planlaşdırmanın tətbiqinin üstünlüklərinə aiddir:

- hamısı
 öz qərarlarını reallaşdırmağa menecerləri stimullaşdırır;
 yarana biləcək problemlərə aydınlıq gətirir;
 gələcək əlverişli şəraitdən istifadəyə mümkün hazırlığı təmin edir;
 müəssisədə fəaliyyətin koordinasiyasını yaxşılaşdırır;

18 Aşağıdakı fikirlərdən hansı səhvdir:

- Planlaşdırma menecment prosesinin üçüncü və ən əhəmiyyətli mərhələsi sayılır.
 Ümumi iqtisadi baxımdan planlaşdırma qiyməti və bazarı əvəz edən mexanizmdir
 Planlaşdırmanın hər iki mənası öz aralarında sıx əlaqəlidir
 Planlaşdırma sahibkarlıq fəaliyyətinin mühüm tərkib hissəsidir
 Planlaşdırma firmanın daxili fəaliyyətində baş verən hərəkətlərə nəzarət etməyə imkan yaradır

19 Bunlardan hansı müəssisənin iqtisadi islahatlar nəticəsində qarşıya qoyulan məqsədə nail olunması vasitəsidir?

- düzgün variant yoxdur
 proqnozlaşdırma
 planlaşdırma
 restrukturizasiya
 rekonstruksiya

20 Restruktirizasiyadan fərqli olaraq reinjinirinq nəyi əks etdirir?

- düzgün variant yoxdur
 informasiya sistemlərinin qurulması
 maliyyə, marketinq
 keyfiyyət, servis xidməti, maliyyə, marketinq, informasiya sistemlərin qurulması
 informasiya çatışması

21 Restruktirizasiyada təhlil edilən göstəricilərə nə aiddir?

- düzgün variant yoxdur
 xüsusi və borc vəsaiti, ehtiyatların və xüsusi dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti
 mədaxil, maya dəyəri, mənfəət, rentabellik
 müəssisənin fəaliyyətinin nəticələri kapitalın və işgüzar fəallığın strukturu likvidlik və ödəməqabiliyyətlik
 cari likvidlik əmsalı, dövriyyə vəsaitləri ilə təmin olunma əmsalı

22 Biznesin restrukturizasiyası haqqında qərarın qəbul edilməsindən əvvəl nə etmək lazımdır?

- düzgün cavab yoxdur
- qiymətli kazğılar bazarının təhlili
- əmək bazarlarının təhlili
- əmtəə bazarlarının təhlili
- maliyyə bazarının təhlili

23 Hansı proqram əsasında işləyən mütəxəssislər biznesin restrukturizasiyasını üç mərhələyə bölürlər?

- düzgün variant yoxdur
- TİSSA
- Roland Berqer və Partner
- TASIŞ
- bütün cavablar doğrudur

24 Biznes restrukturizasiyasında birinci mərhələ:

- düzgün variant yoxdur
- yeni avadanlıqlara və əmək resurslarına investisiya qoyuluşu
- maliyyə restrukturizasiyası
- müəssisənin təşkilati və idarəetmə restrukturizasiyası, onun fəaliyyətinin və əsas vəsaitlərinin yenidən təşkili
- mülkiyyət hüququnun yenidən təşkili

25 Biznes restrukturizasiyasının sonuncu mərhələsi:

- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin təşkilati və idarəetmə restrukturizasiyası
- maliyyə restrukturizasiyası
- mülkiyyət hüququnun yenidən təşkili
- yeni avadanlıqlara və əmək resurslarına investisiya qoyuluşu

26 Biznes restrukturizasiyasının ikinci mərhələsi

- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin təşkilati və idarəetmə restrukturizasiyası
- maliyyə restrukturizasiyası
- maliyyə restrukturizasiyası, yeni avadanlıqlara və əmək resurslarına investisiya qoyuluşu
- mülkiyyət hüququnun yenidən təşkili

27 İştirak prinsipi:

- hamısı
- planlara və planlaşdırma prosesinə qeyri-müəyyən şəraitin yaranması ilə əlaqədar öz istiqamətini dəyişmə qabiliyyətinin verilməsindən ibarətdir.
- mənası ondan ibarətdir ki, müəssisələrdə planlaşdırma prosesi müəyyən edilmiş tsikl çərçivəsində daim həyata keçirilməlidir
- planlaşdırmanın sistemli xarakter daşmasını nəzərdə tutur
- müəssisənin hər bir üzvü tutduğu vəzifəsindən və yerinə yetirdiyi funksiyadan asılı olmadan plan fəaliyyətinin bilavasitə iştirakçısıdır

28 Çeviklik prinsipi:

- hamısı
- planlara və planlaşdırma prosesinə qeyri-müəyyən şəraitin yaranması ilə əlaqədar öz istiqamətini dəyişmə qabiliyyətinin verilməsindən ibarətdir.
- mənası ondan ibarətdir ki, müəssisələrdə planlaşdırma prosesi müəyyən edilmiş tsikl çərçivəsində daim həyata keçirilməlidir
- planlaşdırmanın sistemli xarakter daşmasını nəzərdə tutur

- müəssisənin hər bir üzvü tutduğu vəzifəsindən və yerinə yetirdiyi funksiyadan asılı olmadan plan fəaliyyətinin bilavasitə iştirakçısıdır

29 Fasiləsizlik prinsipi:

- hamısı
 planlara və planlaşdırma prosesinə qeyri-müəyyən şəraitin yaranması ilə əlaqədar öz istiqamətini dəyişmə qabiliyyətinin verilməsindən ibarətdir.
 mənası ondan ibarətdir ki, müəssisələrdə planlaşdırma prosesi müəyyən edilmiş tsikl çərçivəsində daim həyata keçirilməlidir
 planlaşdırmanın sistemli xarakter daşmasını nəzərdə tutur
 müəssisənin hər bir üzvü tutduğu vəzifəsindən və yerinə yetirdiyi funksiyadan asılı olmadan plan fəaliyyətinin bilavasitə iştirakçısıdır

30 Vəhdətlik prinsipi:

- hamısı
 planlara və planlaşdırma prosesinə qeyri-müəyyən şəraitin yaranması ilə əlaqədar öz istiqamətini dəyişmə qabiliyyətinin verilməsindən ibarətdir.
 mənası ondan ibarətdir ki, müəssisələrdə planlaşdırma prosesi müəyyən edilmiş tsikl çərçivəsində daim həyata keçirilməlidir
 planlaşdırmanın sistemli xarakter daşmasını nəzərdə tutur
 müəssisənin hər bir üzvü tutduğu vəzifəsindən və yerinə yetirdiyi funksiyadan asılı olmadan plan fəaliyyətinin bilavasitə iştirakçısıdır

31 Hansı proqrama görə restrukturizasiya prosesi iki mərhələyə bölünür?

- Roland Berqer və Partner
 TİSSA
 TASİS
 heç bir cavab düzgün deyil
 Nabucco

32 Biznesin idarə edilməsinin restrukturizasiyasını həyata keçirməzdən əvvəl hansı təhlil aparılmalıdır?

- təşkilati qərarların hazırlanması və qəbulu üsulları təhlil edilir
 operativ və strateji təhlil
 düzgün variant yoxdur
 bütün cavablar düzdür
 operativ təhlil

33 Restruktirizasiya zamanı inteqrasiyanın neçə əsas forması var?

- 4
 2
 1
 3
 düzgün variant yoxdur

34 Restruktirizasiya müəssisənin məqsədləri və onların həyata keçirilməsi yolları necə adlanır?

- taktika
 strategiya
 analitik
 düzgün variant yoxdur
 planlaşdırma

35 Planlaşdırmanın əsas mərhələlərinə aiddir:

- Planın reallaşdırılması
 Daxili və xarici mühitin təhlili və qiymətləndirilməsi

- hamısı
- Nəticələrə nəzarət
- Strateji məqsədlərin müəyyən edilməsi

36 əmtə bazarında strateji təsir zonalarına aiddir:

- "İt"
- "Sağlam inək"
- "Ulduz"
- "Çətin uşaq"
- hamısı

37 Planlar sisteminin kompleks elementlərinə aiddir:

- Strateji planın davamı kimi tərtib edilən ümumfırma planıdır. O, firmanın inkişafının başlıca vəzifəsini müəyyənləşdirir və onun əsasında inkişaf planı tərtib edilir.
- Strateji plan, bu firmanın baş planı adlanır.
- Planlarla yanaşı planlaşdırma prosesinin nəticəsi kimi proqram və layihələr tərtib olunur
- hamısı
- Operativ plan. Bu firmanın və onun bölmələrinin cari fəaliyyət planıdır.

38 Preaktiv planlaşdırmanın nöqsan cəhətlərinə aid deyil:

- Hamısı
- qazanılmış təcrübədən zəif istifadə olunması;
- müəssisənin gündəlik ehtiyaclarına kifayət qədər diqqət yetirilməməsi;
- futurologiya və tədqiqatın yeni metodlarına həddindən ziyadə meyil göstərməsi.
- planlaşdırma bu günün obyektiv şəraiti və gələcək dəyişiklikləri kifayət qədər nəzərə alınmadan aparılır

39 Reaktiv planlaşdırmanın nöqsan cəhətlərinə aiddir:

- Ona sistem kimi baxılır, yalnız sadə vahid elementlərin məcmusu kimi baxılır;
- reaktiv planlaşdırma əsasən yalnız ali rəhbərin funksiyasıdır;
- reaktiv planlaşdırma müəssisələrin təsərrüfat fəaliyyətinin effektivliyini aşağı salır.
- hamısı
- planlaşdırma bu günün obyektiv şəraiti və gələcək dəyişiklikləri kifayət qədər nəzərə alınmadan aparılır;

40 İnteraktiv planlaşdırma:

- əsasən gələcək dəyişikliklərə hədəflənir.
- heç biri
- iştirak prinsipinə əsaslanır və təşkilatın iştirakçılarının yaradıcı qabiliyyətini maksimum səfərbərliyə alır
- (keçmişə qayıtmaq) nümayəndələr öz idealları və üsullarının mövcudluğunu keçmişdə tapırlar
- keçmişə qayıtmaq və irəli doğru hərəkətə cəhd etmək lazım bilinmir. Planlaşdırmanın bu tipi mövcud şəraiti kifayət qədər yaxşı və münasib kimi qəbul edir.

41 Preaktiv planlaşdırma:

- iştirak prinsipinə əsaslanır və təşkilatın iştirakçılarının yaradıcı qabiliyyətini maksimum səfərbərliyə alır]
- əsasən gələcək dəyişikliklərə hədəflənir.
- keçmişə qayıtmaq və irəli doğru hərəkətə cəhd etmək lazım bilinmir. Planlaşdırmanın bu tipi mövcud şəraiti kifayət qədər yaxşı və münasib kimi qəbul edir.
- (keçmişə qayıtmaq) nümayəndələr öz idealları və üsullarının mövcudluğunu keçmişdə tapırlar
- heç biri

42 İnaktiv planlaşdırma:

- heç biri
- (keçmişə qayıtmaq) nümayəndələr öz idealları və üsullarının mövcudluğunu keçmişdə tapırlar

- keçmişə qayıtmaq və irəli doğru hərəkətə cəhd etmək lazım bilinmir. Planlaşdırmanın bu tipi mövcud şəraiti kifayət qədər yaxşı və münasib kimi qəbul edir.
- əsasən gələcək dəyişikliklərə hədəflənir.
- iştirak prinsipinə əsaslanır və təşkilatın iştirakçılarının yaradıcı qabiliyyətini maksimum səfərbərliyə alır

43 Reaktiv planlaşdırma:

- heç biri
- (keçmişə qayıtmaq) nümayəndələr öz idealları və üsullarının mövcudluğunu keçmişdə tapırlar
- keçmişə qayıtmaq və irəli doğru hərəkətə cəhd etmək lazım bilinmir. Planlaşdırmanın bu tipi mövcud şəraiti kifayət qədər yaxşı və münasib kimi qəbul edir.
- əsasən gələcək dəyişikliklərə hədəflənir.
- iştirak prinsipinə əsaslanır və təşkilatın iştirakçılarının yaradıcı qabiliyyətini maksimum səfərbərliyə alır

44 Planlaşdırma sisteminin ehtimal variantlarına aiddir:

- Şəxsi məsuliyyət altında planlaşdırma.
- Sərt öhdəliklər sisteminə əsaslanan planlaşdırma.
- Heç biri
- hamısı
- Təsadüfi şəraitə uyğunlaşan planlaşdırma

45 Roland Berqer və Partner firmasına görə ikinci mərhələyə nə daxildir?

- düzgün variant yoxdur
- mülkiyyət hüququnun yenidən təşkili
- maliyyə restrukturizasiyası
- operativ tədbirlər planı üzrə restrukturizasiya
- biznes proseslərinin optimallaşdırılması

46 Roland Berqer və Partner firmasına görə birinci mərhələyə nəyə aiddir?

- operativ tədbirlər planı üzrə restrukturizasiya
- mülkiyyət hüququnun yenidən təşkili
- düzgün variant yoxdur
- biznes proseslərinin optimallaşdırılması
- maliyyə restrukturizasiyası

47 Kimin sözlərinə görə restrukturizasiya müəssisənin islahatı proqramının bir hissəsidir?

- düzgün variant yoxdur
- M.V. Odinçov və L.V.Eckin
- V. D. Şapiro, İ.İ.Mazur
- Q.V.Buliçeva; L.P. Straxova
- M.D.Aistova, L.P. Straxova

48 Müəssisənin restrukturizasiyasına həm onun yenidən təşkilini, həm də islahatını aid edirlər

- düzgün variant yoxdur
- İ.İ. Mazur və V.D.Şapiro
- M.D.Aitstova
- M.V. Odinçov və L.V. Eckin
- L.P. Straxova

49 Müəssisənin restrukturizasiyasını bazarın xarici şərtlərinə və onun inkişaf strategiyasına uyğun olmağını kim müəyyən etmişdir?

- Q.V.Buthovskaya
- İ.İ. Mazur; V.D. Şapiro
- düzgün variant yoxdur

- M.V.Odinçov
 L.P.Straxova

50 M.D. Aitsova restrukturizasiyanı necə başa düşülməsini təklif edir?

- təssərrüfat təşkilatının strukturunun orta şəkildə dəyişdirilməsi
 təssərrüfat təşkilatının strukturunun radikal şəkildə dəyişdirilməsi
 daxili və xarici mühitin təsiri ilə dəyişdirilmə
 vergilərin azaldılması yolları ilə
 təssərrüfat təşkilatının strukturunun cüzi şəkildə dəyişdirilməsi

51 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsində dönərli olmayan valyutaya həmçinin nə deyilir?

- Sərbəst valyuta
 Düzgün variant yoxdur
 Qapalı valyuta
 Açıq valyuta
 Üzən valyuta

52 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsinə əsasən sərbəst dönərli valyuta dedikdə nə başa düşülür?

- Valyutanın istənilən xarici valyutaya məhdudiyyətsiz dəyişdirilməsi
 Düzgün variant yoxdur
 Valyuta mübadiləsinə qadağa
 Valyuta məhdudiyyətinə məruz qalmış valyuta dönərliyi
 Valyutanın yalnız müəyyən edilmiş 1 xarici valyutaya dəyişdirilməsi

53 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsinə uyğun olaraq dönərlik baxımından valyutalar neçə cür fərqləndirilir?

- 4
 Düzgün variant yoxdur
 3
 2
 5

54 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsinə əsasən valyuta dönərliyi dedikdə nə başa düşülür?

- Milli valyutanın heç bir məhdudiyyət olmadan digər milli valyutalara sərbəst dəyişdirilməsi qabiliyyəti
 Düzgün variant yoxdur
 Milli valyutanın ölkə daxilində sərbəst hərəkəti
 Bir valyutanın digər valyutaya dəyişdirilməsinə qadağa
 İki valyuta arasında qanunvericilik əsasında müəyyən edilən nisbət

55 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsinə əsasən valyuta pariteti dedikdə nə başa düşülür?

- İki valyuta arasında qanunvericilik əsasında müəyyən edilən nisbət
 Pul nişanları və qiymətli daşlar arasında müəyyən edilən nisbət
 Düzgün variant yoxdur
 Beş və daha çox valyuta arasında qanunvericilik əsasında müəyyən edilən nisbət
 Qızıl və gümüş arasında qanunvericilik əsasında müəyyən edilən nisbət

56 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsi Yamayka konfransında əsasən hansı dəyişikliklər baş verdi?

- ölkənin pul vahidinin qızıl məzmununun müəyyən edilməsi
- Düzgün variant yoxdur
- ehtiyat valyutanın qızıla rəsmi məzənnəsi
- üzv ölkələr qəbul edilmiş prinsiplər daxilində "sabit" və ya "dəyişkən" məzənnə sistemindən sərbəst istifadə edə bilirlər
- bazar valyuta məzənnəsinin yol verilən dəyişkənliyi 1% çox olmalıdır

57 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsi bu şəhərlərin hansında valyuta sisteminə ad vermişdir?

- Bretton-Vuds
- Bütün variantlar doğrudur
- Vaşinqton
- Los-Anceles
- Nyu-York

58 Xüsusi iqtisadi zonalar dedikdə nə başa düşülür?

- digər şirkətlərin fəaliyyətinə nəzarət etmək və onları idarə etmək məqsədilə formalaşmış ərazi-təsərrüfat kompleksidir
- mənfəət almaq məqsədilə kapitalı birləşdirmək yolu ilə təsərrüfat kompleksidir
- müstəqil şirkətlərin koordinasiya olunmuş sahibkar fəaliyyətinin müxtəlif məqsədli olan müvəqqəti ittifaqıdır
- öz mahiyyətinə görə daxili iqtisadi əlaqələrin inkişafı əsasında formalaşmış ərazi-təsərrüfat kompleksidir
- öz mahiyyətinə görə xarici iqtisadi əlaqələrin inkişafı əsasında formalaşmış ərazi-təsərrüfat kompleksidir

59 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsi zamanı rəqabətdə qalib gəlmək üçün xarici bazarda əmtənin daxili bazardakına nisbətən ucuz satılması necə adlanır?

- Mal dövriyyəsi
- Mal dempinqi
- Klirinq
- Dempler
- Rentinq

60 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsi zamanı bunlardan hansı bazar modelinə aid deyil?

- Xalis inhisar
- Oliqopoliya
- Xalis gəlir
- Inhisarçı rəqabət
- Xalis rəqabət

61 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsi zamanı aşağıdakılardan hansı xarici ticarətin kreditləşməsi formasıdır?

- Beynəlxalq kredit
- Aksent krediti
- Aksept
- Akkreditiv
- Kommersiya krediti

62 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsi zamanı bir firmanın ölkədən kənar investisiya qoymaq istədiyini düşünək, investisiya qoyuluşunun həyata keçirməzdən öncə hansı addımı atardınız?

- Investisiya qoyulması nəzərdə tutulan sahəyə tələbatı müəyyənləşdirədim.
- Həmin ölkənin iqtisadi, sənaye və firma analizini aparardım.
- Birbaşa investisiya qoyuluşunun həyata keçirməyi qərara alardım.

- Həmin ölkədəki inflyasiya səviyyəsini müəyyənləşdirərdim.
- Həmin ölkədəki alıcıların mövcud alıcılıq qabiliyyətini müəyyənləşdirərdim.

63 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsində aktiv tədiyyə balansı milli valyuta məzənnəsinə necə təsir edir?

- Azalmasına kömək edir
- Yüksəlməsinə kömək edir
- Düzgün variant yoxdur
- Ucuzlaşmasına səbəb olur
- Borelular milli valyutanı xarici valyutaya dəyişməyə can atırlar

64 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsi valyuta riskləri nədən asılıdır?

- BVF ehtiyat kreditlərindən
- Qızıl-valyuta ehtiyatlarından
- Bütün variantlar doğrudur
- Avro ilə hesablaşmalardan
- SDR ilə hesablaşmalardan

65 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsi zamanı valyuta risklərini öyrənərkən valyuta statusunu eldə etməyin obyektiv şərtlərinə hansılar aid deyil?

- Təşkil edilmiş və tutumlu borc kapitalı
- İnkişaf etmiş kredit bank sistemi
- Qapalı valyuta siyasətinin tətbiq edilməsi
- Qızıl-valyuta ehtiyatlarında dünyada aparıcı mövqeyə malik olması
- Valyuta əməliyyatlarının liberallaşması

66 Xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması və onların fəaliyyətinin idarə edilməsində qismən dönərli valyuta istifadə olunan ölkələrdə nə baş verir?

- Bütün variantlar doğrudur
- Bu ölkələrdə valyuta qadağaları mövcuddur
- Bu ölkələrdə valyuta mübadiləsi sərbəstdir
- Bu ölkələrdə valyuta mübadiləsi qadağandır
- Düzgün variant yoxdur

67 Körfəz – vergi zonası ofşor zonadan nə ilə fərqlənir?

- ofşor zonadan fərqli olaraq körfəz – vergi zonasında güzəştlər yalnız səhmdar cəmiyyətlərinə şamil edilir
- ofşor zonadan fərqli olaraq körfəz – vergi zonasında güzəştlər yalnız xarici şirkətlərə şamil edilir
- ofşor zonadan fərqli olaraq körfəz – vergi zonasında güzəştlər yalnız vençur şirkətlərə şamil edilir
- ofşor zonadan fərqli olaraq körfəz – vergi zonasında güzəştlər yerli şirkətlərə də şamil edilir
- ofşor zonadan fərqli olaraq körfəz – vergi zonasında güzəştlər yalnız xidmət göstərən şirkətlərə şamil edilir

68 Texnopolislər nəyə xidmət edirlər?

- özəlləşdirmə prosesinin genişləndirilməsinə
- innovasiya prosesinin və fəaliyyətinin genişləndirilməsinə
- əmək bazarının inkişafına
- qiymətli kağızlar bazarının məhdudlaşdırılmasına
- bank sisteminin inkişafına

69 Azərbaycan Respublikası XİZ-lərin yaradılması haqqında fərman Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən nə zaman imzalanmışdır?

- fevral 2, 2009

- mart 6, 2007
- iyun 4, 2006
- aprel 7, 2005
- may 5, 2008

70 Prezident Fərmanında qarşıya qoyulmuş əsas prioritet vəzifələrinə hansı aid deyil?

- xarici və daxili investisiyaların prioritet sahələrə yönəldilməsinin sürətləndirilməsi
- ölkə iqtisadiyyatının və onun ayrı-ayrı regionlarının inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılması
- elmi-texniki tərəqqinin zəiflənməsi
- ölkəyə müasir texnologiyaların gətirilməsi
- rəqabətqabiliyyətli mal və xidmətlərin təşkili

71 Dünya təsərrüfat XİZ-rin funksional cəhətlərinə hansı aid deyil?

- beynəlxalq əmtəə dövriyyəsinin aktivləşməsi
- investisiyaların mobilləşməsi
- iqtisadi inteqrasiya proseslərinin dərinləşməsi
- özəlləşdirmə prosesinin məhdudlaşdırılması
- iqtisadi artımın sürətləndirilməsi

72 XİZ-da mənfəəft normasında güzəşt neçə faiz olur?

- 40-45
- 30-35
- 20-25
- 10-15
- 50-55

73 Gömrük eksteritorialı prinsip dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- fiskal-vergi stimullaşdırılması ilə bağlı güzəştlər
- XİZ-də əmtəələrə milli gömrük ərazisinin sərhədləri kənarındakı obyektləri kimi baxılır, bu şərtliliyindən irəli gələrək həmin əmtəələrin adı gömrük nəzarətinə və vergi qoymaya məruz qalmır
- əmtəələrin adı gömrük nəzarətinə və vergi qoymaya məruz qalır
- XİZ-də əmtəələrə milli gömrük ərazisinin sərhədləri daxilində obyektlər kimi baxılır

74 İTHVS mərhələləri:

- İTH texniki layihəsinin işlənilib hazırlanması
- bütün variantlar düzdür
- sahədə mövcud olan İTH sistemlərinin təhlili
- işçi İTH layihəsinin işlənilib hazırlanması
- müəssisədə mövcud olan İTH sistemlərinin təhlili

75 İTTH-nin məqsədi nədən ibarətdir?

- bütün cavablar doğrudur
- köhnə və mövcud məhsulun istehsalı üçün texnoloji sənədlərin hazırlanması
- yalnız məhsulun istehsalı üçün təşkilati sənədlərin hazırlanması
- yeni məhsulun istehsalı üçün texnoloji və təşkilati sənədlərin hazırlanması
- düzgün variant yoxdur

76 İstehsalın təşkilatı –texnoloji hazırlığı (İTTH) özünə nələri daxil edir?

- düzgün variant yoxdur
- avadanlıqların hazırlığını
- maliyyə vəsaitlərinin hazırlığını

- istehsal təşkilatı hazırlığı və istehsalın texnoloji hazırlığını
- əsas fondların hazırlığını

77 OPT-nin əsas məqsədi hansıdır?

- xərc kriteriyası üzrə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi
- xərc kriteriyası üzrə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi
- keyfiyyət kriteriyası üzrə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi
- kəmiyyət kriteriyası üzrə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi
- bütün variantlar doğrudur

78 Hər bir müəssisə hüquqi şəxs olaraq istehsalın təşkilinin problemlərinin həlli zamanı hansı suala cavab verməlidir?

- özünümaliyyələşdirmə necə həyata keçməlidir
- nə qədər kapital qoyuluşu etmək?
- harada satmaq?
- hansı avadanlıqla istehsal etmək?
- düzgün variant yoxdur

79 İstehsal planına əsasən çıxış gücləri necə müəyyənləşdirilir?

- ilin sonuna maliyyə vəsaitlərinə əsasən
- yeni daxil olan gücləri nəzərə almaqla ilin ortasına müəyyən edilir
- plan dövrünün əvvəlinə olan avadanlıqlarla
- sıradan çıxan və yeni daxil olan gücləri nəzərə almaqla plan dövrünün sonuna müəyyən edilir
- düzgün variant yoxdur

80 İstehsal planına əsasən giriş gücləri necə müəyyən edilir?

- düzgün variant yoxdur
- ilin ortasına maliyyə vəsaitlərinə əsasən
- ilin sonuna maliyyə vəsaitlərinə əsasən
- ilin əvvəlinə mövcud avadanlıqlar üzrə
- ilin sonuna mövcud avadanlıqlar üzrə

81 İstehsal planına əsasən müəssisənin istehsal gücü nə ilə müəyyənləşdirilir?

- anbarların gücləri ilə
- texnologiyaların gücləri ilə
- avadanlıqların gücləri ilə
- aparıcı sexlərin, sahələrin və aqreqatların gücləri ilə
- düzgün variant yoxdur

82 İstehsal planında istehsal gücləri nəyi əks etdirir?

- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin xidmət göstərməsi üzrə potensial imkanlarını
- müəssisənin kapital qoyuluşu üzrə potensial imkanlarını
- müəssisənin məhsul buraxılışı üzrə potensial imkanlarını
- müəssisənin büdcə planı qurmaq üzrə potensial imkanlarını

83 İstehsal planına əsasən dəyişən xərclər hansı xərclər hesab edilir?

- məhsulun həcmindən asılı olmayan xərclər
- işçilərin əmək haqqısından asılı olmayan xərclər
- material xərclərindən asılı olmayan xərclər
- material xərcləri, işçilərin əmək haqqı və digər məhsulun həcmindən asılı olaraq dəyişən xərclər
- düzgün variant yoxdur

84 İstehsal planına əsasən daimi xərclərə hansı xərclər aid edilir?

- düzgün variant yoxdur
- məhsulun həcmindən asılı olan xərclər
- əsas fondların amortizasiyası ilə dəyişən xərclər
- əsas fondların amortizasiyası, xidmət və reklam xərcləri məhsulunun həcmindən asılı olmayaraq dəyişməz qalır
- material xərcləri

85 İstehsal planına əsasən məhsul istehsalının effektivliyi hansı göstəricilər vasitəsilə ifadə olunur?

- düzgün variant yoxdur
- məhsulun əmək tutumu
- enerji tutumu
- rentabellik və mənfəət
- fondverimi

86 İstehsal planına əsasən istehsal prosesinin çevikliyi dedikdə nə başa düşülür?

- bütün cavablar doğrudur
- mövcud məhsulların modernləşdirilməsi üçün texnoloji proseslərin dəyişməz qalması
- köhnə məhsul növlərinin istehsalı
- yeni məhsul növlərinin istehsalı, yaxud mövcud məhsulların modernləşdirilməsi üçün texnoloji proseslərin yenidən qurulması
- düzgün variant yoxdur

87 İstehsal planına əsasən sənayedə məhsul növlərinin hansı xarakterik əlamətləri var?

- az miqdarda avadanlıqları yükləyirlər
- bütün cavablar doğrudur
- məhsul vahidinə daha çox mənfəət gətirirlər
- emala az vaxt tələb edirlər
- bütün variantlar düzdür

88 İstehsal planına əsasən kütləvi istehsal dedikdə nə başa düşülür?

- texnoloji ixtisaslaşma üzrə iş yerlərinin təşkili
- məhdud istehlakı olan müxtəlif cür və daimi çeşiddə məmulatın ədədi buraxılışı
- eynicins məhsulların geniş nomenklaturada eyni zamanda hazırlanması
- böyük miqdarda eynicins məhsulların məhdud nomenklaturada hazırlanmasının fasiləsizliyi və nisbətən uzunmüddətliyi ilə səciyyəlidir
- düzgün variant yoxdur

89 İstehsal planına əsasən seriyalı istehsal dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- texnoloji ixtisaslaşma üzrə iş yerlərinin təşkili
- məhdud istehlakı olan müxtəlif cür və daimi çeşiddə məmulatın ədədi buraxılışı
- eynicins məhsulların geniş nomenklaturada eyni zamanda hazırlanması
- böyük miqdarda eynicins məhsulların məhdud nomenklaturada hazırlanmasının fasiləsizliyi

90 İstehsal planına əsasən fərdi istehsal dedikdə nə başa düşülür?

- seriyalarla hazırlanan məhsulun dövriliyi
- kütləvi buraxılış
- eynicins məhsulların geniş nomenklaturada eyni zamanda hazırlanması
- məhdud istehlakı olan müxtəlif cür və daimi çeşiddə məmulatı ədədi buraxılışı
- düzgün variant yoxdur

91 İstehsal planına əsasən istehsalın hansı üç tipi vardır?

- sintetik, əsas və kütləvi
- əsas, köməkçi və xidmətedici
- sintetik, analitik və birbaşa
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- düzgün variant yoxdur

92 İstehsal planına əsasən rotor sistemi necə fəaliyyət göstərir?

- düzgün variant yoxdur
- məhdud vaxt çərçivəsində
- fasiləli
- fasiləsiz

93 İstehsal planı baxımından konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşarlıq hansı yolu ilə yaradılır?

- düzgün variant yoxdur
- kooperasiya yolu ilə
- sistematizasiya yolu ilə
- unikasiya yolu ilə
- modifikasiya yolu ilə

94 İstehsal planına əsasən istehsalın ixtisaslaşması nə deməkdir?

- yerli tələbata uyğun olaraq konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşar olmayan məhsul buraxılışı
- yerli tələbata uyğun olaraq konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşar məhsul buraxılışının mərkəzləşdirilməsidir.
- xarici tələbata uyğun olaraq konstruktiv cəhətdən oxşar məhsulun buraxılışı
- yerli tələbata uyğun olaraq qeyri-konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşar olan məhsulun buraxılışı
- düzgün variant yoxdur

95 Mürəkkəblik dərəcəsinə görə istehsal prosesi hansı üç qrupa bölünür?

- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
- sintetik, analitik və xidmətedici istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və birbaşa istehsal prosesləri
- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- düzgün variant yoxdur

96 İstehsal planına əsasən məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesləri hansı üç qrupa bölünür?

- əsas, analitik və köməkçi istehsal prosesləri
- sistematik, analitik və xidmətedici istehsal prosesləri
- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal proseslərinə
- düzgün variant yoxdur

97 İstehsal planına əsasən istehsal prosesləri hansı əlamətlərinə görə təsnifləşdirilir?

- məhsulun realizasiya və likvidasiyasına görə
- məhsulun bazardakı roluna və mürəkkəbliyinə görə
- məhsulun ləğv edilməsi roluna görə
- məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə və mürəkkəblik dərəcəsinə görə
- düzgün variant yoxdur

98 İstehsal planına əsasən istehsalın məzmunu üç şərti nəzərdə tutur:

- düzgün variant yoxdur
- texnika, texnologiya, avtomatlaşdırılma
- kompüter, insan, iş yeri

- əmək, əmək cisimləri, əmək alətləri
 unikasiya, texnologiya, əmək

99 İstehsal planına əsasən istehsal prosesi nədir?

- düzgün variant yoxdur
 maliyyə vəsaitlərinin idarə edilməsini nəzərdə tutan proseslər məcmusudur
 menecment insanları necə idarəetməsini nəzərdə tutan proseslər məcmusudur
 xammal, materiallar, yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlardan istifadə edilməsini nəzərdə tutmaqla ayrı-ayrı proseslərin məcmusudur.
 investisiya vəsaitlərinin idarə edilməsini nəzərdə tutan proseslər məcmusudur

100 İstehsal planına əsasən antiinhisar tənzimlənməsinin əsas məqsədlərindən biri hansılardır?

- ayrı-ayrı inhisarçı biznes subyektlərinin bazardakı hökmran mövqelərindən sui-istifadə hallarının qarşısının alınmasıdır.
 düzgün variant yoxdur
 rəqabətin məhdudlaşdırılması
 inhisarçılığın inkişafına təkan vermək
 transmilli şirkətlərin inkişafı

101 İstehsal planına əsasən rəqabət qabiliyyətin artırılması nəyi nəzərdə tutur?

- düzgün variant yoxdur
 bazar subyektinin sahibkarlıq fəaliyyətinin ləngiməsi və məhdudlaşdırılması
 bazar subyektinin inhisarçılığı
 bazar subyektləri arasında sahibkarlıq fəaliyyətinin ən əlvərişli mübarizənin formasıdır.
 bütün cavablar doğrudur

102 Azərbaycan investisiya şirkətinin əsasən hansı sektorun özəl sahədə investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına yönəldilmişdir?

- düzgün variant yoxdur
 maliyyə sektoru
 neft sektoru
 qeyri-neft sektoru
 bütün cavablar doğrudur

103 İstehsal planına əsasən iri şirkətlərin restrukturizasiyası necə həyata keçirilir?

- bütün cavablar doğrudur
 zərərli və mənəvi köhnəlmiş istehsallar dəyişilməz qalır
 onların retrospektiv inkişaf istiqamətləri müəyyən edilir
 onların perspektiv inkişaf istiqamətləri müəyyən edilir, zərərli və mənəvi cəhətdən köhnəlmiş istehsallar ləğv edilir, ayrı-ayrı bölmələr birləşdirilir
 düzgün variant yoxdur

104 İstehsal planına əsasən səhmdar cəmiyyətləri nəyin nəticəsini özündə göstərir?

- düzgün variant yoxdur
 inhisarçılığın genişləndirilməsi nəticəsində
 şirkətlərin müflisləşməsi nəticəsində
 dövlət müəssisələrin səhmdar cəmiyyətlərinə çevrilməsi nəticəsində
 bütün cavablar doğrudur

105 İstehsal planına əsasən sənayedə orta və iri müəssisələrin özəlləşdirilməsi prosesi necə həyata keçirilir?

- düzgün variant yoxdur
 əsas fondun satışa çıxarılması prosesi ilə
 veksellərin buraxılması ilə

- səhmlər buraxılır, hərrac və investisiya müsabiqəsi yolu ilə satılır
 bütün cavablar doğrudur

106 Azərbaycan dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi proqramına əsasən nə həyata keçirilir?

- transmilli şirkətlərinin özəlləşdirilməsi
 xarici şirkətlərinin özəlləşdirilməsi
 müştərək müəssisənin özəlləşdirilməsi
 müəssisələrin, kiçik, orta və iri müəssisələrin səhmdar cəmiyyətlərinə çevirərək özəlləşdirilməsi.
 beynəlxalq şirkətlərinin özəlləşdirilməsi

107 İstehsal planına əsasən özəlləşdirmənin məqsədi:

- bütün variantlar düzdür
 əhalinin maddi rifahı yüksəltmək
 milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirmək
 iqtisadiyyatda struktur dəyişiklikləri aparmaq, iqtisadiyyata investisiya cəlb etmək.
 iqtisadiyyata investisiya cəlb etmək

108 İstehsal planında özəlləşdirilən sahə nə deməkdir?

- transmilli şirkətlərin özəlləşdirilməsi
 müəssisələrin əmlakının hüquqi və fiziki şəxslərdən alınması və dövlətə satılması
 özəl mülkin dövlət mülkiyyətinə keçməsi
 dövlət mülkiyyəti üzərində mülkiyyətçinin dəyişməsi, müəssisələrin və onların əmlaklarının hüquqi və fiziki şəxslərə satılması deməkdir
 düzgün variant yoxdur

109 Müəssisənin mülkiyyətinin restrukturizasiyasının əsas formalarından biri:

- düzgün variant yoxdur
 rəqabət qabiliyyətliliyinin azaldılması
 inhisar fəaliyyətinin inkişaf etdirilməsi
 dövlət müəssisələrinin özəlləşdirilməsi
 bütün cavablar doğrudur

110 Bazar münasibətlərinə keçiddə həyata keçirilən islahatların mühüm istiqamətlərindən biri

- düzgün variant yoxdur
 bələdiyyə mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi
 transmilli korporasiyaların özəlləşdirilməsi
 dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi
 bütün cavablar doğrudur

111 İstehsal planına əsasən biznesin restrukturizasiyasını şərtləndirən amillərdən biri

- düzgün variant yoxdur
 müəssisənin istehsal etdiyi məhsullarda tələbin çoxalması
 istehsal edilən məhsulun yüksək keyfiyyəti
 müəssisənin istehsal etdiyi məhsullara bazarda tələbin azalması, rəqabət mübarizəsinin güclənməsi
 rəqabət mübarizəsinin azalması

112 İstehsal planına əsasən hansı halda borclu müəssisə iflas prosesinə məruz qalır?

- gəlir yüksək olduğu halda
 istehsal prosesinin itirilməsi halında
 idarəetmə pis olduğu halda
 ödəməqabiliyyəti olmadığı halda
 xarici ölkələrdən grant aldığı halda

113 İstehsal planına əsasən istehsal proqramı nədir?

- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin yenidən qurmasının əsas bölməsidir
- müəssisənin idarəetmə proqramıdır
- müəssisənin biznes planının əsas bölməsi məhsul istehsalı və realizasiya bölməsidir
- müəssisənin mühasibat uçotunun əsas bölməsi

114 İstehsal planına əsasən istehsal gücləri nə deməkdir?

- köhnə texnologiyanın və əməyin elmi təşkilinin tətbiqi üzrə tədbirləri nəzərə almaqla istehsal avadanlıqlarından tam istifadə etmək
- istehsal avadanlıqlarından tam istifadə etmədən müəyyən edilmiş nomenklaturadan az məhsul istehsal etmək
- müəssisənin müəyyən edilmiş nomenklatura və çeşiddən az məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
- yeni texnologiyanın və əməyin elmi təşkilinin tətbiqi üzrə tədbirləri nəzərə almaqla istehsal avadanlıqlarından tam istifadə etmək və müəssisənin müəyyən edilmiş nomenklaturada və çeşiddə maksimum məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir.
- düzgün variant yoxdur

115 İstehsal planına əsasən istehsal gücü hansı amillərdən asılıdır?

- avadanlıqların sayı və məhsuldarlığı
- bütün variantlar düzdür
- xammal və materialların keyfiyyəti, istehsal və əməyin təşkili səviyyəsi
- müəssisənin ixtisaslaşma səviyyəsi, avadanlığın iş vaxtı fondu
- avadanlıqların keyfiyyət tərkibi

116 İstehsal planına əsasən sifarişin yerinə yetirilməsi prosesi hansı mərhələlərdən ibarətdir?

- sifarişin rəsmiləşdirilməsi, sifarişin yerinə yetirilməsinə hazırlıq və sifarişin yerinə yetirilməsi
- düzgün variant yoxdur
- sifarişin rəsmiləşdirilməsi və sifarişin yerinə yetirilməsinə hazırlıq
- sifarişin yerinə yetirilməsinə hazırlıq və sifarişin yerinə yetirilməsi
- sifarişin yerinə yetirilməsi

117 İstehsal planına əsasən istehsalın texniki hazırlanması dedikdə nə başa düşülür?

- təyin olunmuş keyfiyyətdən aşağı olan məhsulun istehsalı üçün avadanlıqların hazırlanması
- bütün variantlar düzdür
- lazımı dövrüyyə fondlarının təşkili
- müəssisənin planlı qaydada təyin olunmuş keyfiyyətdə məhsul buraxılması üzrə texnoloji hazırlığını təmin edən qarşılıqlı əlaqəli elmi-texniki proseslər məcmusudur
- düzgün variant yoxdur

118 İTHVS neçə mərhələdən ibarətdir?

- 5
- 2
- 4
- düzgün variant yoxdur
- 3

119 Biznes planın neçə prinsipial istiqaməti var?

- 2
- 5
- 6
- 4
- 3

120 Biznes-planın təyinatı hansı prinsipial məsələləri həll edir:

- yeni işin reallaşdırılmasının ilk illərində onu izləyən bütün mümkün "sualtı daşları" aşkar etmək və hadisələrin arzuolunmaz inkişafı halında layihə risklərinin minimuma endirilməsi üzrə tədbirlər təklif etmək;
- ancaq satıla biləcək məhsulu istehsal etmək üçün məhsul satışı bazarının gələcək inkişaf perspektivlərini öyrənmək;
- bu, bazara lazım olan məhsulun hazırlanması və satışı üçün zəruri olan xərcləri qiymətləndirmək və nəzərdə tutulan işin potensial gəlirliliyini müəyyən etmək üçün onları məhsulun satıla biləcəyi qiymətlərlə tutuşduraraq ölçmək;
- hamısı
- işin yüksəlişə doğru getdiyini və ya süquta yuvarlandığını müntəzəm olaraq təyin edə biləcək meyar və göstəriciləri müəyyən etmək.

121 Biznes-plan müəssisələrin qarşısında duran strateji və taktiki məsələlərə aiddir:

- hamısı
- müəssisənin bugünkü təşkilati-idarəetmə və maliyyə-iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətinin güclü tərəflərinə diqqəti cəlb edərək və zəif tərəflərini gizlətmədən potensial imkanlarının aşkar edilməsi;
- bu fəaliyyətin planlaşdırılan dövrünə investisiya - layihə məqsədlərinin formalaşdırılması.
- şirkətin inkişaf istiqamətlərinin (strategiyalar, konsepsiyalar, layihələr) iqtisadi məqsədəuyğunluğunun əsaslandırılması;

122 Biznes-planın əsas tərkib hissələrinə aiddir:

- hamısı
- daxili və xarici bazarlarda məhsulun rəqabət qabiliyyətinin müəyyən olunması;
- potensial istehlakçıların aşkar olunması;
- məhsulun (xidmətlərin) buraxılma imkanlarının əsaslandırılması;
- məhsulun (xidmətin) buraxılmasının zəruriliyinin əsaslandırılması;

123 Biznes-plan aşağıdakılardan hansını təşkil edir:

- hamısı
- inkişafın miqdar və keyfiyyət göstəriciləri sistemi şəklində biznes perspektivinin konkretləşdirilməsi;
- sahibkarlıq fəaliyyətinin risklərindən misal gətirilməsi;
- müəssisənin həyat qabiliyyəti və gələcək sabitlik dərəcəsinin müəyyən olunması
- layihənin əlverişli olmasına investoru inandıran dəlillər sistemin ifadəsi;

124 Biznes-plan aktuallığına aiddir:

- yeni sahibkarlardan çoxu (yeni şirkətlərin, qrupların, layihə bürolarının rəhbərləri arasında) hansısa kommersiya müəssisəsini idarə etməyiblər,
- hamısı
- xarici investisiya almağı nəzərdə tutaraq öz sifarişlərini əsaslandırmağı və belə investisiyalardan istifadə etməyin bütün aspektlərini hesablamaq qabiliyyətinin bu işdə böyük təcrübəsi olan başqa ölkə biznesmenlərindən pis olmadığını investora sübut etmək lazımdır.
- tez dəyişən təsərrüfat mühiti təcrübəli müəssisə rəhbərlərini də öz gələcək addımlarını başqa yolla hesablamaq və adət etmədikləri işə - rəqiblərlə xırdalıqları olmayan mübarizəyə hazırlaşmaq zərurəti qarşısında qoyur;
- onları gözləyəcək problemlər dairəsini, xüsusilə də bazar iqtisadiyyatında, tamamilə təxmini təsəvvür ediblər;

125 Biznes-planda həll olunan məsələlərə aiddir:

- çıxış materiallarının - situasiya (yerin relyefi) planının, binaların texniki vəziyyətinin göstəricilərinin, tikintinin və ya rekonstruksiyanın layihə təkliflərinin, sosial şəraitin və əhalinin demoqrafik tərkibinin və s. təhlili aparılır;
- hamısı
- hüquqi aspektlər, normativ məhdudiyətlər, bələdiyyə orqanlarının tələbləri dəqiqləşdirilir;
- mümkün alternativləri təhlil etməklə ərazinin (və ya ayrı-ayrı binaların) inkişafının layihə təkliflərinin investisiya proqramı formalaşdırılır;

- fondların dağılması, kompensasiya ödəmələri, köçürülən əhaliyə mənzil fondunun verilməsi, həmçinin bələdiyyə kommersiya strukturları obyektlərinin icarəsinin vaxtından əvvəl dayandırılması zamanı əldən çıxan qazancla bağlı itkilərin ölçüləri nəzərdən keçirilir;

126 Biznes-planda aşağıdakı konkret məsələlər həll olunur:

- hüquqi aspektlər, normativ məhdudiyyətlər, bələdiyyə orqanlarının tələbləri dəqiqləşdirilir;
- hamısı
- . mümkün alternativləri təhlil etməklə ərazinin (və ya ayrı-ayrı binaların) inkişafının layihə təkliflərinin investisiya proqramı formalaşdırılır;
- fondların dağılması, kompensasiya ödəmələri, köçürülən əhaliyə mənzil fondunun verilməsi, həmçinin bələdiyyə kommersiya strukturları obyektlərinin icarəsinin vaxtından əvvəl dayandırılması zamanı əldən çıxan qazancla bağlı itkilərin ölçüləri nəzərdən keçirilir;
- çıxış materiallarının - situasiya (yerin relyef halı) planının, binaların texniki vəziyyətinin göstəricilərinin, tikintinin və ya rekonstruksiyanın layihə təkliflərinin, sosial şəraitin və əhalinin demoqrafik tərkibinin və s. təhlili aparılır;

127 Maliyyə fəaliyyətinin aşağıdakılara aid hissələrinin təhlilidir:

- hamısı
- inflyasiya prosesləri.
- borc vəsaitləri ilə işlər,
- gəlirlərin maksimumlaşdırılması
- zərərsizlik,

128 Xarici funksiyalara aiddir:

- partnyorlar, investolar, kreditorlar axtaran zaman biznesmen öz layihəsi və müəssisəsi haqqında eyni şeyi dəfələrlə təkrar etməli olur. Yiğcam tərtib olunmuş biznes-plan biznesmen üçün ən yaxşı vizit vərəqidir. Onun vasitəsi ilə biznesmen öz layihəsi ilə tanışlıq prosesini standartlaşdırır, öz vaxtına qənaət edir, əlaqələri qaydasına salır.
- hamısı
- biznes-planda materialsız kommersiya işinin (partnyorluq, investisiya qoyuluşu, kredit vermə) inkişafı üçün pul cəlb etmək mümkün deyil. Əsaslı şəkildə tərtib olunmuş biznes-plan tez bir zamanda maliyyə sifarişinə çevrilə bilər, hər halda, sifarişin tərtib olunması üçün zəruri olan bütün informasiya onun tərkibində olacaq.
- biznes-planın mövcudluğu psixoloji cəhətdən sahibkar təşəbbüsünə, onun sahibinə ciddilik, mötəbərlik hissi verir.
- biznes-planın mövcudluğu mədəni bazar tərəfindən vacib tələbdir.

129 Firmadaxili funksiyalara aiddir:

- firmadaxili elmi-texniki və istehsal-kommersiya potensialının qiymətləndirilməsi;
- yeni avadanlıq və texnologiyaların alınması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi;
- hamısı
- yeni növ məhsulların (xidmətlərin) mənimsənilməsi layihələrinin hazırlanması və reallaşdırılması;
- firmanın inkişaf strategiyasının və fəaliyyət istiqamətlərinin müəyyən edilməsi;

130 Ekoloji risklərə aiddir:

- hamısı
- Atmosferə və suya tullantılar
- Yaşayış məntəqəsinin yaxınlığı
- İstehsalın zərərliyi
- "Fors – major" halları

131 Texniki risklərə aiddir:

- hamısı
- Avadanlıqların köhnəlməsi
- Xammalın keyfiyyətinin qeyri-stabilliyi
- Texnologiyaların yeniliyi

- Avadanlıqların etibarlılığının azlığı

132 Sosial risklərə aiddir:

- Tətil təhlükəsi
 İxtisaslı işçi qüvvəsinin yığılmasındakı çətinliklər
 hamısı
 Kadrların ixtisaslaşdırılması
 Əmək haqqı səviyyəsinin yetərli olmaması

133 Maliyyə-iqtisadi risklərə aiddir:

- İstehlakçıların ödəmə qabiliyyəti
 Vergilərin artımı
 hamısı
 Təchizatçılardan asılılıq, alternativin olmaması
 Xammal, material və nəqliyyat xərclərinin artımı

134 Maliyyə-iqtisadi risklərə aiddir:

- Rəqiblər tərəfindən qiymətlərin aşağı salınması
 Rəqiblər tərəfindən məhsul istehsalının artımı
 hamısı
 Qeyri-sabit tələbat
 Alternativ məhsulun yaranması

135 Müəssisənin istehsal etdiyi məhsullar barədə hansı məlumatların verilməsi tövsiyə olunur:

- hamısı
 əsas texniki, estetik xüsusiyyətləri;
 məhsulun təyinatı və tətbiqi sahəsi;
 məhsulun adı, növü, keyfiyyəti, ölçüləri, rəngi, çeşidi, qablaşdırması;
 universallıq göstəriciləri

136 Sahibkarlıq subyekti haqqında veriləcək məlumatlara aiddir:

- hamısı
 Biznes fəaliyyətinin hazırki istiqaməti;
 Mövcud istehsal infrastrukturu, maddi-texniki təminatı, işçilərin sayı;
 Sahibkarlıq subyektinin yaranma tarixi, yerləşmə mövqeyi;
 İnteraksiyanın cəlb edilməsində əsas məqsəd;

137 Biznes planının ikinci bölməsində hansı məsələlər yer alır:

- hamısı
 istehsalın təşkili və idarə edilməsi prinsipləri;
 həyata keçiriləcək biznesin əsas məqsədi;
 sahibkarlıq subyekti haqqında qısa məlumat;
 maliyyələşmə mənbələri, həcmi və təyinatı;

138 Titul vərəqində hansı göstəricilər əks olunur:

- hamısı
 vergi ödəyicisi kimi qeydə alınması;
 mülkiyyət formasını və dövlət qeydiyyatını əks etdirən məlumatlar;
 layihənin təşəbbüskarı olan sahibkarlıq subyektinin adı, ünvanı və telefonları;
 biznes-fəaliyyət üçün lisenziyasının olması (xüsusi icazə tələb olunduqda);

139 Firmaxarici funksiyalara aiddir:

- layihənin reallaşdırılması üçün zəruri investisiyanın cəlb edilməsi;
- müştərk sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək üçün tərəfdaşların kapitalından səmərəli istifadə olunması.
- layihənin məqsədə uyğunluğunu təşkilati-maliyyə əsaslandırılması;
- fond bazarında firmanın səhmlərinin müvəffəqiyyətlə satılmasının təmin edilməsi;
- hamısı

140 İTHVS-nin strukturu hansı amilin məcmusu ilə müəyyən olunur?

- düzgün variant yoxdur
- biznes-planların tərkibi və tutulması səviyyəsi ilə
- maliyyə planlarının tutulması səviyyəsi ilə
- İTH-nin funksional tərkibi və onun məsələlərinin həlli səviyyəsi ilə
- bütün variantlar düzgündür

141 İTHVS-nin vəzifələrinə hansı aid deyil?

- köhnə istehsal sahələrinin layihələşdirilməsi
- istehsal proseslərinin təşkili normativlərinin hesablanması
- müxtəlif növ material-texniki resursa qarşı tələbatın normalaşdırılması
- yeni məhsulun texnolojiyinin təhlili
- məhsulların buraxılışının operativ-təqvim planlarının işlənilib hazırlanması

142 İstehsal amillərinə hansı aiddir?

- bütün variantlar doğrudur
- kapital
- əmək
- torpaq
- sahibkarlıq qabiliyyəti

143 Orta illik istehsal gücü düsturunda T_m nədir?

- düzgün cavab yoxdur
- orta illik sıradan çıxan gücləri
- orta illik daxil olan güclər
- fəaliyyət müddəti
- giriş gücləri

144 Orta illik istehsal gücü düsturunda M_g nədir?

- düzgün cavab yoxdur
- orta illik sıradan çıxan gücləri
- orta illik daxil olan güclər
- giriş gücləri
- fəaliyyət müddəti

145 Orta illik istehsal gücü hansı düsturla hesablanır?

- düzgün variant yoxdur
- bütün variantlar düzgündür
- $M_{or} = M_s + (M_g * T_s / 12) - (M_s * (12 - T_m) / 12)$
- $M_{or} = M_g + (M_d * T_s / 12) - (M_s * (12 - T_m) / 12)$
- $M_{or} = M_s + (M_g + T_s / 12) - (M_g * 12 - T_m) / 12)$

146 İstehsal planına əsasən kütləvi istehsalın xüsusiyyətləri:

- bütün variantlar düzgündür
- kompleks mexanikləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış texnoloji proseslərin yüksək faiz təşkil etməsi
- xüsusi və ixtisaslaşmış avadanlıq və xüsusi çəkiyə malik olması

- iş yerlərinin ixtisaslaşması
- müəsisənin avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin tətbiqi

147 İstehsal planına əsasən seriyalı istehsalın xüsusiyyətləri:

- bütün variantlar düzgündür
- istehsal tsiklinin müddətinin qısa olması
- seriyalarla hazırlanan məhsulun dövriliyi
- əhəmiyyətli miqdarda hazırlanan geniş çeşiddə təkrarlanan məhsulun daim olması
- buraxılan məhsulun keyfiyyətinə nəzarətin avtomatlaşdırılması

148 İstehsal planına əsasən fərdi istehsalın xüsusiyyətləri:

- bütün variantlar düzgündür
- bitməmiş istehsalın çox olması
- istehsalın təşkil müddətinin böyük olması
- texnoloji ixtisaslaşma üzrə iş yerlərinin təşkili
- canlı əmək xərclərinin nisbətən çox olması

149 İnvestisiya fəaliyyətinin təşviqi üzrə əlavə tədbirlər haqqında ölkə prezidentinin sərəncamı nə zaman imzalanıb?

- düzgün variant yoxdur
- 9 may 2004-cü il
- 10 mart 2001-ci il
- 30 mart 2006-cı il
- 22 sentyabr 2007-ci il

150 İstehsal planına əsasən səhmdar cəmiyyətləri nəyə əsaslanır:

- düzgün variant yoxdur
- payçı mülkiyyətinə əsaslanan, hüquqi şəxs olan idarə olunması muzzdla işləyən qeyri peşəkar menecerlər tərəfindən həyata keçirilən sahibkarlığın formasıdır
- payçı mülkiyyətinə əsaslanan, fiziki şəxs olan idarə olunması muzzdla işləyən peşəkar menecerlər tərəfindən həyata keçirilən sahibkarlığın formasıdır
- payçı mülkiyyətinə əsaslanan, hüquqi şəxs olan, idarə olunması muzzdla işləyən peşəkar menecerlər tərəfindən həyata keçirilən sahibkarlığın formasıdır
- payçı mülkiyyətinə əsaslanan, fiziki şəxs olan idarə olunması muzzdla işləyən qeyri peşəkar menecerlər tərəfindən həyata keçirilən sahibkarlığın formasıdır

151 Azərbaycan Respublikasında dövlət əmlakının özəlləşdirilməsinin Dövlət proqramı nə vaxt təsdiq edilmişdir

- 2000-ci il avqustun 12-də
- 2000-ci il sentyabrın 15-də
- 1991-ci il iyun 15-də
- 2000-ci il avqustun 10-da
- 1995-ci il iyul 15-də

152 Hansı ildə Azərbaycan Respublikasında dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi haqqında qanun qəbul edilmişdir?

- 1996
- 1994
- 1991
- 1993
- 1992

153 Marketing planına əsasən məhsul strategiyasına nə daxildir?

- bütün variantlar doğrudur
- məhsulun bazardakı mövqeyinə görə qiymətin müəyyənləşdirilməsi, rəqiblərin qiymət siyasətini nəzərə almaqla qiymət siyasətinin aparılması
- reklamın təşkili metodları
- satıxdan sonrakı xidmətin təşkili
- əmtənin yayılma sxemi

154 Marketing strategiyası marketingin hansı komponentlərini əhatə edir?

- bütün variantlar doğrudur
- məhsul
- qiymət
- məhsulun bazarda irəliləməsi
- istehlakçıya məhsulun çatdırılması

155 Marketing planının hazırlanması zamanı ilk növbədə nə müəyyən edilir?

- düzgün variant yoxdur
- marketingin məqsədləri
- işçi qrup
- ətraf mühit
- büdcə

156 Marketing strategiyası dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- firmada işlənilib hazırlanmış uzunmüddət üçün məqsədlər sistemi və bu məqsədlərə nail olmaq üçün kompleks tədbirlər
- bazarın, ətraf mühitin və rəqiblərin təhlili
- məhsulun vaxtında lazımı yerə çatdırılması
- məhsulun bölüşdürülməsi kanalları

157 Marketingin məqsədi nədir?

- planla müəyyən edilmiş dövrdə menecment fəaliyyəti nəticəsində əldə edilə bilənlər
- elmi şəkildə aparılmış tədqiqatdan sonra planla müəyyən olunmuş dövrdə əldə edilə bilənlər
- bütün cavablar düzdür
- düzgün variant yoxdur
- plandan kənar proseslər

158 Marketing planının bazarda vəziyyətin təhlili bölməsində nə əks olunur?

- bütün variantlar düzdür
- əmtə təhlili
- rəqiblərin təhlili
- ətraf mühit amillərinin ətraflı təhlili
- bazarın təhlili

159 Marketing planının xülasə bölməsində nə əks olunur?

- düzgün variant yoxdur
- ətraf mühit
- əsas vəzifələr, qərarlar və təkliflər
- işçi proqramı
- bazarın təhlili

160 Marketing planının tərkib hissələri:

- marketingin məqsədləri, strategiyası
- bazarda vəziyyətin təhlili

- bütün variantlar düzdür
- planlaşdırılan büdcə, mənfəət, gəlir, nəzarət
- işçi proqramı

161 Marketing planının vəzifələri:

- müəssisə fəaliyyətinin məqsədləri və istiqamətlərini müəyyən etmək
- bütün variantlar düzdür
- müəssisə fəaliyyətinin məqsədləri müəyyən etmək
- əməkdaşlarının səyini koordinasiya etmək
- müəssisə fəaliyyətinin istiqamətlərini müəyyən etmək

162 Marketing planına əsasən konsern nədir?

- bir neçə şirkətin ümumi məqsədlərini və ya üstünlüklərini mühafizə etmək üçün fəaliyyətlərini birləşdirəyi səhmdar cəmiyyətidir
- müstəqil şirkətlərin koordinasiya olunmuş sahibkar fəaliyyətinin müxtəlif məqsədi ola bilən müvəqqəti ittifaqıdır
- iki və daha çox müstəqil şirkətin müəyyən kommersiya məqsədlərinə nail olmaq, şirkətlərin birləşmiş və bir-birini qarşılıqlı tamamlayan strateji resursların sinerjiyasını almaq üçün kooperasiya haqqında müqavilədir
- müstəqil müəssisələrin kapitalda, maliyyə əlaqələrində, şəxsi birliklərdə, sıx istehsal əməkdaşlığında iştirak sistemi vasitəsilə bağlı birləşmə formasıdır
- düzgün variant yoxdur

163 Qısamüddətli marketing planlarının perspektivli planlardan fərqi:

- düzgün variant yoxdur
- qısamüddətli marketing planları dar çərçivədə olur
- perspektivli planlar daha ətraflı olur
- qısamüddətli marketing planları ətraflı olur
- heç bir fərqi yoxdur

164 Qısamüddətli marketing planları neçə il müddətinə hazırlanır?

- düzgün variant yoxdur
- 3 il
- 2 il
- 1 il
- 4 il

165 Uzunmüddətli marketing planlarını kim hazırlayır?

- düzgün variant yoxdur
- bazarın durumu gələcək 5 il müddətinə araşdırılır və bu müddət ərzində bazarı öyrənən bir şirkət
- audit şirkəti
- bazarın durumu gələcək 20 il müddətinə araşdırılır və bu müddət ərzində bazarın mümkün tələblərini ödəmək üçün öz gələcək fəaliyyətini planlaşdıran şirkət

166 Remarketing nə zaman tətbiq edilir?

- düzgün variant yoxdur
- tələbdə yüksəliş olduğu zaman
- potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda
- tələbi bərpa etmək vacib olan zaman
- potensial alıcıların pozitiv tələbi olduqda

167 Marketing strategiyasında satışın stimullaşdırılma metodu nəyin hesabına formalaşır

- düzgün variant yoxdur
- büdcənin genişləndirilməsi hesabına
- alıcıların cəlb edilməməsi hesabına

- satışın genişləndirilməsi hesabına
- satışın məhdudlaşdırılması hesabına

168 Marketing strategiyasında reklam elementi nədən ibarətdir ?

- düzgün variant yoxdur
- əmtəyə qiymətin qoyulması metodikası
- servis xidmətinin təşkili metodu
- reklamın təşkili metodları , reklamın verilməsinə vacib olan xərclərin miqdarı
- qoyulmuş vəsaitlərə gözlənilən rentabellik səviyyəsi

169 Marketing strategiyasında qiymət qoyulması elementinə nə daxildir?

- düzgün variant yoxdur
- servis xidmətinin təşkili
- reklamın təşkili metodları
- əmtəyə qiymətin müəyyən edilməsi metodikası
- reklamın verilməsinə vacib olan xərclərin miqdarı

170 Marketing strategiyasında əmtələrin yayılma sxemi hansı vasitələrdən ibarətdir ?

- bütün variantlar doğrudur
- satışın genişləndirilməsi
- xüsusi firma mağazın vasitəsi , ticarət vasitəçiləri vasitəsi
- servis xidmətinin təşkili
- düzgün cavab yoxdur

171 Marketing strategiyası proqramının əsas elementləri

- əmtələrin yayılma sxemi
- satışın stimullaşdırılması metodu
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili
- bütün variantlar düzdür
- qiymət qoyulması

172 Stimullaşdırıcı marketing nə zaman tətbiq olunur ?

- düzgün cavab yoxdur
- potensial tələbin olması və bunu reallığa çevirmək vacib olan zaman
- potensial alıcıların təklif olunan əmtəyə laqeyd münasibət bəslədikdə
- potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda
- potensial alıcıların pozitiv tələbi olduqda

173 Marketingin xarici amillərinə hansılar aid deyil?

- daxili idarəetmə
- əmtənin hazırlanma texnologiyasında nailiyyət və dəyişikliklər
- hökumətin və yerli hakimiyyətin hərəkəti
- istehlakçının davranışı
- informasiya vasitələrinin təsiri, iqtisadiyyatın vəziyyəti

174 Menecerin marketing siyasətinə hansı daxildir?

- bütün variantlar düzdür
- çeşidin yaxşılaşdırılması
- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- bazar rəqabətində qiymət səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi
- satışın təmin edilməsi

175 Marketing planında maliyyə biznesi nədir?

- məhsul istehsalı, iş və xidmətlərin yerinə yetirilməsi, müəyyən mənəvi dəyərlərin yaradılması
- düzgün variant yoxdur
- mütəxəssislər tərəfindən verilən ödənişli məsləhətlər
- valyuta bazarının və qiymətli kağızlar bazarının təhlili əmtəə-pul alqı-satqı obyektı
- müəssisənin maliyyə hesabatının xarici təhlili

176 Buraxılan məhsulun mürəkkəbliyinə görə müəssisə marketing planına əsasən hansı növlərə bölünür?

- düzgün variant yoxdur
- sənaye, istehlak
- iri, kiçik
- aşağı, orta, yüksək
- xüsusi, dövlət

177 Marketing planına əsasən müəssisənin ölçüsünə görə hansı növləri var?

- düzgün variant yoxdur
- bələdiyyə və qarışıq
- xüsusi və dövlət
- kiçik, orta, iri
- gəlirli və qarışıq

178 Paralellik nədir:

- istehsal prosesində məhsulun səmərəli yerləşdirilməsi və məmulatın bir istehsal mərhələsindən digərinə qısa müddətdə hərəkətinin təmin edilməsidir.
- istehsalın bütün bölmələrində istehsal güclərinin uyğunlaşdırılmasıdır. Bu isə lazımı miqdarda, nomenklaturada, çeşiddə məhsul buraxmağa imkan verir.
- istehsal proseslərinin bütün mərhələlərində əməliyyatların eyni vaxtda aparılmasıdır. Bu isə son məhsulun hazırlanması üçün geniş iqtisadi şərait yaratmağa imkan verir.
- növbədaxili, növbələrarası, əməliyyatdaxili və əməliyyatlararası dövrdə bir əməliyyatla digəri arasında ardıcılığın təmin edilməsini nəzərdə tutan istehsalın təşkili prinsipidir.
- yerli tələbata uyğun olaraq konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşar məhsul buraxılışının mərkəzləşdirilməsidir. Konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşarlıq geniş unikasiya (bir şəkllə salınma) yolu ilə yaradılır.

179 Proporsionallıq nədir:

- istehsal prosesində məhsulun səmərəli yerləşdirilməsi və məmulatın bir istehsal mərhələsindən digərinə qısa müddətdə hərəkətinin təmin edilməsidir.
- növbədaxili, növbələrarası, əməliyyatdaxili və əməliyyatlararası dövrdə bir əməliyyatla digəri arasında ardıcılığın təmin edilməsini nəzərdə tutan istehsalın təşkili prinsipidir.
- yerli tələbata uyğun olaraq konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşar məhsul buraxılışının mərkəzləşdirilməsidir. Konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşarlıq geniş unikasiya (bir şəkllə salınma) yolu ilə yaradılır.
- istehsalın bütün bölmələrində istehsal güclərinin uyğunlaşdırılmasıdır. Bu isə lazımı miqdarda, nomenklaturada, çeşiddə məhsul buraxmağa imkan verir.
- istehsal proseslərinin bütün mərhələlərində əməliyyatların eyni vaxtda aparılmasıdır. Bu isə son məhsulun hazırlanması üçün geniş iqtisadi şərait yaratmağa imkan verir.

180 İstehsalın ixtisaslaşması nədir:

- istehsalın bütün bölmələrində istehsal güclərinin uyğunlaşdırılmasıdır. Bu isə lazımı miqdarda, nomenklaturada, çeşiddə məhsul buraxmağa imkan verir.
- yerli tələbata uyğun olaraq konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşar məhsul buraxılışının mərkəzləşdirilməsidir. Konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşarlıq geniş unikasiya (bir şəkllə salınma) yolu ilə yaradılır.
- istehsal prosesində məhsulun səmərəli yerləşdirilməsi və məmulatın bir istehsal mərhələsindən digərinə qısa müddətdə hərəkətinin təmin edilməsidir.
- növbədaxili, növbələrarası, əməliyyatdaxili və əməliyyatlararası dövrdə bir əməliyyatla digəri arasında ardıcılığın təmin edilməsini nəzərdə tutan istehsalın təşkili prinsipidir.
- istehsal proseslərinin bütün mərhələlərində əməliyyatların eyni vaxtda aparılmasıdır. Bu isə son məhsulun hazırlanması üçün geniş iqtisadi şərait yaratmağa imkan verir.

181 İstehsalın məzmununu əmək fəaliyyəti müəyyən edir və hansı şərtləri nəzərdə tutur:

- heç biri
- Əmək, yəni insanın məqsədəuyğun fəaliyyəti. İnsan əmək cisimlərinə və təbiət qüvvələrinə təsir göstərən onları tələbatı ödəyə biləcək formaya salır. Əməyin məzmunu – tətbiq edilən texnika, texnologiya və istehsalın təşkilinin növü ilə müəyyən olunur.
- Əmək cisimləri. Əmək prosesində dəyişikliklərə məruz qalan və istehlak dəyərində çevrilən təbiət məhsuludur (xammal və material).
- Əmək alətləri. İnsanların əmək cisimlərinə təsir göstərən öz tələbatına uyğun şəkildə salmaq üçün istifadə etdiyi mexaniki əmək vasitələri – maşınlar, dəzgahlar, avadanlıq, mühərriklər, texnoloji alət və tərtibatların məcmusudur.
- hamısı

182 İşçi proqramı nədir?

- düzgün variant yoxdur
- marketinq strategiyası həyata keçirmək üçün tədbirlər planıdır
- əmək haqqı sisteminin həyata keçirilməsi üçün tədbirlər planıdır
- qiymətin müəyyənləşdirilməsi
- istehlakçıların satışdan sonrakı xidmət səviyyəsi

183 Marketinq səmərəli planlaşdırılmasını həyata keçirmək üçün hansı prinsiplərə əməl etmək lazımdır?

- marketinq fəaliyyətinin müştərilərin marağına yönəldilməsi
- yaxın iki – üç il üçün məqsədlərinin müəyyən edilməsi
- bütün variantlar düzdür
- planın yiğcam və sadə olması, səmərəliliyin təmini üçün zəruri bilik və bacarığa yiyələnmək
- biznes fəaliyyətinə hal-hazırda təsir edən və gələcəkdə təsir edə biləcək xarici amillər haqqında informasiya toplanması

184 Marketinq planının hazırlanması şirkətə nə etməyə imkan verir?

- şirkətin maliyyə vəsaitlərinə nəzarət etməyə imkan verir
- şirkətin istehsalat və satış fəaliyyətinə nəzarət etməyə imkan verir
- düzgün variant yoxdur
- şirkətin əsas və dövrüyyə vəsaitlərinə nəzarət etməyə imkan verir
- şirkətin investisiya layihələrinə nəzarət etməyə imkan verir

185 Qısamüddətli marketinq planları kim hazırlayır?

- bazarın durumunu gələcək 20 il müddətinə araşdıran şirkət
- audit şirkətləri
- bütün cavablar düzgündür
- satış həcmnin mövsüm dəyişilməsinə malik olan şirkətlər hazırlayır
- düzgün variant yoxdur

186 Konversiya marketinqinin əsas əməliyyatı nədən ibarətdir?

- bütün cavablar düzdür
- reklam işi və əmtənin hərəkət planı
- qiymətdəyişmə
- büdcələrin hazırlanması
- düzgün variant yoxdur

187 Marketinq planı nədir ?

- gələcəkdə istehsal edilə bilən məhsulların proqnozlaşdırılmasını nəzərə alan sənəddir
- düzgün cavab yoxdur
- valyuta istiqamətini əks etdirən sənəddir
- müəssisədə investisiya axınının əks etdirən sənəddir

- gələcəkdə bazarda baş verə biləcək dəyişikliklərin proqnozlaşdırılmasını nəzərə alaraq marketing fəaliyyətinin, aktivlərin və ehtiyatların müəyyən müddət ərzində idarə edilməsini əks etdirən sənəddir

188 İnkişafedici marketing nə zaman tətbiq edilir ?

- potensial alıcıların pozitiv tələbi olduqda
 potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda
 potensial alıcıların təklif olunan əmtəyə laqeyd münasibət bəslədikdə
 düzgün cavab yoxdur
 potensial tələbin olması və bunu reallığa çevirmək vacib olan zaman

189 Konversiya marketingi necə tətbiq olunur ?

- potensial tələbin olması və bunu reallığa çevirmək vacib olduqda
 potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda
 potensial alıcıların pozitiv tələbi olduqda
 potensial alıcıların təklif olunan əmtəyə laqeyd münasibət olduqda
 düzgün cavab yoxdur

190 Marketing planına əsasən İTHVS-in əsasını nə təşkil edir?

- İTH dövrünün sistem-struktur təhlili
 məhsulların istehsalı və nəzarət üzrə texnoloji proseslərin tipləşdirilməsi və standartlaşdırılması
 texnoloji avadanlıq və alətlərin standartlaşdırılması
 standart elementlərdən avadanlıqların aqreqatlaşdırılması
 bütün variantlar düzdür

191 İstehlakçıdan asılı olaraq marketingin hansı növləri yoxdur?

- istehsal
 istehlak
 beynəlxalq
 istehlak və sənaye
 sənaye

192 İstehsal gücləri nədir:

- istehsal prosesində məhsulun səmərəli yerləşdirilməsi və məmulatın bir istehsal mərhələsindən digərinə qısa müddətdə hərəkətinin təmin edilməsidir.
 növbədaxili, növbələrarası, əməliyyatdaxili və əməliyyatlararası dövrdə bir əməliyyatla digəri arasında ardıcılığın təmin edilməsini nəzərdə tutan istehsalın təşkili prinsipidir.
 yeni texnologiyanın və əməyin elmi təşkilinin tətbiqi üzrə tədbirləri nəzərə almaqla istehsal avadanlıqlarından tam istifadə etməklə müəssisənin müəyyən edilmiş nomenklaturada və çeşiddə maksimum məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
 istehsalın bütün bölmələrində istehsal güclərinin uyğunlaşdırılmasıdır. Bu işə lazımı miqdarda, nomenklaturada, çeşiddə məhsul buraxmağa imkan verir.
 istehsal proseslərinin bütün mərhələlərində əməliyyatların eyni vaxtda aparılmasıdır. Bu işə son məhsulun hazırlanması üçün geniş iqtisadi şərait yaratmağa imkan verir.

193 İstehsalın neçə tipi fərqləndirilir:

- 2
 3
 6
 5
 4

194 İstehsalın təşkili tipinə bir sıra amillər təsir edir:

- hamısı
 davamlılığı

- buraxılan məhsulun mürəkkəbliyi
- istehsalın miqyası,
- ixtisaslaşma səviyyəsi

195 Müasir şəraitdə istehsalın hansı formaları var:

- kompleks mexanikləşmə
- istehsal prosesinin və idarəetmənin avtomatlaşdırılması
- hamısı
- ixtisaslaşdırma
- təmərüzləşmə

196 Ahəngdarlıq nədir:

- istehsal prosesində məhsulun səmərəli yerləşdirilməsi və məmulatın bir istehsal mərhələsindən digərinə qısa müddətdə hərəkətinin təmin edilməsidir.
- məhsulun müəyyən aralıq fasilələr ərzində buraxılışının təmin edilməsidir.
- istehsalın bütün bölmələrində istehsal güclərinin uyğunlaşdırılmasıdır. Bu isə lazımi miqdarda, nomenklaturada, çeşiddə məhsul buraxmağa imkan verir.
- istehsal proseslərinin bütün mərhələlərində əməliyyatların eyni vaxtda aparılmasıdır. Bu isə son məhsulun hazırlanması üçün geniş iqtisadi şərait yaratmağa imkan verir.
- növbədaxili, növbələrarası, əməliyyatdaxili və əməliyyatlararası dövrdə bir əməliyyatla digəri arasında ardıcılığın təmin edilməsini nəzərdə tutan istehsalın təşkili prinsipidir.

197 Dəqiqlik nədir:

- istehsal prosesində məhsulun səmərəli yerləşdirilməsi və məmulatın bir istehsal mərhələsindən digərinə qısa müddətdə hərəkətinin təmin edilməsidir.
- yerli tələbata uyğun olaraq konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşar məhsul buraxılışının mərkəzləşdirilməsidir. Konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşarlıq geniş unikasiya (bir şəkllə salınma) yolu ilə yaradılır.
- istehsalın bütün bölmələrində istehsal güclərinin uyğunlaşdırılmasıdır. Bu isə lazımi miqdarda, nomenklaturada, çeşiddə məhsul buraxmağa imkan verir.
- istehsal proseslərinin bütün mərhələlərində əməliyyatların eyni vaxtda aparılmasıdır. Bu isə son məhsulun hazırlanması üçün geniş iqtisadi şərait yaratmağa imkan verir.
- növbədaxili, növbələrarası, əməliyyatdaxili və əməliyyatlararası dövrdə bir əməliyyatla digəri arasında ardıcılığın təmin edilməsini nəzərdə tutan istehsalın təşkili prinsipidir.

198 yerli tələbata uyğun olaraq konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşar məhsul buraxılışının mərkəzləşdirilməsidir. Konstruktiv və texnoloji cəhətdən oxşarlıq geniş unikasiya (bir şəkllə salınma) yolu ilə yaradılır.

- növbədaxili, növbələrarası, əməliyyatdaxili və əməliyyatlararası dövrdə bir əməliyyatla digəri arasında ardıcılığın təmin edilməsini nəzərdə tutan istehsalın təşkili prinsipidir.
- istehsal prosesində məhsulun səmərəli yerləşdirilməsi və məmulatın bir istehsal mərhələsindən digərinə qısa müddətdə hərəkətinin təmin edilməsidir.
- istehsalın bütün bölmələrində istehsal güclərinin uyğunlaşdırılmasıdır. Bu isə lazımi miqdarda, nomenklaturada, çeşiddə məhsul buraxmağa imkan verir.
- istehsal proseslərinin bütün mərhələlərində əməliyyatların eyni vaxtda aparılmasıdır. Bu isə son məhsulun hazırlanması üçün geniş iqtisadi şərait yaratmağa imkan verir.

199 İstehsal gücünün amillərinə aiddir:

- avadanlığın keyfiyyət tərkibi. Fiziki və mənəvi aşınmanın səviyyəsi;
- hamısı
- xammal və materialların keyfiyyəti;
- texnika və texnologiyanın mütərəqqilik dərəcəsi;
- avadanlıqların sayı və məhsuldarlığı

200 Kütləvi istehsalın təşkilinə xas olan xüsusiyyətlərə aiddir:

- iş yerlərinin ixtisaslaşması;
- kompleks mexanikləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış texnoloji proseslərin yüksək faiz təşkil etməsi;

- hamısı
- xüsusi və xıstaslaşmış avadanlıq və texnoloji silahlanmanın böyük xüsusi çəkiyə malik olması;
- böyük miqdara az nomenklaturada məmumatın ciddi şəkildə müəyyən edilən

201 Seriyalı istehsalın təşkilinin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir:

- əhəmiyyətli miqdarda hazırlanan geniş çeşiddə təkrarlanan məhsulun daimi olması;
- hamısı
- seriyalarla hazırlanan məmumatın dövrliyi;
- istehsal tsiklinin müddətinin qısa olması;
- bir neçə təhkim olunmuş əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün iş yerlərinin ixtisaslaşması;

202 İTTH-nın vəzifələrinə aiddir:

- yeni məhsulun texnolojiliyinin təhlili;
- hamısı
- müxtəlif növ material-texniki resursa qarşı tələbatın normalaşdırılması
- müəssisənin mövcud texnologiyaları, avadanlıqları və istehsal güclərinin təhlili;
- yeni məhsulun istehsalının texnoloji proseslərinin, qeyri-standart texnoloji avadanlıqların və ləvazimatların işlənilib hazırlanması və istehsalı;

203 İstehsal sahələrinin təqvim-plan qrafiklərinə aiddir:

- bir iş yerində yerinə yetirilən detaləmaliyyatların sayı az olduqda (5-6 detaləmaliyyat) məmumatların fasiləsiz yığılması üçün detalları partiyalarla emal edən istehsal sahələri üçün əməliyyatlar üzrə standart plan-qrafik;
- dəyişən-axın xətləri işinin detalların emala dövrü olaraq buraxılmasını reqla-
- fasiləsiz və ya hazır məmumatların ciddi dövrü yığılması üzrə və hər bir iş yerinə altıdan çox detaləmaliyyatın təhkim edilməsi şərti ilə dövrü olaraq təkrarlanan detallar partiyasının standart buraxılış plan-qrafiki;
- məmumatların ciddi dövrü buraxılışının yer almadığı seriyalı istehsal üzrə detalların yığıma ötürülməsinin və onların ilk əməliyyata buraxılışının təqvim plan-qrafikidir.
- hamısı

204 İstehsalın həlli zamanı hansı xüsusiyyətlər nəzərə alınmalıdır:

- müxtəlif rüb və aylarda müxtəlif məmumatların buraxılışı üzrə tapşırıqların bölüşdürülməsi zamanı buraxılışın plan müddətlərini, habelə yeni məhsul növlərinin istehsalına hazırlıq vaxtını nəzərə almaq lazımdır
- hamısı
- mümkün olduqca eyni vaxta hazırlanan məmumatların nomenklaturunu ixtisar etmək və bununla da istehsalda həddən çox yenidən sazlamaları azaltmaq, eyni vaxta emal prosesində olan detalların rəngarəngliyini ixtisar etmək lazımdır;
- məcmu halda avadanlıq və heyətin tam və dəst halında yüklənməsini təmin edərək, əmək tutumluluğu strukturu üzrə bir-birilərini tamamlayan məhsul növlərinin paralel hazırlanmasını nəzərdə tutmaq lazımdır;
- planlaşdırılan buraxılış həcmi (aylar üzrə iş günləri sayının nəzərə alınması ilə) əmək məhsuldarlığı dinamikasının artmasını əks etdirərək tədricən böyüməlidir;

205 Seriyalı istehsalda təqvim-plan normativlərinin hesablanması özünə aşağıda- kıları daxil edir:

- hamısı
- məmumatların istehsal partiyalarının ölçüsünün müəyyənləşdirilməsi;
- detal partiyalarının normativ ölçüsünün və onların istehsalı dövriliyinin müəyyən edilməsi;
- detallar partiyasının emalının istehsal dövrünün davamiyyət müddətinin və təqvim-plan qabaqlamalarının müəyyən edilməsi;
- istehsal sahələrinin işinin təqvim-plan qrafiklərinin qurulması;

206 Sifarişin yerinə yetirilməsinin əsas mərhələlərinə aiddir:

- hamısı
- heç biri
- sifarişin rəsmiləşdirilməsi;
- sifarişin yerinə yetirilməsinə hazırlıq;
- sifarişin yerinə yetirilməsi.

207 İstehsal güclərini hesablamasında ilkin məlumatlar hansıdır:

- bir dəzgahın plan iş vaxtı fondu;
- maşınların sayı;
- avadanlığın məhsuldarlığı;
- istehsal proqramının əməktutumu;
- hamısı

208 İstehsal gücü hansı amillərdən asılıdır:

- avadanlığın keyfiyyət tərkibi. Fiziki və mənəvi aşınmanın səviyyəsi;
- texnika və texnologiyanın mütərəqqilik dərəcəsi;
- hamısı
- avadanlıqların sayı və məhsuldarlığı;
- xammal və materialların keyfiyyəti;

209 Marketing planına əsasən tək-tək istehsalda təqvim-plan hesablamalara nə daxildir?

- düzgün variant yoxdur
- məmulatların hazırlanmasının uzunluğunun hesablanması və ayrı-ayrı sifarişlər üzrə dövrü qrafiklərin qurulması
- sexlərin işində təqvim qabaqlamalarının müəyyən edilməsi
- istehsalda qəbul olunmuş sifarişlərin yerinə yetirilməsinin toplu qabaqlamalarının dəqiqləşdirilməsi
- istehsal meydançaları və avadanlıqların yüklənməsinin yoxlama məqsədilə hesablanması

210 Marketing planına əsasən istehsal uzunluğu düsturunda T_n nəyi göstərir?

- düzgün variant yoxdur
- əməliyyatlar üzrə tam vaxt norması
- T_n -məmulatın hazırlanması üzrə istehlak tsiklinin, iş günlərinin uzunluğu
- partiyadakı detalların sayı
- texnoloji prosesin əməliyyatlarının sayı

211 İstehsal tsiklinin uzunluğu düsturunda n -nəyi göstərir?

- bütün variantlar doğrudur
- partiyadakı detalların sayı
- sutkada iş növbələrinin sayı
- iş növbəsinin uzunluğu
- əməliyyat üzrə tam vaxt norması

212 Marketing planına əsasən hansı reklam növünün məqsədi şirkətin xüsusi imicini yaratmaq və ya yaxşılaşdırmaq məqsədi güdən reklamdır?

- düzgün variant yoxdur
- korporativ reklam
- kontrreklam
- məlumatlandırıcı reklam
- qeyri-etik reklam

213 Marketing planına əsasən hansı reklam vasitəsi dövrü mətbuatda dərc edilmiş müxtəlif reklam materiallarını özündə əks etdirir?

- radio və telereklam
- audiovizual reklam
- mətbuatdakı reklam
- reklam suvenirləri
- düzgün variant yoxdur

214 Marketing planına əsasən Public Relations tədbirləri dedikdə nə başa düşülür?

- malın həyat tsiklinin yüksəlişinə yönəldilmiş kompleks tədbirlər
- yalnız görmə ilə mənimsənilməyə arxalanan reklam
- düzgün variant yoxdur
- reklam verən təşkilatla cəmiyyətin geniş təbəqələri arasında əlverişli əlaqələrin qurulmasına yönəldilmiş kompleks tədbirlər
- işçilərdə öz müəssisələrinə inamı gücləndirməyə yönəldilmiş kompleks tədbirlər

215 Marketing planına əsasən istehsal tsiklinin uzunluğu düsturunda tk- nəyi göstərir?

- düzgün variant yoxdur
- əməliyyat üzrə tam vaxt norması
- sutkada iş növbələrinin sayı
- iş növbəsinin uzunluğu
- texnoloji prosesin əməliyyatlarının sayı

216 Marketing planına əsasən planlaşdırmanın prinsipinə hansı aiddir?

- bütün variantlar doğrudur
- dəqiqlik
- vəhdətlik
- fasiləsizlik
- çeviklik

217 Sinxromarketing nə zaman tətbiq edilir ?

- potensial tələbin olması və bunu reallığa çevirmək vacib olan zaman
- tərəddüd edən tələbi sabitləşdirməyə ehtiyac duyulan zaman
- potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda
- potensial alıcıların təklif olunan əmtəyə laqeyd münasibət bəslədikdə
- düzgün cavab yoxdur

218 Marketing planının tərtib elementlərindən biri:

- əmək və əmək predmetləri
- marketing strategiyasının işlənilməsidir
- işçilərin sayının hesablanmasıdır
- əmək haqqının tərtib edilməsidir
- düzgün variant yoxdur

219 Kommünikasiya siyasətində mərkəzi yeri nə tutur:

- internet;
- jumallar;
- araşdırmalar.
- kütləvi informasiya vasitələri
- etiket;

220 Marketingin hansı növləri fərqləndirilir:

- hamısı
- Konversiya marketingi
- Stimullaşdırıcı marketing
- İnkişafedici marketing
- Remarketing

221 Marketing planının bölmələrinə aid deyil:

- istehsal proqramı
- nəzarət qaydası

- marketinq strategiyası;
- fəaliyyət proqramı;
- büdcə;

222 Marketing planının bölmələrinə aiddir:

- hamısı
- kontrol göstəricilərinin svodkası;
- gündəlik marketinq vəziyyətinin xülasəsi;
- təhlükə və imkanların siyahısı;
- məqsəd və problemlərin təhlili;

223 Yerə aiddir:

- hamısı
- Kanallar
- Əhatəlilik
- Çeşidlər
- Yerləşmə

224 Həvəsləndirmə aiddir:

- İctimai əlaqələr
- Fərdi satış
- Reklam
- Satışın həvəsləndirilməsi
- hamısı

225 Qiymətə aiddir:

- Malların əvəz olunması təqdirində güzəştlər
- Güzəştlər
- hamısı
- Nöminal qiymət
- Ödəmə müddəti

226 Məhsula aiddir:

- hamısı
- Müxtəliflik
- Keyfiyyət
- Dizayn
- Brend adı

227 Marketingin idarə edilməsi prosesinə aiddir:

- hamısı
- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsindən ibarət olan prosesdir
- bazar imkanlarının təhlilindən;
- məqsədli bazarların seçilməsindən;
- marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanmasından;

228 Təşkilati plana əsasən əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əsas metodları:

- bütün variantlar doğrudur
- natural
- əmək
- dəyər
- natural və əmək

229 Təşkilati plana əsasən fərdi əmək məhsuldarlığı necə ölçülür?

- işçiyə düşən əmək predmetlərinin miqdarı ilə
- vaxt vahidinə işçi tərəfindən istehsal olunan maddi nemətlərin miqdarı, yaxud məhsul vahidinə düşən vaxt xərclərinin miqdarı ilə ölçülür
- işçiyə düşən əsas fondların miqdarı ilə
- yalnız məhsul vahidinə düşən vaxt xərclərinin miqdarı ilə
- düzgün variant yoxdur

230 Təşkilati plana əsasən əmək məhsuldarlığı nəyi xarakterizə edir?

- qiymət qoyulmasını
- düzgün variant yoxdur
- işçinin fəaliyyətinin effektivlik səviyyəsini
- maliyyə vəsaitlərinin effektivlik səviyyəsini
- kapital qoyuluşunun effektivlik səviyyəsini

231 Təşkilati plana əsasən menecerin funksiyasına nə daxildir?

- bütün variantlar doğrudur
- işçiləri birgə fəaliyyətə hazırlamaq
- insanlara məxsus fərdi xüsusiyyəti yumşaltmaq
- işçilərin effektiv son nəticəyə söylərini artırmaq
- işin son nəticəyə görə lazımı mükafatlandırma sisteminin müəyyənləşdirilməsi

232 Təşkilati plana əsasən maliyyə modeli nəyi ifadə edir?

- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin əsas büdcə sistemini
- müəssisənin işçi qüvvəsini
- SWOT-təhlili
- müəssisənin taktika və strategiyasını

233 Təşkilati plana əsasən təşkilati-funksional model:

- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin məqsədinə uyğun olaraq təşkilati strukturun qurulması
- müəssisənin struktur bölmələrinə, məhsul istehsalına, həmçinin müvafiq idarəetmə funksiyalarının yerinə yetirilməsinə görə məsuliyyətin qoyulması
- layihənin reallaşdırılması üçün müəssisədə müvəqqəti qrupun təşkili
- cavabların hamısı doğrudur

234 Təşkilati plana əsasən məqsədli strateji model nədir?

- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin məqsədinə və inkişaf strategiyasına uyğun olaraq təşkilati strukturun qurulması
- uyğun olaraq təşkilati strukturun qurulması
- məhsul istehsalına görə məsuliyyətin qoyulması
- informasiya axınları yaradan müvəqqəti əməliyyatların qurulması

235 Təşkilati plana əsasən idarəetmənin hansı iki sistemi var?

- analitik və mərkəzləşdirilmiş
- mərkəzləşdirilmiş və qeyri-mərkəzləşdirilmiş
- analitik və sintetik
- induktiv və deduktiv
- düzgün variant yoxdur

236 Marketing tədqiqatlarında reklam fəaliyyətinin rolunu nəzərə alaraq onun səmərəliliyinin hansı istiqamətlər üzrə müəyyən edilməsi məqsədə uyğundur?

- düzgün cavab yoxdur.
- bütövlükdə firmanın reklam siyasətinin səmərəliliyinin öyrədilməsi;
- eyni məqsədli auditoriya üçün ayrı–ayrı reklam vasitələrinin səmərəliliyinin tədqiqi;
- ayrı – ayrı reklam tədbirlərinin səmərəliliyinin tədqiqi;
- hamısı;

237 Marketing tədqiqatçıları reklamın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsinə hansı metodları aid edirlər?

- xətti və birbaşa.
- dolayı;
- birbaşa;
- xətti və dolayı
- dolayı və birbaşa;

238 Marketing tədqiqatlarında reklam fəaliyyətinin rolunu nəzərə alaraq onun səmərəliliyinin aşağıdakılardan hansı istiqamətlər üzrə müəyyən edilməsi məqsədə uyğundur ?

- Bütövlükdə firmanın reklam siyasətinin səmərəliliyinin öyrənilməsi;
- Müxtəlif məqsədli auditoriya üçün ayrı–ayrı reklam vasitələrinin səmərəliliyinin tədqiqi;
- Ayrı – ayrı reklam tədbirlərinin səmərəliliyinin tədqiqi.
- bütün cavablar doğrudu
- Bir neçə KİV-in reklam məqsədilə birgə istifadəsindən əldə edilən səmərənin öyrənilməsi;

239 Marketingin təşkili sxemi hansı tiplərə ayrılır? 1) Funksional 2) əmtəə 3) Regional 4) Bazar

- 1,2,3
- 1,2
- Düzgün cavab yoxdur
- 2,3,4
- 1,2,3,4

240 Marketingin şöbənin vəzifəsi nədən ibarətdir?

- düzgün cavab yoxdur.
- reklam müraciətinin ideyasının ən mühümünü və onun realizasiyasının daha düzgün vasitəsini tapıb həyata keçirirlər;
- reklam daşıyıcılarının hazırlanması, bəzi hallarda istehsalın digər yarımölmələri – tipografiya, reklam şitlərinin hazırlanması emalatxanasını birləşdirərək öz işlərini yerinə yetirir;
- reklam olunan mallar və ya xidmətlər haqqında bazarların təhlili, sifarişçi – müştərinin malı və özü haqda məlumatların toplanması işinin təşkili, reklam kompaniyalarının effektivliyinə nəzarət və s. kimi əməliyyatları yerinə yetirir;
- agentliyin bütün əməliyyatlarının daha effektiv aparılmasını təmin edir;

241 Marketingin nəzarəti deyəndə nə başa düşülür?

- planlı fəaliyyətin başlanğıcı;
- planlı nəzarətin başlanğıcı;
- planlı fəaliyyətin son mərhələsi
- planlı fəaliyyət deyil;
- planlı fəaliyyətin gedişi

242 Marketing tədqiqatlarında reklam fəaliyyətinin rolunu nəzərə alaraq onun səmərəliliyinin hansı istiqamətlər üzrə müəyyən edilməsi məqsədə uyğundur?

- düzgün cavab yoxdur.
- bütövlükdə firmanın reklam siyasətinin səmərəliliyinin öyrədilməsi;
- eyni məqsədli auditoriya üçün ayrı–ayrı reklam vasitələrinin səmərəliliyinin tədqiqi
- bir neçə KİV-in reklam məqsədilə birgə istifadəsindən əldə edilən səmərənin öyrənilməsi
- hamısı;

243 Təşkilati plana əsasən biznes-planın firmadaxili funksiyalarına hansı aid edilir?

- fond bazarında firma səhmlərinin müvəffəqiyyətlə satılmasının təmin edilməsi
- firmanın inkişaf strategiyasının və fəaliyyət istiqamətlərinin müəyyən edilməsi
- layihənin reallaşdırılması üçün zəruri investisiyaların cəlb edilməsi
- layihənin məqsədəuyğunluğunun təşkilati-maliyyə əsaslandırılması
- düzgün variant yoxdur

244 Təşkilati plana əsasən ictimai əmək məhsuldarlığı necə müəyyən edilir?

- işçiyə düşən əsas fondların miqdarı ilə
- canlı və maddiləşmiş əmək xərcləri üzrə müəyyən edilir
- düzgün variant yoxdur
- işçiyə düşən əmək predmetlərinin miqdarı ilə
- yalnız məhsul vahidinə düşən vaxt xərclərinin miqdarı ilə

245 Təşkilati plana əsasən funksional-psixoloji model necə təsvir edilir?

- matris şəkildə
- müəssisənin məqsədlərinə çatması üçün qrupun yaradılması şəkildə
- biznes prosesləri material və informasiya axınları yaradan müvəqqəti ardıcıl sadə əməliyyat şəkildə təsvir edir
- büdcə şəkildə
- düzgün variant yoxdur

246 Təşkilati plana əsasən idarəetmə neçə sistemdən ibarətdir?

- 3
- 2
- 1
- 5
- 4

247 Təşkilati plana əsasən təşkilati struktur hansı keyfiyyətlərə malik olmalıdır?

- sadə və başa düşülən olmalıdır
- optimal evvektivliyi təmin etməlidir
- aralıq halqalarının minimum keyfiyyətlərini əhatə etməlidir
- gələcək menecerləri hazırlamaq üçün şərait yaratmalıdır
- bütün variantlar doğrudur

248 Təşkilati plana əsasən təşkilati struktur nədir?

- cavabların hamısı doğrudur
- qoyulan məqsədə çatmaq üçün birgə əmək prosesində işçilər arasında baş verən münasibətlərdə şərtləşən bütöv bir sistemdir
- marketing strategiyasını həyata keçirmək üçün tədbirlər planıdır
- düzgün variant yoxdur
- maliyyə strukturunun 1 hissəsi

249 Təşkilati plana əsasən istehlakçılara məhsulun çatdırılması üzrə strategiyalara nə daxildir?

- qiymət siyasətinin aparılması
- məhsulun bölüşdürülməsi kanalları, istehlakçıların satışıdan sonrakı xidmətinin səviyyəsi, məhsulun çatdırılmasına sərf olunan xərclərin azaldılması
- düzgün variant yoxdur
- iri və ya kiçik partiyalarla məhsulun buraxılışı
- eyni məhsulların mənimsənilməsi

250 Sinxromarketing

- tərəddüd edən tələbi sabitləşdirməyə ehtiyac duyulan zaman tətbiq edilir. bu vəziyyətdə strateji qərarlar əssa istehsal blokunun və istehsalın idarə edilməsinin material-texniki bazasının elastikliyi artırmağa yönəldilir.
- hamısı
- potensial tələbin olması və bunu reallığa çevirmək vacib olan zaman tətbiq edilir. Bu zaman material texniki bazaya və kadr potensialına dəyişikliklərin daxil edilməsi üçün strateji qərarlar işlənilir hazırlanır.
- potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda tətbiq olunur. Konversiya marketinqinin əsas əməliyyatı elə reklam işi və əmtənin hərəkət planı işləyib hazırlamaq ki, bu da öz növbəsində neqativ tendensiyaya qarşı əks təsir göstərə və tələbi formalaşdıra bilsin.
- tələbi bərpa etmək vacib olan zaman tətbiq edilir. Bunun əsas məzmunu əmtəyə bazar yeniçiliyi vermək əsasında tələbi canlandırmaq imkanlarının axtarılması, yeni bazarlara orientasiya təşkil edir.

251 Remarketing

- hamısı
- potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda tətbiq olunur. Konversiya marketinqinin əsas əməliyyatı elə reklam işi və əmtənin hərəkət planı işləyib hazırlamaq ki, bu da öz növbəsində neqativ tendensiyaya qarşı əks təsir göstərə və tələbi formalaşdıra bilsin.
- potensial tələbin olması və bunu reallığa çevirmək vacib olan zaman tətbiq edilir. Bu zaman material texniki bazaya və kadr potensialına dəyişikliklərin daxil edilməsi üçün strateji qərarlar işlənilir hazırlanır.
- tələbi bərpa etmək vacib olan zaman tətbiq edilir. Bunun əsas məzmunu əmtəyə bazar yeniçiliyi vermək əsasında tələbi canlandırmaq imkanlarının axtarılması, yeni bazarlara orientasiya təşkil edir.
- tərəddüd edən tələbi sabitləşdirməyə ehtiyac duyulan zaman tətbiq edilir. bu vəziyyətdə strateji qərarlar əssa istehsal blokunun və istehsalın idarə edilməsinin material-texniki bazasının elastikliyi artırmağa yönəldilir.

252 İnkişafedici marketinq:

- hamısı
- tərəddüd edən tələbi sabitləşdirməyə ehtiyac duyulan zaman tətbiq edilir. bu vəziyyətdə strateji qərarlar əssa istehsal blokunun və istehsalın idarə edilməsinin material-texniki bazasının elastikliyi artırmağa yönəldilir.
- potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda tətbiq olunur. Konversiya marketinqinin əsas əməliyyatı elə reklam işi və əmtənin hərəkət planı işləyib hazırlamaq ki, bu da öz növbəsində neqativ tendensiyaya qarşı əks təsir göstərə və tələbi formalaşdıra bilsin.
- potensial tələbin olması və bunu reallığa çevirmək vacib olan zaman tətbiq edilir. Bu zaman material texniki bazaya və kadr potensialına dəyişikliklərin daxil edilməsi üçün strateji qərarlar işlənilir hazırlanır
- tələbi bərpa etmək vacib olan zaman tətbiq edilir. Bunun əsas məzmunu əmtəyə bazar yeniçiliyi vermək əsasında tələbi canlandırmaq imkanlarının axtarılması, yeni bazarlara orientasiya təşkil edir.

253 Konversiya marketinqinə aiddir:

- hamısı
- potensial alıcıların neqativ tələbi olduqda tətbiq olunur. Konversiya marketinqinin əsas əməliyyatı elə reklam işi və əmtənin hərəkət planı işləyib hazırlamaq ki, bu da öz növbəsində neqativ tendensiyaya qarşı əks təsir göstərə və tələbi formalaşdıra bilsin.
- potensial tələbin olması və bunu reallığa çevirmək vacib olan zaman tətbiq edilir. Bu zaman material texniki bazaya və kadr potensialına dəyişikliklərin daxil edilməsi üçün strateji qərarlar işlənilir hazırlanır.
- tələbi bərpa etmək vacib olan zaman tətbiq edilir. Bunun əsas məzmunu əmtəyə bazar yeniçiliyi vermək əsasında tələbi canlandırmaq imkanlarının axtarılması, yeni bazarlara orientasiya təşkil edir.
- tərəddüd edən tələbi sabitləşdirməyə ehtiyac duyulan zaman tətbiq edilir. bu vəziyyətdə strateji qərarlar əssa istehsal blokunun və istehsalın idarə edilməsinin material-texniki bazasının elastikliyi artırmağa yönəldilir.

254 Marketinq nəzarəti sistemi nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması və ya müəyyən edilmiş tapşırıqların yerinə yetirilməsi üçün həmin fəaliyyətin gedişinin izlənməsi, onun nəticələrinin qiymətləndirilməsi prosesidir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması və ya müəyyən edilmiş tapşırıqların yerinə yetirilməsi üçün həmin fəaliyyətin gedişinin izlənməsi prosesidir;
- düzgün cavab yoxdur.
- müəyyən edilmiş tapşırıqların yerinə yetirilməsi üçün həmin fəaliyyətin gedişinin yoxlanması, onun nəticələrinin qiymətləndirilməsi və müəyyən edilmiş rejimdən kənarlaşmalar aşkar edildiyi halda zəruri düzəlişlərin həyata keçirilməsi prosesidir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması və ya müəyyən edilmiş tapşırıqların yerinə yetirilməsi üçün həmin fəaliyyətin gedişinin izlənməsi, onun nəticələrinin qiymətləndirilməsi və müəyyən edilmiş rejimdən kənarlaşmalar aşkar edildiyi halda zəruri düzəlişlərin həyata keçirilməsi prosesidir;

255 Operativ marketinqə nəzarət hansı hallarda aparılır?

- marketinqin ətraf mühiti amillərində dəyişikliklər baş verdikdə;
- illik marketinq planlarında müxtəlif göstəricilər üzrə müəyyən edilmiş plan tapşırıqlarını yerinə yetirdikdə;
- düzgün cavab yoxdur.
- strateji planların həllinin aradan qaldırıldıqda;
- kod analizindən istifadə edildikdə;

256 Strateji marketinqə nəzarəti hansı hallarda aparılır?

- illik marketinq planlarında müxtəlif göstəricilər müəyyən edildikdə;
- marketinqin ətraf mühiti amillərində dəyişikliklər baş verdiyi hallarda;
- düzgün cavab yoxdur
- marketinq fəaliyyətini qiymətləndirdikdə;
- plan tapşırıqlarını yerinə yetirildikdə;

257 Marketinqin planlaşdırılması səviyyəsinə uyğun olaraq nəzarətin neçə forması mövcuddur?

- 1
- 2
- 3
- 5
- 6

258 Nəzarət istənilən idarə etmə prosesini təşkil edir:

- düzgün cavab yoxdur.
- ayrılmaz;
- tərkib;
- təşkilati;
- konkret;

259 Nəzarət prosesi aşağıdakı verilənlərdən hansı elementləri özünə daxil edir:

- praktiki olaraq nail olunmuş nəticələrin ölçülməsi və yanamış vəziyyətin təsviri;
- standartların müəyyən edilməsi;
- bütün cavablar doğrudur.
- əgər nail olunmuş nəticələr qurulmuş standartlardan və qoyulmuş məqsədlərdən fərlidirsə sistemin işinin təsirliliyin artması məqsədi ilə düzəliş edilən tədbirlərin işlənilib hazırlanması;
- yaranmış vəziyyətin analizi ən əhəmiyyətli səbəb və amillərin müəyyənləşməsi;

260 Marketinq təhlili üçün hansı göstəricilər istifadə olunur?

- faktiki;
- proqnoz.
- statistik;
- plan və faktiki;
- planlı;

261 Təşkilati plana əsasən müəssisənin istehsal strukturunun təkmilləşdirilməsi məsələlərini neçə qrupa ayırmaq olar?

- düzgün variant yoxdur
- 2
- 4
- 3
- 5

262 Professor Drukerə görə təşkilati strukturun üçüncü mərhələsi nədən ibarətdir?

- düzgün variant yoxdur
- menecerin qarşılıqlı fəaliyyətdə olduğu şəxsin ümumi işdə töhfəsinin müəyyən edilməsi
- qəbul edilən qərarın və onun yerinə yetirilməsində işçinin iştirak dərəcəsinin təhlili
- qiymətlərin təhlili
- ətraf mühitin təhlili

263 Professor Drukerə görə təşkilati strukturun birinci mərhələsi nədən ibarətdir?

- düzgün variant yoxdur
- qəbul edilən qərarın və onun yerinə yetirilməsində işçinin iştirak dərəcəsinin təhlili
- həyata keçiriləcək fəaliyyətin, yaxud işin, habelə onun koordinasiyası və qarşılıqlı əlaqə üsullarının təhlili
- ətraf mühitin təhlili
- cavabların hamısı doğrudur

264 Professor Drukerə görə təşkilati strukturun ikinci mərhələsi nədən ibarətdir?

- düzgün variant yoxdur
- qəbul edilən qərarın və onun yerinə yetirilməsində işçinin iştirak dərəcəsinin təhlili
- ətraf mühitin təhlili
- bazardakı qiymətlərin təhlili
- məhsulun bölüşdürülməsi kanallarının təhlili

265 Təşkilati planında Professor Drukerə görə təşkilati strukturun qurulmasında neçə mərhələ qeyd edilir?

- 5
- 3
- 2
- 4
- düzgün variant yoxdur

266 Druker təşkilati strukturun neçə mərhələsini qeyd edir:

- 4
- 3
- 6
- 5
- 2

267 Bazar münasibətləri şəraitində təşkilati strukturairəli sürülən tələblər:

- hamısı
- paralel funksiyaların aradan qaldırılması;
- qoyulan vəzifənin həlli üçün əlaqələrin minimumlaşdırılması;
- onun fəaliyyəti ilə bağlı məsrəflərin optimallaşdırılması.
- Heç biri

268 Müəssisənin ölçüsündən və onun bölmələrinin sayından asılı olaraq idarəetmənin iki həlqəli ierarxiya zəncirinə aiddir :

- ali adminstrasiya – istehsal şöbəsinin ali adminstrasiyası – zavod idarəetmə;
- ali adminstrasiya – zavod idarəetmə;
- adi adminstrasiya
- heç biri
- ali adminstrasiya – istehsal qrupunun adminstrasiyası – istehsal bölməsinin adminstrasiyası – zavodidarəetmə.

269 Təşkilati strukturun keyfiyyətlərinə aiddir:

- optimal effektivliyi təmin etməlidir,
- sadə, dəqiq və başa düşülən olmalıdır

- aralıq həlqələrin minimum keyfiyyətlərinə əhatə etməlidir;
- gələcək menecerləri hazırlamaq üçün şərait yaratmalıdır
- hamısı

270 Bölünməyən mənfəət nədir?

- müəssisənin istehsal fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricidir
- xalis mənfəətdən hesabat dövründə istifadə olunan vəsaitləri çıxdıqdan sonra qalan hissədir
- düzgün variant yoxdur
- xalis mənfəətin aktivlərə olan nisbətidir
- xalis mənfəətin əsas fondlara olan nisbətidir

271 Ümumi mənfəət nədir?

- xalis mənfəətin əsas fondlara olan nisbətidir
- xalis mənfəətdən hesabat dövründə istifadə olunan vəsaitlər çıxdıqdan sonra qalan hissəsidir
- müəssisənin istehsal fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricidir
- xalis mənfəətin aktivlərə olan nisbətidir
- düzgün variant yoxdur

272 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən mənfəətin planlaşdırılmasında əsas nə sayılır?

- satış proqnozunun hazırlanması
- istehsal proqramı
- düzgün variant yoxdur
- bütün variantlar doğrudur
- marketinq proqramı

273 Mənfəətin planlaşdırılması nəyin tərkib hissəsidir?

- maliyyə planlaşdırılmasının
- marketinq planlaşdırılmasının
- menecment planlaşdırılmasının
- düzgün variant yoxdur
- layihə planlaşdırılmasının

274 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən mənfəət gəlirlə istehsal xərcləri arasındakı fərqin miqdarı nədir?

- bölünməyən mənfəət
- aktivlərin rentabelliği
- əsas fondların rentabelliği
- düzgün variant yoxdur
- xalis mənfəət

275 əsas fondların rentabelliği nədir?

- xalis mənfəətdən hesabat dövründə istifadə olunan vəsaitlər çıxdıqdan sonra qalan hissəsidir
- düzgün variant yoxdur
- xalis mənfəətin əsas fondlara olan nisbətidir
- xalis mənfəətin aktivlərə olan nisbətidir
- müəssisənin istehsal fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricidir

276 Aktivlərin rentabelliği nədir?

- xalis mənfəətin əsas fondlara olan nisbətidir
- xalis mənfəətin aktivlərə olan nisbətidir
- xalis mənfəətdən hesabat dövründə istehsal olunan vəsaitlər çıxdıqdan sonra qalan hissəsidir
- müəssisənin istehsal fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən göstərici
- düzgün variant yoxdur

277 Rentabellik göstəricilərə nə aiddir

- düzgün variant yoxdur
- aktivlərin rentabelliği, əsas fondların rentabelliği
- xalis diskontlaşdırılmış gəlir
- xərc və investisiyanın gəlirlik indeksləri
- daxili gəlirlik norması

278 Ödəməqabiliyyəti nədir ?

- düzgün variant yoxdur
- bütün kreditörlər tərəfindən təqdim edilən tələblərin və borcların ödənilməsinə müəssisənin hazır olmasıdır
- satışın maksimumlaşdırılması
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- şirkət sahiblərinin mülkiyyətinin maksimumlaşdırılması

279 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən balans hesabatı hansı məqsəd ilə tərtib olunur ?

- müəssisənin daxili və xarici tələbatını əyani şəkildə əks etdirmək üçün
- müəssisənin aktiv və passivlərin əyani şəkildə əks etdirmək məqsədi ilə
- müəssisənin dövryyəsinə əyani şəkildə əks etdirmək üçün
- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin tələb və təklifini əyani şəkildə əks etdirmək üçün

280 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən mənfəət və amortizasiya ayırmaları nəyi təmin edir?

- dövryyə fondlarının təkrar istehsalını
- yalnız qeyri-material aktivlərin təkrar istehsalını
- əsas istehsal fondlarının və qeyri – material aktivlərinin təkrar istehsalını təmin edir
- düzgün variant yoxdur
- dövryyə və qeyri-material aktivlərin təkrar istehsalını təmin edir

281 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən pul vəsaitləri fonduna nə daxildir?

- yığılım fondu
- maliyyə ehtiyatları
- bütün variantlar doğrudur
- dövryyə fondları
- nizamnamə fondu

282 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən bazar iqtisadiyyatı şəraitində müəssisə öz fəaliyyətini həyata keçirmək üçün hansı fondu yaradır?

- bütün variantlar doğrudur
- pul vəsaitləri fondu
- amortizasiya fondu
- dövryyə fondu
- sosial inkişaf fondu

283 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən əhalinin maliyyəsi nədən ibarətdir?

- bütün cavablar düzgündür
- düzgün variant yoxdur
- əmək haqqından və xüsusi sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə edilən şəxsi pul vəsaitlərindən ibarətdir
- istehsal proseslərinin həyata keçirilməsi zamanı baş verən pul axınları sistemidir
- dövlət və sosial tələbatların ödənilməsi məqsədilə yaradılan pul fondudur

284 Müəssisə maliyyəsinin planlaşdırılması nədir?

- bütün cavablar düzdür
- istehsal proseslərinin həyata keçirilməsi zamanı baş verən pul axınları sistemidir
- dövlət və sosial tələbatların ödənilməsi məqsədilə yaradılan pul fondudur
- əmək haqqı və xüsusi sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə edilən şəxsi pul vəsaitləri
- düzgün variant yoxdur

285 Dövlət maliyyəsi nədir?

- düzgün variant yoxdur
- ümumi dövlət və sosial tələbatların ödənilməsi məqsədilə dövlət orqanları tərəfindən idarə olunan pul fondlarının məcmusudur
- investisiya axını
- şəxsi pul vəsaitləri
- əmək haqqı və xüsusi sahibkarlıqdan alınan pul vəsaitləri

286 Maliyyə sistemində təminedicilə elementlərə nə daxildir?

- birjalar
- banklar
- bütün variantlar doğrudur
- texniki kommunikasiyalar
- birjadankənar bazarlar

287 Maliyyə sisteminin əsas elementlərinə nə daxildir?

- banklar
- müəssisələrin və əhəlinin maliyyə aktivləri
- düzgün variant yoxdur
- birjadankənar bazarlar
- birjalar

288 Müəssisə maliyyəsinin təşkili hansı prinsiplər əsasında həyata keçirilir?

- özünümaliyyələşdirmə
- maliyyə fəaliyyəti sahəsində müstəqillik
- bütün variantlar doğrudur
- müəssisənin maliyyə - təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət
- maliyyə fəaliyyətinin nəticəsinə görə məsuliyyət

289 Müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlilinin tamamlayıcı mərhələsi nədir ?

- satışın maksimumlaşdırılması
- təsərrüfat fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsidir
- bütün variantlar doğrudur
- düzgün variant yoxdur
- şirkət sahiblərinin mülkiyyətinin qiymətləndirilməsidir

290 əməliyyat büdcəsində nə əks etdirilir?

- kommərsiya xərcləri büdcəsi
- idarəetmə xərcləri büdcəsi
- istehsal ehtiyatları büdcəsi
- düzgün variant yoxdur
- balansın proqnozu

291 Menecerlərin peşəkarlıq səviyyəsinə qarşı irəli sürülən ikinci qrup tələbə aiddir:

- insanlarla münasibətdə səmimi və düzgün olmaq, tərəfdaşlara etibar etmək;
- öz fikirlərini dəqiq ifadə etmək və inandırmaq bacarığının olması;

- hamısı
- yüksək dərəcədə borcluluq hissini və işə sədaqətin olması;
- insanların təşkilati ierarxiyadakı yerindən asılı olmayaraq onlara hörmətlə və qayğı ilə münasibət göstərmək;

292 Menecer idarəetmə sahəsində işin peşəkarcasına icra edilməsinə daxil edilir:

- hamısı
- yüksək dinamiklik və qeyri-müəyyənlik xas olan situasiyalarda qərarları əsaslandırmaq və qəbul etmək bacarığı;
- müəssisənin işlədiyi sahədə inkişaf məsələləri üzrə məlumatlılıq (texnikanın, texnologiyanın və rəqabətin vəziyyəti, məhsul və xidmətlər üzrə tələbin dinamikası və s.);
- başqa firmalarda və sahələrdə menecerlərin təcrübəsi ilə tanış olmaq;
- resursları idarə etmək, müəssisənin işini planlaşdırmaq və proqnozlaşdırmaq bacarığı, idarəetmənin effektivliyini artırmaq qabiliyyətlərinə malik olmaq;

293 Menecerin özünün funksional-proses yanaşması aşağıdakıları ifadə edir:

- hamısı
- İş əməliyyatının, yəni real rejimdə konkret real fəaliyyətlərin menecərə təhkim olunmuş konkret funksiyaların icrası forması kimi həyata keçirilməsi.
- Menecer tərəfindən öz funksiyalarının fiksasiyası və onların mümkün qədər müfəssəl şəkildə dərk edilməsi;
- Menecerin öz vəzifə funksiyalarının effektiv şəkildə həyata keçirilməsi üçün istifadə edə biləcəyi konkret formaların dərk olunması,
- əvvəlcədən hər bir fiksə edilmiş funksiya üzrə iş əməliyyatlarının dərk olunması;

294 Menecer beşinci baza əməliyyatında nəyi icra etməlidir

- menecer özü də daim inkişafda olmaqla ətrafdakılara təsir göstərir.
- məqsədin müəyyən edilməsidir
- əməliyyat zamanı fəaliyyət sahələrini təmin edir, münasibətlərin yaxşılaşdırılması və vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün lazım olan hər şeylə tanış olur
- qruplar və işçilər arasında əlaqələr yaradır, cavabdeh şəxsləri təyin edir.
- müxtəlif işçi qruplarının əməyinin qiymətləndirilməsi üçün ölçü vahidi müəyyənləşdirir

295 Menecer dördüncü baza əməliyyatında nəyi icra etməlidir

- menecer özü də daim inkişafda olmaqla ətrafdakılara təsir göstərir.
- məqsədin müəyyən edilməsidir
- əməliyyat zamanı fəaliyyət sahələrini təmin edir, münasibətlərin yaxşılaşdırılması və vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün lazım olan hər şeylə tanış olur
- qruplar və işçilər arasında əlaqələr yaradır, cavabdeh şəxsləri təyin edir.
- müxtəlif işçi qruplarının əməyinin qiymətləndirilməsi üçün ölçü vahidi müəyyənləşdirir

296 Menecer üçüncü baza əməliyyatında nəyi icra etməlidir

- müxtəlif işçi qruplarının əməyinin qiymətləndirilməsi üçün ölçü vahidi müəyyənləşdirir
- əməliyyat zamanı fəaliyyət sahələrini təmin edir, münasibətlərin yaxşılaşdırılması və vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün lazım olan hər şeylə tanış olur
- məqsədin müəyyən edilməsidir
- qruplar və işçilər arasında əlaqələr yaradır, cavabdeh şəxsləri təyin edir.
- menecer özü də daim inkişafda olmaqla ətrafdakılara təsir göstərir

297 Menecer ikinci baza əməliyyatında nəyi icra etməlidir:

- qruplar və işçilər arasında əlaqələr yaradır, cavabdeh şəxsləri təyin edir.
- əməliyyat zamanı fəaliyyət sahələrini təmin edir, münasibətlərin yaxşılaşdırılması və vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün lazım olan hər şeylə tanış olur
- menecer özü də daim inkişafda olmaqla ətrafdakılara təsir göstərir
- məqsədin müəyyən edilməsidir
- müxtəlif işçi qruplarının əməyinin qiymətləndirilməsi üçün ölçü vahidi müəyyənləşdirir

298 Menecer birinci baza əməliyyatında nəyi icra etməlidir:

- menecer özü də daim inkişafda olmaqla ətrafdakılara təsir göstərir.
- məqsədin müəyyən edilməsidir
- əməliyyat zamanı fəaliyyət sahələrini təmin edir, münasibətlərin yaxşılaşdırılması və vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün lazım olan hər şeylə tanış olur
- qruplar və işçilər arasında əlaqələr yaradır, cavabdeh şəxsləri təyin edir.
- müxtəlif işçi qruplarının əməyinin qiymətləndirilməsi üçün ölçü vahidi müəyyənləşdirir

299 Mülkiyyət formasından və sahə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq istənilən müəssisədə çalışan menecer üçün neçə baza əməliyyatı mövcuddur:

- 6
- 5
- 2
- 3
- 4

300 Ölkənin maliyyə sistemi hansı elementlərdən ibarətdir?

- düzgün variant yoxdur
- əsas və təminədiçi elementlər
- aktiv və passiv elementlər
- mərkəzləşdirilmiş və təminədiçi elementlər
- aktiv və təminədiçi elementlər

301 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən maliyyənin iki əsas istiqamətləri:

- kapital qoyuluşu və iqtisadiyyatın ləngiməsi
- geniş təkrar istehsalın maliyyə təminatı və bütövlükdə iqtisadiyyatın inkişafının maliyyə tənzimlənməsi
- rəqabətin və inhisarçılığın inkişafı
- sosial və dövlət tələbatlarının ödənilməsi
- düzgün variant yoxdur

302 Dispozisiya aid deyil

- iş stajı
- məsuliyyət hissi,
- ünsiyyətçilik,
- insanlara qarşı yaxşı münasibət
- liderlik,

303 Heyətin seçilməsi meyarlarına aid edilir:

- hamısı
- Şəxsi cəhətlər (əməksevərlik, təşəbbüs, inadkarlıq, şöhrətpərəstlik və həyata qarşı müsbət münasibət);
- Fiziki verilənlər (yaş, sağlamlıq, xarici görünüş, ədəb qaydaları);
- Təhsil və təcrübə (ixtisas və təhsil səviyyəsi, iş stajı, xüsusi biliklər);
- İntellekt (problemin mahiyyətini tez tutmaq, öz fikirlərini sərbəst ifadə etmək qabiliyyəti, qulaq asmaq bacarığı və öyrənmək arzusu);

304 Heyətin seçilməsinə hansı işlərin görülməsi vacibdir:

- kadrların seçilməsi və işə qəbulu
- tələbatların qiymətləndirilməsi və heyətin seçilməsi meyarlarının müəyyən edilməsi;
- hamısı
- kadrlara rəhbərlik
- kadrların öyrədilməsi

305 Menecerlərə qarşı irəli sürülən tələblərə aiddir:

- hamısı

- problemləri həll etmək bacarığı
- yaradıcılıq və innovasiya qabiliyyəti
- ətrafdakılara təsir göstərmək qabiliyyəti
- müasir idarəetmə yanaşmalarını bilmək

306 Menecerlərə qarşı irəli sürülən tələblərə aiddir:

- hamısı
- özünü idarə etmək qabiliyyəti;
- ağıllı şəxsi dəyərlər
- dəqiq şəxsi məqsədlər
- daim şəxsi artım (inkışaf);

307 Qrupun formalaşmasının üçüncü mərhələsinə aiddir:

- qrup üzvlərinin qarşılıqlı tanışlığı və öyrənilməsi başa çatır. İnsanların maraq və meyllərinə uyğun olaraq bir-birilərlə dostcasına yaxınlaşması baş verir
- qrup yenidən yaradılır, onun üzvlərinin qarşılıqlı şəkildə tanışlığı baş verir. Rəhbər işçiləri müşahidə etməli və onların arasından ən nüfuzlu və avtoritetli olanını seçməli, onları öz tərəfinə keçirməli və qrupda düzgün yerləşdirməlidir
- hamısı
- bu mərhələdə qrup dağılır
- mərhələdə işçilərin qavrama qabiliyyəti və fəallığı eyni yüksək səviyyəyə çatır, tabelikdə olanlar öz rəhbərlərini yaxşı başa düşürlər və inzibati təzyiq olmadan öz öhdəliklərini yerinə yetirirlər.

308 Qrupun formalaşmasının ikinci mərhələsinə aiddir:

- qrup üzvlərinin qarşılıqlı tanışlığı və öyrənilməsi başa çatır. İnsanların maraq və meyllərinə uyğun olaraq bir-birilərlə dostcasına yaxınlaşması baş verir
- qrup yenidən yaradılır, onun üzvlərinin qarşılıqlı şəkildə tanışlığı baş verir. Rəhbər işçiləri müşahidə etməli və onların arasından ən nüfuzlu və avtoritetli olanını seçməli, onları öz tərəfinə keçirməli və qrupda düzgün yerləşdirməlidir
- hamısı
- bu mərhələdə qrup dağılır
- mərhələdə işçilərin qavrama qabiliyyəti və fəallığı eyni yüksək səviyyəyə çatır, tabelikdə olanlar öz rəhbərlərini yaxşı başa düşürlər və inzibati təzyiq olmadan öz öhdəliklərini yerinə yetirirlər.

309 Qrupun formalaşmasının birinci mərhələsinə aiddir:

- mərhələdə işçilərin qavrama qabiliyyəti və fəallığı eyni yüksək səviyyəyə çatır, tabelikdə olanlar öz rəhbərlərini yaxşı başa düşürlər və inzibati təzyiq olmadan öz öhdəliklərini yerinə yetirirlər.
- qrup üzvlərinin qarşılıqlı tanışlığı və öyrənilməsi başa çatır. İnsanların maraq və meyllərinə uyğun olaraq bir-birilərlə dostcasına yaxınlaşması baş verir
- hamısı
- qrup yenidən yaradılır, onun üzvlərinin qarşılıqlı şəkildə tanışlığı baş verir. Rəhbər işçiləri müşahidə etməli və onların arasından ən nüfuzlu və avtoritetli olanını seçməli, onları öz tərəfinə keçirməli və qrupda düzgün yerləşdirməlidir
- bu mərhələdə qrup dağılır

310 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən qiymət siyasəti nəyi müəyyən edir?

- fəaliyyət məqsədinin və bu məqsədə nail olmaq üçün marketinqin istiqamətlərinin müəyyən edilməsidir
- məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
- müəssisənin üzləşə biləcəyi kənar təsirləri və ya imkanları tam təfəsilatı ilə təyin edilməsi
- müəssisənin istehsal edəcəyi məhsulların müəyyən edilməsi
- düzgün variant yoxdur

311 Maliyyə ehtiyatının hesablanması düsturu:

- düzgün variant yoxdur
- $Z_m = (V_s - V_{(s,z,n)}) / V_m$

- $Z_m = (V_s - V_{(s,z,n)}) / V_s$
- $Z_n = (V_s - V_{(s,z,n)}) / V_s$
- $Z_p = (V_s - V_{(s,z,n)}) / m$

312 Rentabellik mənfəətin əsas normalaşdırılan döviyyə necə hesablanır?

- mənfəət və daimi xərclərin satışdan alınan gəlirdə payıdır
- xalis mənfəətin aktivlərə nisbətidir
- xalis mənfəətin əsas fondlara nisbəti hesablanır
- istehsal fondlarına olan nisbəti kimi hesablanır
- düzgün variant yoxdur

313 Maliyyə planlaşdırılmasının vəzifəsinə hansı aid deyil?

- düzgün variant yoxdur
- qarşıya qoyulmuş məqsədlərin reallaşdırılması
- müəssisənin müxtəlif bölmələrinin qarşılıqlı hərəkətinin reallaşdırılması
- müəssisənin maliyyə vəziyyətinə nəzarətin gücləndirilməsi
- öz daxili tələbatını ödəmək və xarici agentlər qarşısında öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün müəssisənin potensial imkanlarının aşkara çıxartmaqdır

314 Maliyyə planlaşdırılması neçə mərhələdən ibarətdir?

- 4
- 5
- düzgün variant yoxdur
- 2
- 3

315 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən maliyyənin rolu adətən neçə istiqamətdən ibarətdir?

- 3
- 2
- düzgün variant yoxdur
- 5
- 4

316 Maliyyə planlaşdırılmasına əsasən Qandanı sistemi ni nə təşkil edir?

- əsas fondlar
- pul vəsaitləri, kapital və qiymətli kağızlar
- düzgün variant yoxdur
- qeyri-material aktivlər
- banklar

317 İntestisiyanın planlaşdırılması zamanı toplu büdcə hansı iki hissədən ibarətdir?

- investisiya büdcəsi və maliyyə büdcəsi
- mərkəzləşdirilmiş və qeyri-mərkəzləşdirilmiş büdcə
- əsas və köməkçi büdcəsi
- əməliyyat büdcəsi və maliyyə büdcəsi
- düzgün variant yoxdur

318 İntestisiyanın planlaşdırılmasına əsasən büdcələşmə idarəetmə texnologiyasına hansı aid deyil?

- marketinq
- düzgün cavab yoxdur
- informasiya texnologiyalarından istifadə edilməsi
- büdcələşmənin təşkili

- büdcələşmə texnologiyası

319 İntestisiyanın planlaşdırılmasına əsasən örtülmə əmsalı nədir?

- müəssisənin istehsal fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyi
 mənfəət və daimi xərclərin satışdan alınan gəlirdə payıdır
 xalis mənfəətin əsas fondlara olan nisbətidir
 xalis mənfəətin aktivlərə olan nisbətidir
 düzgün variant yoxdur

320 Maliyyə planlaşdırılmasının vəzifələrinə aiddir:

- hamısı
 müəssisənin inkişafının müxtəlif variantlarının və uyğun olaraq investisiyanın həcmnin və onların maliyyələşdirilməsi üsullarının təhlili;
 müəssisənin müxtəlif bölmələrinin qarşılıqlı hərəkətlərinin təmin edilməsi;
 qarşıya qoyulan məqsədlərin razılaşdırılmasının və onların həyata keçirilməsi imkanlarının yoxlanılması;
 xoşagəlməz hadisələrin baş verdiyi halda tədbirlər və davranış proqramının müəyyənəşdirilməsi;

321 Müəssisənin maliyyə planlaşdırılmasının meyarlarına aiddir:

- Heç biri
 şirkət sahiblərinin mülkiyyətinin maksimumlaşdırılması
 mənfəətin maksimumlaşdırılması
 satışın maksimumlaşdırılması;
 hamısı

322 Müəssisənin inkişafına yönəldilən maliyyə resursları mənbələrinə aiddir:

- hamısı
 iştirakçıların əlavə qoyduqları pay;
 bütün növ təsərrüfat və maliyyə fəaliyyətindən əldə edilən mənfəət;
 amortizasiya ayırmaları;
 istiqraz və rəqələrinin buraxılışından alınan vəsait;

323 Təminədiçi elementlərə aid deyil:

- əhalinin maliyyə aktivləri
 birjadankənar bazarlar
 birjalar,
 banklar,
 texniki kommunikasiyalar

324 əsas elementlərə aid deyil:

- hamısı
 əhalinin maliyyə aktivləri
 müəssisələrin maliyyə aktivləri
 dövlətin maliyyə aktivləri,
 birjalar

325 Ölkənin maliyyə sisteminin elementlərinə aiddir:

- kompleks
 əsas
 əsas və təminədiçi
 hüquqi
 təminədiçi

326 İntestisiyanın maliyyələşdirilməsi hansı mənbələrdən ibarətdir?

- müəssisənin öz vəsaitləri
- xarici investisiyalar
- mərkəzləşdirilmiş resurslar
- borc vəsaitləri
- bütün variantlar doğrudur

327 Biznes layihələrinin məqsədlərini nəzərə alaraq real investisiyaları hansı qruplara aid etmək olar?

- bütün variantlar doğrudur
- qeyri-maddi aktivlər
- əsaslı təmir xərcləri
- əsas kapitalla investisiya qoyuluşu
- dövrüvə vəsaitlərinin artırılmasına investisiyalar

328 Xarici investisiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- yalnız qısamüddətli kapital qoyuluşudur
- maşın və avadanlıqların alınması
- ölkələrin rezidentləri tərəfindən onun ərazisində obyektlərə kapital qoyuluşu
- ölkənin investisiya obyektlərinə rezidentlər olmayanların kapital qoyuluşudur

329 Milli investisiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- bir ilə qədər dövrə kapital qoyuluşudur
- ölkənin investisiya obyektlərinə rezident olmayanların kapital qoyuluşu
- ölkələrin rezidentləri tərəfindən onun ərazisində obyektlərə kapital qoyuluşu ilə xarakterizə olur
- investorun başqa şəxslərin vasitəsilə kapital qoyuluşudur

330 Regional mənsubiyyətinə görə investisiyalar hansılardır?

- düzgün variant yoxdur
- milli investisiyalar və xarici investisiyalar
- dolaylı və birbaşa investisiyalar
- qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar
- xüsusi və dövlət investisiyaları

331 Dövlət investisiyaları nədir?

- düzgün variant yoxdur
- investorun başqa şəxslərin vasitəsilə kapital qoyuluşudur
- dövlət müəssisələrinə kapital qoyuluşudur, həmçinin dövlətin və qeyri-büdcə fondların vəsaitləridir
- fiziki və hüquqi şəxslərin qeyri-dövlət sektoruna kapital qoyuluşu
- ölkənin rezidentləri tərəfindən onun ərazisində obyektlərə kapital qoyuluşudur

332 Xüsusi investisiyalar nədir?

- düzgün variant yoxdur
- investorun başqa şəxslərin vasitəsilə kapital qoyuluşudur
- dövlət müəssisələrinə kapital qoyuluşudur
- fiziki və hüquqi şəxslərin qeyri-dövlət sektoruna kapital qoyuluşu
- ölkənin rezidentləri tərəfindən onun ərazisində obyektlərə kapital qoyuluşudur

333 Mülkiyyət formasına görə investisiyalar

- xüsusi investisiyalar, dövlət investisiyaları
- milli və xarici investisiyalar

- qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar
- dolayı və birbaşa investisiyalar
- düzgün variant yoxdur

334 Uzunmüddətli investisiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- bir ildən çox dövrə kapital qoyuluşudur
- bir ilə qədər dövrə kapital qoyuluşudur
- bir aydan az dövrə kapital qoyuluşudur
- üç aya qədər dövrə kapital qoyuluşudur

335 Qısamüddətli investisiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- 5-7 ilə qədər dövrə kapital qoyuluşudur
- bir ildən çox dövrə kapital qoyuluşudur
- bir ilə qədər dövrə kapital qoyuluşudur
- 2-3 ilə qədər dövrə kapital qoyuluşudur

336 İnvestisiya qoyma dövrünə görə necə bölünür ?

- düzgün variant yoxdur
- xüsusi və dövlət investisiyaları
- qısamüddətli investisiyalar, uzunmüddətli investisiyalar
- dolayı və birbaşa investisiyalar
- fiziki və hüquqi şəxslərin qeyri-dövlət sektoruna kapital qoyuluşudur

337 Dolayı investisiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- ölkənin rezidentləri tərəfindən onun ərazisində obyektlərə kapital qoyuluşudur
- fiziki və hüquqi şəxslərin qeyri-dövlət sektoruna kapital qoyuluşudur
- investora başqa şəxslərin vasitəsilə kapital qoymasıdır
- dövlət müəssisələrinə kapital qoyuluşudur

338 İnvestisiya hansı əlamətlərinə görə təsnifləşdirilir?

- investisiya qoyma dövrünə görə
- mülkiyyət formasına görə
- bütün variantlar doğrudur
- kapitalın yatırılma obyektinə
- investisiya layihələrinə iştirakının xarakterinə görə

339 İnvestisiyanın planlaşdırılmasına əsasən bunlardan hansı əmtəə siyasətinə aiddir?

- düzgün variant yoxdur
- məhsulun istehsalına çəkilən xərclər
- sosial-psixoloji meyl
- məhsulun adı, növü, keyfiyyəti
- istehsalçının qiymətə münasibəti

340 Real investisiya nədir?

- uzunmüddətli kapital qoyuluşudur
- fiziki və hüquqi şəxslərin başqa şəxslərin vasitəsilə kapital qoyuluşudur
- qiymətli kağızlara və maliyyə aktivlərinə qoyulan kapital
- qısamüddətli kapital qoyuluşudur
- düzgün variant yoxdur

341 Kapital əmələgətirən investisiyası nədir?

- düzgün variant yoxdur
- maliyyə aktivlərinə qoyulan kapital
- qiymətli kağızlara qoyulan kapital
- əsas fondların təkrar istehsalı və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində müəssisələri inkişaf etdirmək məqsədilə qoyulmuş pul vəsaitidir
- TMK-a qoyulan kapital

342 Dünya praktikasında pul -un hansı növlərinə rast gəlmək olar?

- bütün variantlar doğrudur
- patent növü
- "konkret" növ
- birja növü
- ticarət növü

343 Portfel investisiyası nədir?

- düzgün variant yoxdur
- tikintiyə və montaj işlərinə kapital qoyuluşu
- torpaq sahəsinin alınmasına xərclər
- faktiki səhmlərə, istiqrazlara və digər qiymətli kağızlara kapital qoyuluşu
- əsas fondlar yaradılması və təkrar istehsalını təmin edən kapital əmələgətirən investisiya

344 Texnoloji əlamətlərinə görə investisiya qoyuluşu necə bölünür?

- bütün variantlar doğrudur
- sair kapital işlərinə və xərclərə
- maşın və avadanlıqların alınması
- tikintiyə və montaj işlərinə
- avadanlıqların alınması və montaj işlərinə

345 Kapital qoyuluşu planında hansı göstəricilərdən istifadə edilir?

- istehsal güclərinin işə düşməsi
- kapital qoyuluşunun həcmi
- əsas fondların istismara buraxılışı
- bütün variantlar doğrudur
- kapital qoyuluşuna daxil olan müəssisə tikilməsi planı

346 İntestisiya fəaliyyətinin növləri ?

- bütün variantlar doğrudur
- xarici investisiya fəaliyyəti
- dövlət investisiya fəaliyyəti
- özəl investisiya fəaliyyəti
- birgə investisiya fəaliyyəti

347 İntestisiyaların maliyyələşdirilməsinin metodlarına hansı aiddir?

- bütün variantlar doğrudur
- qarışıq maliyyələşdirmək
- lizinq
- səhmlərin emissiyası
- özünü maliyyələşdirmək

348 İntestisiya nədir?

- düzgün variant yoxdur

- gəlinin və sosial effektin alınması məqsədilə hər hansı firma və şirkətlərə, sosial-iqtisadi proqrama, layihəyə uzunmüddətli kapital qoyuluşudur
- səhm axını
- əmək resurslarının axını
- bütün variantlar doğrudur

349 İnvestisiyanın planlaşdırılması zamanı maliyyə büdcəsinə hansı daxil deyil?

- düzgün variant yoxdur
- əməliyyat büdcəsi
- balansın proqnozu
- pul vəsaitlərinin hərəkət büdcəsi
- investisiya büdcəsi

350 Maliyyə planlaşdırılması üçüncü mərhələsinə aiddir:

- hamısı
- Bütün mümkün qərarlardan seçilmiş variant əsaslandırılır.
- Cari və gələcək qərarlar arasında əlaqəni başa düşmək və gözlənilməz
- Müəssisənin malik olduğu investisiya və maliyyələşdirmə imkanları təhlil edilir.
- Maliyyə planında müəyyən edilən məqsədlərlə müqayisədə müəssisənin nail olacağı nəticələr qiymətləndirilir.

351 Maliyyə planlaşdırılması ikinci mərhələsinə aiddir:

- hamısı
- Bütün mümkün qərarlardan seçilmiş variant əsaslandırılır.
- Cari və gələcək qərarlar arasında əlaqəni başa düşmək və gözlənilməz
- Müəssisənin malik olduğu investisiya və maliyyələşdirmə imkanları təhlil edilir.
- Maliyyə planında müəyyən edilən məqsədlərlə müqayisədə müəssisənin nail olacağı nəticələr qiymətləndirilir.

352 Maliyyə planlaşdırılması birinci mərhələsinə aiddir:

- Maliyyə planında müəyyən edilən məqsədlərlə müqayisədə müəssisənin nail olacağı nəticələr qiymətləndirilir.
- Bütün mümkün qərarlardan seçilmiş variant əsaslandırılır.
- Cari və gələcək qərarlar arasında əlaqəni başa düşmək və gözlənilməz
- Müəssisənin malik olduğu investisiya və maliyyələşdirmə imkanları təhlil edilir.

353 Maliyyə planlaşdırılması neçə mərhələdə aparılır:

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

354 əməliyyat büdcəsində əks etdirilir:

- hamısı
- komməriya xərcləri büdcəsi;
- ümumi zavod xərcləri büdcəsi;
- idarəetmə xərcləri büdcəsi;
- istehsal ehtiyatları büdcəsi;

355 əməliyyat büdcəsində əks etdirilir:

- hamısı
- əmək haqqına birbaşa xərclər büdcəsi
- satış büdcəsi;
- istehsal büdcəsi;

- materiallara birbaşa xərclər büdcəsi;

356 Büdcələşmə sisteminin effektivlik şəraitinə aiddir:

- biznes-planın büdcə ilə razılaşdırılması texnologiyasının mövcud olması;
- büdcənin işlənməsi, icrasına nəzarət və təhlili üçün metodoloji və metodiki əsasların olması;
- hamısı
- biznesin vəziyyəti haqqında operativ məlumatlardan istifadəyə icazənin olması;
- aşağıdan yuxarıya ötrülən məlumatların doğru və tam olması;

357 Müəssisədə büdcələşmə sistemi beşinci mərhələsində həyata keçirilir:

- büdcələşmə sistemi tətbiq edilir.
- maliyyə strukturu formalaşdırılır;
- büdcənin strukturu formalaşır
- idarəetmə uçotunun metodikası və proseduru işlənilib hazırlanır;
- planlaşdırmanın reqlamenti müəyyən edilir;

358 Müəssisədə büdcələşmə sistemi dördüncü mərhələsində həyata keçirilir:

- büdcələşmə sistemi tətbiq edilir.
- maliyyə strukturu formalaşdırılır;
- büdcənin strukturu formalaşır;
- idarəetmə uçotunun metodikası və proseduru işlənilib hazırlanır;
- planlaşdırmanın reqlamenti müəyyən edilir;

359 Müəssisədə büdcələşmə sistemi üçüncü mərhələsində həyata keçirilir:

- büdcələşmə sistemi tətbiq edilir.
- maliyyə strukturu formalaşdırılır
- büdcənin strukturu formalaşır;
- idarəetmə uçotunun metodikası və proseduru işlənilib hazırlanır;
- planlaşdırmanın reqlamenti müəyyən edilir;

360 Müəssisədə büdcələşmə sistemi ikinci mərhələsində həyata keçirilir:

- maliyyə strukturu formalaşdırılır;
- idarəetmə uçotunun metodikası və proseduru işlənilib hazırlanır;
- büdcələşmə sistemi tətbiq edilir.
- planlaşdırmanın reqlamenti müəyyən edilir;
- büdcənin strukturu formalaşır;

361 Müəssisədə büdcələşmə sistemi birinci mərhələsində həyata keçirilir:

- büdcənin strukturu formalaşır;
- büdcələşmə sistemi tətbiq edilir.
- planlaşdırmanın reqlamenti müəyyən edilir;
- idarəetmə uçotunun metodikası və proseduru işlənilib hazırlanır;
- maliyyə strukturu formalaşdırılır;

362 Zərərsizlik nöqtəsinin planlaşdırılması mərhələlərinə aiddir.

- hamısı
- Zərərsizlik nöqtəsinin hesablanması.
- Müəssisədə işin vəziyyətinin və satış bazarlarında situasiyanın təhlili.
- İstehsal amillərinə və hazır məhsula gələcək qiymətlərin proqnozu
- Dəyişən və sabit xərclərin hesablanması

363 Fəaliyyətin müxtəlif istiqamətləri və məhsulun növləri üzrə plan smetalarını ümumiləşdirərək mənfəətin hesablanması ümumi ardıcılığını aiddir:

- Mənfəətdən ayrılan vəsaitlər;
- Hesabat dövrünün mənfəəti;
- hamısı
- Bölünməyən mənfəət.
- Müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət;

364 Fəaliyyətin müxtəlif istiqamətləri və məhsulun növləri üzrə plan smetalarını ümumiləşdirərək mənfəətin hesablanması ümumi ardıcılığını aiddir:

- hamısı
- Məhsulun realizasiyasından alınan mənfəət;
- Sair realizə edilməyən məsrəflərdən alınan nəticələr;
- Əsas və maliyyə fəaliyyətindən alınan mənfəət;
- Mənfəət vergisi;

365 Fəaliyyətin müxtəlif istiqamətləri və məhsulun növləri üzrə plan smetalarını ümumiləşdirərək mənfəətin hesablanması ümumi ardıcılığını aiddir:

- Maliyyə əməliyyatlarının nəticələri;
- Dövrüyyə – realizasiyadan alınan qazanc;
- hamısı
- Məhsulun maya dəyəri;
- Dövrün məsrəfləri;

366 Müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili mütləq və nisbi əmsalların köməyiylə hansı istiqamətlər üzrə aparılır :

- hamısı
- balansın tərkibi və strukturunun qiymətləndirilməsi;
- müəssisənin likvidliyinin və ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi;
- işgüzar aktivliyin qiymətləndirilməsi;

367 Maliyyə planının bütün bölmələrini iqtisadi məzmununa görə hansı qruplara ayırmaq olar:

- əsas fəaliyyət;
- əsas fondların təkraristehsalı;
- əmək kollektivinin sosial inkişafı;
- büdcə sistemi ilə qarşılıqlı əlaqənin əks etdirilməsi;
- hamısı

368 Maliyyə planlaşdırılması dördüncü mərhələsinə aiddir:

- Cari və gələcək qərarlar arasında əlaqəni başa düşmək və gözlənilməz
- Müəssisənin malik olduğu investisiya və maliyyələşdirmə imkanları təhlil edilir.
- hamısı
- Maliyyə planında müəyyən edilən məqsədlərlə müqayisədə müəssisənin nail olacağı nəticələr qiymətləndirilir.
- Bütün mümkün qərarlardan seçilmiş variant əsaslandırılır.

369 İntegrasiyanın planlaşdırılmasına əsasən müəssisədə istehsal amillərindən daha səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək nəyin əsas məqsədidir?

- reinjiniinq
- restrukturizasiya
- düzgün variant yoxdur
- injiniinq
- menecment

370 Toplu büdcənin hazırlanması mərhələləri aiddir:

- hamısı
- satış proqnozunun hazırlanması;
- istehsal xərclərinin və əməliyyat məsrəflərinin müəyyən edilməsi;
- planlaşdırma dövrünə istehsalın gözlənilən həcmnin hesablanması;
- pul axınlarının və maliyyə tələbatının hesablanması;

371 Maliyyə büdcəsinə daxildir:

- Heç biri
- investisiya büdcəsi;
- pul vəsaitlərinin hərəkəti büdcəsi;
- balansın proqnozu (balans hesabatı)
- hamısı

372 İntestisiyanın planlaşdırılmasına əsasən nəzarət büdcələşmə nədir ?

- düzgün variant yoxdur
- müəssisə biznes-planın tərtibi
- müəssisə büdcəsinin tərtibi, qəbul və sonradan onun icrası
- müəssisə investisiya büdcəsinin tərtibi
- bütün cavablar düzdür

373 İntestisiyanın planlaşdırılmasına əsasən zərərsizlik nöqtəsində satışın həcmi hansı düsturla hesablanır?

- düzgün variant yoxdur
- $V_{(s.z.n)} = TFC / (P - TVC)$
- $V_{(s.z.n)} = TVC / (P - TVC)$
- $V_{(s.z.n)} = TFC / (P - TVC)$
- $V_{(s.z.n)} = TVC / (C - TPC)$

374 İntestisiyanın planlaşdırılmasına zamanı texniki risklərə hansı aiddir?

- qeyri-sabit tələbat
- avadanlıqların köhnəlməsi
- atmosferə və suya tullantılar
- sosial infrastruktur
- düzgün variant yoxdur

375 Biznes-planı əsasən borc vəsaitləri hansılardır?

- kredit verənlərə olan borclar
- maliyyə investisiya strukturlarının borcları
- bütün variantlar doğrudur
- müəssisənin qiymətli kağızlarının emissiyasının yerləşdirilməsindən əldə olunan vəsait
- bankların krediti

376 Biznes-planı əsasən mərkəzləşdirilmiş resurslar dedikdə nə başa düşülür?

- geri qaytarılması məcburi olan məbləğ
- bank kreditləri
- büdcədən ayrılmış qaytarılmayan məbləğ və güzəştli dövlət investisiya kreditləri
- lizinq
- düzgün variant yoxdur

377 Biznes-planı əsasən investisiyaların maliyyələşdirilməsi metodları hansılardır?

- düzgün variant yoxdur

- investisiya prosesini maliyyələşdirmək üçün insan resurslarının cəlbədlmə mexanizmi kimi
- investisiya prosesini maliyyələşdirmək üçün investisiya resurslarının cəlbədlmə mexanizmidir
- vergi ödəmə mexanizmidir
- investisiya prosesini maliyyələşdirmək üçün təbii resurslarının cəlbədlmə mexanizmidir

378 Biznes-plana əsasən investisiyaların maliyyələşdirilməsi metodları hansılardır ?

- bütün variantlar doğrudur
- özünü maliyyələşdirmə
- kredit maliyyələşdirilməsi
- lizinq
- səhmlərin emissiyası

379 Biznes-plana əsasən kredit maliyyələşdirilməsi formaları?

- bütün variantlar doğrudur
- kredit
- istiqraz borcları
- əhalidən borc vəsaitlərinin cəlb olunması
- kredit və istiqraz borcları

380 Biznes-plana əsasən kredit dedikdə nə başa düşülür?

- büdcədən ayrılmış qaytarılmayan məbləğ
- qaytarılmaq və faiz ödəmək şərti ilə pul və ya mal formasında borclar başa düşülür
- düzgün variant yoxdur
- kapitalın uzunmüddətli qoyuluşudur
- güzəştli dövlət investisiyaları

381 Biznes-plana əsasən xalis gəlirin miqdarı hansı amillərindən asılıdır ?

- bütün variantlar doğrudur
- məhsul vahidinin reallaşdırılma qiyməti
- məhsul vahidinin maya dəyəri
- gəlirlərin vergi tarifləri
- reallaşdırılan məhsulun həcmi

382 Biznes-plana əsasən maliyyə-iqtisadi riqlərə hansı aid deyil?

- alternativ məhsulun yaranması
- xammalın keyfiyyətinin qeyri-stabilliyi
- qeyri-sabit tələbat
- vergilərin artımı
- dövriyyə vəsaitlərinin çatışmamazlığı

383 Biznes-plana əsasən hansı sənədlər borc götürənin ödəməqabiliyyətini xarakterizə edir?

- hesabat tarixinə mühasibat balansı
- biznes-plan
- bütün variantlar doğrudur
- texniki-iqtisadi əsaslandırma
- gəlirlər və zərərlər haqqında hesabat

384 Biznes-plana əsasən qarışıq maliyyələşdirmə metodu nəyi nəzərdə tutur?

- müəssisənin səhmlərinin satın alınması
- yalnız 1 maliyyələşdirmə metodunun istifadə olunmasını
- bir neçə maliyyələşdirmə metodlarından eyni vaxtda istifadə olunmasını
- düzgün variant yoxdur

- bütün variantlar doğrudur

385 Biznes-plana əsasən əsas fondların maliyyələşdirilməsinin ən əlverişli metodu?

- kredit
 klirinq
 düzgün variant yoxdur
 lizinq icarəsi
 büdcədən maliyyələşdirmə

386 Biznes-plana əsasən maliyyə lizinqi nədir?

- operativ lizinqlə eyni olan razılaşmadır
 öz fəaliyyəti dövründə avadanlığın amortizasiyasının tam dəyərini və ya onun çox hissəsini, həmçinin icarə verənin gəlirini örtən məbləğin ödənməsini nəzərdə tutan razılaşmadır
 müddəti amortizasiya dövründən qısa olan razılaşmadır
 müddəti amortizasiya dövrü ilə üst-üstə düşən razılaşmadır
 düzgün variant yoxdur

387 Biznes-plana əsasən operativ lizinq nədir?

- öz fəaliyyəti dövründə avadanlığın amortizasiyasının tam dəyərini ödənməsini nəzərdə tutan razılaşmadır
 düzgün variant yoxdur
 müddəti amortizasiya dövründən qısa olan razılaşmadır
 müddəti amortizasiya dövründən uzun olan razılaşmadır
 müddəti amortizasiya dövrü ilə üst-üstə düşən razılaşmadır

388 Biznes-plana əsasən lizinq çərçivəsində investisiyanın maliyyələşdirilməsi mənbələri?

- bütün variantlar doğrudur
 bank krediti
 lizinq verənin öz vəsaiti
 lizinq alanın xüsusi vəsaiti
 bütün növ bank kreditləri

389 Biznes-plana əsasən lizinq ödəmələrinin tərkibinə hansı elementlər daxildir?

- bütün variantlar doğrudur
 amortizasiya
 sövdələşməni həyata keçirmək üçün lizinq verən tərəfindən cəlb olunmuş resurslara görə ödəmə
 lizinq verənin riskini nəzərə almaqla hesablanmış lizinq faizi
 lizinq verənin gəlirini nəzərə almaqla hesablanmış lizinq faizi

390 Biznes-plana əsasən müəssisənin öz vəsaitləri hansılardır?

- bölüşdürülməmiş gəlir
 bütün variantlar doğrudur
 çıxdaş olmuş əmlakın reallaşdırılmasında əldə olunan vəsait
 amortizasiya ayırmaları
 daxili aktivlərin səfərbərliyi

391 kapital qoyuluşunun planlaşdırılması prinsiplərinə aiddir:

- kapital qoyuluşunun həcmi maliyyələşdirmə mənbələri ilə balanslaşdırılması;
 planlaşdırmanın stabilliyi;
 hamısı
 planın konkret və əsaslandırılmış olması;
 planlaşdırmanın fasiləsizliyi;

392 real investisiyalara aiddir:

- hamısı
- əsas kapitala investisiya qoyuluşu;
- əsaslı təmir xərcləri;
- torpaq sahələrinin və təbiətdən istifadə obyektlərinin alınmasına investisiyalar;
- qeyri-maddi aktivlərə (patentlər, lisenziyalar, proqram məhsulları, elmi-tədqiqat və təcrübi-konstruktor işləmələri və s.) investisiyalar;

393 İntestisiyaların təsnifatına aiddir:

- hamısı
- Mülkiyyət formasına görə.
- Kapitalın yatırılma obyektlərinə görə.
- İntestisiya layihələrində iştirakının xarakterinə görə.
- İntestisiya qoyma dövrünə görə.

394 Fiktiv kapitalın yaranmasına aiddir:

- kommersiya və istehsal fəaliyyətinin genişlənməsi nəticəsində böyük həcmdə kredit resurslarının cəlb edilməsinə tələbatın artması ilə əlaqədardır. Bu kapital tarixən borc qiymətli kağızların alınması əsasında inkişaf etməyə başlamışdır, kağız özü kredit sənədi formasını alır və onun faiz, yaxud dividend şəklində müəyyən gəlir əldə etmək hüququ qazanır.
- qiymətli kağızlara (səhmlərə, istiqrazlara və s.) və maliyyə aktivlərinə qoyulan kapitaldır.
- əsas fondların təkrar istehsalı və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində müəssisələri inkişaf etdirmək məqsədilə qoyulmuş pul vəsaitidir.
- başlıca olaraq uzunmüddətli kapital qoyuluşudur. Real investisiyanın tərkibinə əsas fondlara investisiya (əsas kapital), torpaq sahəsinin alınmasına xərclər, qeyri-material aktivlərə və dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının artırılmasına qoyulan investisiya daxildir
- faktiki səhmlərə, istiqrazlara, veksələ və digər qiymətli kağızlara qoyulan kapitaldır. Qiymətli kağızlar əslində kapitalın kağız dublikatını ifadə edir (praktiki olaraq fiktiv kapitaldır).

395 Portfel (maliyyə) investisiyası :

- kommersiya və istehsal fəaliyyətinin genişlənməsi nəticəsində böyük həcmdə kredit resurslarının cəlb edilməsinə tələbatın artması ilə əlaqədardır. Bu kapital tarixən borc qiymətli kağızların alınması əsasında inkişaf etməyə başlamışdır, kağız özü kredit sənədi formasını alır və onun faiz, yaxud dividend şəklində müəyyən gəlir əldə etmək hüququ qazanır.
- qiymətli kağızlara (səhmlərə, istiqrazlara və s.) və maliyyə aktivlərinə qoyulan kapitaldır.
- əsas fondların təkrar istehsalı və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində müəssisələri inkişaf etdirmək məqsədilə qoyulmuş pul vəsaitidir.
- başlıca olaraq uzunmüddətli kapital qoyuluşudur. Real investisiyanın tərkibinə əsas fondlara investisiya (əsas kapital), torpaq sahəsinin alınmasına xərclər, qeyri-material aktivlərə və dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının artırılmasına qoyulan investisiya daxildir
- faktiki səhmlərə, istiqrazlara, veksələ və digər qiymətli kağızlara qoyulan kapitaldır. Qiymətli kağızlar əslində kapitalın kağız dublikatını ifadə edir (praktiki olaraq fiktiv kapitaldır).

396 Real investisiyaya aiddir:

- faktiki səhmlərə, istiqrazlara, veksələ və digər qiymətli kağızlara qoyulan kapitaldır. Qiymətli kağızlar əslində kapitalın kağız dublikatını ifadə edir (praktiki olaraq fiktiv kapitaldır).
- əsas fondların təkrar istehsalı və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində müəssisələri inkişaf etdirmək məqsədilə qoyulmuş pul vəsaitidir.
- qiymətli kağızlara (səhmlərə, istiqrazlara və s.) və maliyyə aktivlərinə qoyulan kapitaldır.
- başlıca olaraq uzunmüddətli kapital qoyuluşudur. Real investisiyanın tərkibinə əsas fondlara investisiya (əsas kapital), torpaq sahəsinin alınmasına xərclər, qeyri-material aktivlərə və dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının artırılmasına qoyulan investisiya daxildir
- kommersiya və istehsal fəaliyyətinin genişlənməsi nəticəsində böyük həcmdə kredit resurslarının cəlb edilməsinə tələbatın artması ilə əlaqədardır. Bu kapital tarixən borc qiymətli kağızların alınması əsasında inkişaf etməyə başlamışdır, kağız özü kredit sənədi formasını alır və onun faiz, yaxud dividend şəklində müəyyən gəlir əldə etmək hüququ qazanır.

397 Kapital əmələgətirən investisiyaya aiddir:

- başlıca olaraq uzunmüddətli kapital qoyuluşudur. Real investisiyanın tərkibinə əsas fondlara investisiya (əsas kapital), torpaq sahəsinin alınmasına xərclər, qeyri-material aktivlərə və dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının artırılmasına qoyulan investisiya daxildir
- əsas fondların təkrar istehsalı və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində müəssisələri inkişaf etdirmək məqsədilə qoyulmuş pul vəsaitidir.
- kommersiya və istehsal fəaliyyətinin genişlənməsi nəticəsində böyük həcmdə kredit resurslarının cəlb edilməsinə tələbatın artması ilə əlaqədardır. Bu kapital tarixən borc qiymətli kağızların alınması əsasında inkişaf etməyə başlamışdır, kağız özü kredit sənədi formasını alır və onun faiz, yaxud dividend şəklində müəyyən gəlir əldə etmək hüququ qazanır.
- qiymətli kağızlara (səhmlərə, istiqrazlara və s.) və maliyyə aktivlərinə qoyulan kapitaldır.
- faktiki səhmlərə, istiqrazlara, veksələ və digər qiymətli kağızlara qoyulan kapitaldır. Qiymətli kağızlar əslində kapitalın kağız dublikatını ifadə edir (praktiki olaraq fiktiv kapitaldır).

398 Portfel investisiya aiddir:

- kommersiya və istehsal fəaliyyətinin genişlənməsi nəticəsində böyük həcmdə kredit resurslarının cəlb edilməsinə tələbatın artması ilə əlaqədardır. Bu kapital tarixən borc qiymətli kağızların alınması əsasında inkişaf etməyə başlamışdır, kağız özü kredit sənədi formasını alır və onun faiz, yaxud dividend şəklində müəyyən gəlir əldə etmək hüququ qazanır.
- qiymətli kağızlara (səhmlərə, istiqrazlara və s.) və maliyyə aktivlərinə qoyulan kapitaldır.
- əsas fondların təkrar istehsalı və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində müəssisələri inkişaf etdirmək məqsədilə qoyulmuş pul vəsaitidir.
- başlıca olaraq uzunmüddətli kapital qoyuluşudur. Real investisiyanın tərkibinə əsas fondlara investisiya (əsas kapital), torpaq sahəsinin alınmasına xərclər, qeyri-material aktivlərə və dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının artırılmasına qoyulan investisiya daxildir
- faktiki səhmlərə, istiqrazlara, veksələ və digər qiymətli kağızlara qoyulan kapitaldır. Qiymətli kağızlar əslində kapitalın kağız dublikatını ifadə edir (praktiki olaraq fiktiv kapitaldır).

399 İnvestisiya fəaliyyətinin növlərinə aiddir:

- hamısı
- birgə investisiya fəaliyyəti.
- özəl investisiya fəaliyyəti;
- dövlət investisiya fəaliyyəti
- xarici investisiya fəaliyyəti;

400 Vəsaitlər və sərvətlərə aiddir:

- hamısı
- pul vəsaiti, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və digər qiymətli kağızlar;
- daşınar və daşınmaz əmlak (binalar, qurğular, avadanlıq və başqa maddi sərvətlər);
- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər;
- texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu ("nou-hau").

401 Azərbaycan Respublikasının Reklam haqqında qanunu nə zaman qəbul edilmişdir?

- düzgün variant yoxdur
- 1997-10-03
- 1996-09-02
- 1998-08-01
- 2000-11-05

402 Biznes-plana əsasən qarışıq maliyyələşdirmə zamanı nəyə nəzarət etmək lazımdır?

- düzgün variant yoxdur
- bütün variantlar doğrudur
- səhmdar cəmiyyətinə məxsus paya
- dövriyyə vəsaitlərinə
- əsas fondlara

403 Biznes-plana əsasən pul (pool) birləşmə forması nə ilə fərqlənir?

- ikiqat vergiqoyma ilə
- bütün iştirakçıların gəlirləri ümumi fonda daxil olur
- hazır məhsul istehsalının texnoloji proseslərinin ardıcılığı ilə
- düzgün variant yoxdur
- eyni növ məmulat istehsal edilməsi ilə

404 Biznes-plana əsasən investisiya maliyyələşdirilməsi mənbələrinə hansı aiddir?

- texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu
- səhmlər və digər qiymətli kağızlar
- investisiya resursları kimi istifadə oluna biləcək pul vəsaitləridir
- bütün variantlar doğrudur
- daşınar və daşınmaz əmlak

405 Lizing çərçivəsində investisiyanın maliyyələşdirməsi mənbələrinə aiddir:

- bank krediti və lizing verənin xüsusi vəsaiti – əgər müqavilə predmeti hər iki mənbədən istifadə etməklə əldə olunubsa;
- bank krediti – əgər lizing müqaviləsi üzrə verilən əmlak lizing verən tərəfindən bank krediti hesabına alınıbsa;
- hamısı
- lizing alanın xüsusi vəsaiti - əgər söhbət qaytarılmış lizingdən gedirsə
- lizing verənin öz vəsaiti – əgər lizing müqaviləsi üzrə verilən əmlak lizing verənin öz vəsaiti hesabına alınıbsa;

406 İntestisiya layihələrinin səmərəliliyinin hesablanması üçün istifadə olunan əsas göstəricilərə aiddir:

- əlavə maliyyələşdirməyə tələbat;
- xalis diskontlaşdırılmış gəlir;
- xalis gəlir;
- daxili gəlirlilik norması;
- hamısı

407 Biznes-plana əsasən layihə maliyyələşdirməsinin neçə forması var ?

- 5
- 2
- 4
- düzgün variant yoxdur
- 3

408 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən nəticələr üzrə idarəetmənin əsas cəhətlərindən birinə hansını aid etmək olar?

- yalnız subyektiv qərarların qəbulunu
- planlaşdırılmış və ya gözlənilən nəticələrlə yanaşı təsadüfi hallara diqqətli yanaşma
- yalnız planlaşdırılmış hallara diqqətli yanaşma
- düzgün variant yoxdur
- yalnız təsadüfi hallara diqqətli yanaşma

409 Bunlardan hansını idarəetmənin əsas meyarlarına aid etmək olar?

- heç bir variant düz deyil
- yaradıcı yanaşma, planların yerinə yetirilməsinin vacibliyi və əzm nəticələr üzrə
- səhmdar cəmiyyətləri, kooperativlər.
- məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlər
- istehsalın təşkili üzrə

410 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən nəticələr üzrə idarəetmə zamanı firma və şirkətlərin imkanlarından necə istifadə olunmalıdır?

- bütün cavablar düzgündür
- elə istifadə olunmalıdır ki, fəaliyyət planı strateji səviyyədən iş vaxtının fərdi istifadə planınadək irəliləsin
- elə istifadə olunmalıdır ki, fəaliyyət planı strateji səviyyədən iş vaxtının fərdi istifadə planından kənara çıxmasın
- düzgün variant yoxdur
- dar çərçivədə istifadə edilsinlər

411 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən şərait üzrə prosesi həmçinin necə adlandırmaq olar?

- istehsal üzrə idarəetmə
- günlər üzrə idarəetmə
- bütün variantlar düzdür
- düzgün variant yoxdur
- illər üzrə idarəetmə

412 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən xərclərə nəzarət nədir?

- ehtiyatların həcmnin öyrənilməsi
- təşkilat müddətinin göstərilməsi
- hansı məqsədlər üçün və nə qədər xərclər ayrılmışdır
- məhsulun davamlı istehsal edilməsi
- düzgün variant yoxdur

413 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən böyük layihələr zamanı bəzi tapşırıqlara (məs. detallaşdırılmış injiniring) əsasən necə həyata keçirilir?

- monitorinqlə
- subkontraktla
- dəyirmi masa əsasında
- düzgün variant yoxdur
- kontraktsiz

414 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən biznes-planın yerinə yetirilməsində nəyin müntəzəm aparılması vacibdir?

- düzgün variant yoxdur
- monitorinqin
- marketinqin
- modernizasiyanı
- rekonstruksiyanı

415 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən qeyri-məqbul reklam dedikdə nə başa düşülür?

- son məqsədi gəlir əldə etməkdən ibarət olan reklam
- haqsız, qeyri-dəqiq, qeyri-etik reklamdır
- şirkətin xüsusi yaratmaq məqsədi daşıyan reklam
- xatırladıcı reklam
- düzgün variant yoxdur

416 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən biznes-planın reallaşdırılması mərhələsinə hansı aiddir?

- istehsalqabağı marketinq
- biznes layihəni reallaşdıran komandanın formalaşması
- texnologiyaların əldə edilməsi və ötürülməsi
- bütün variantlar doğrudur
- biznes layihənin maliyyə tələblərinə uyğun olaraq maliyyələşdirilməsi üçün hazırlıq

417 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən iqtisadi səmərəlik göstəriciləri nəyi nəzərə alır?

- respublika və yerli büdcələrin maliyyə nəticələri
- layihənin birbaşa iştirakçıları üçün onun reallaşdırılmasının nəticələri
- düzgün variant yoxdur
- investisiya layihələrinin reallaşması ilə bağlı xərc və nəticələri
- alternativ xərclərin uçotunu

418 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən büdcə səmərəliliyi göstəricilərində nə əks etdirilir?

- transmilli korporasiyaların büdcələri üçün layihənin həyata keçirilməsinin maliyyə nəticələri
- respublika və yerli büdcələr üçün layihənin həyata keçirilməsinin maliyyə nəticələri
- düzgün cavab yoxdur
- düzgün variant yoxdur
- xarici şirkətlərin büdcələri üçün layihənin həyata keçirilməsinin maliyyə nəticələri

419 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən əməliyyat prinsipləri dedikdə nə başa düşülür?

- layihələrin iqtisadi və maliyyə cəlbediciliyi ilə birbaşa bağlı olan prinsiplər
- layihə ilə, onun spesifik xüsusiyyəti ilə layihələrin iqtisadi cəlbediciliyi
- informasiya-hesablama nöqtəyi-nəzərindən layihənin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi prosesini yüngülləşdirən prinsiplər
- işin konseptual tərəfinə aid edilən ümumi prinsiplər
- düzgün variant yoxdur

420 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən investisiya layihələrinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi prinsiplərinə hansı aiddir?

- metodiki prinsiplər
- metodoloji prinsiplər
- bütün variantlar doğrudur
- bütün variantlar səhvdir
- əməliyyat prinsipləri

421 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən metodiki prinsiplər dedikdə nə başa düşülür?

- işin konseptual tərəfinə aid edilən ümumi prinsiplər
- düzgün variant yoxdur
- xərc və nəticələrin qeyri-bərabər dəyərliliyi
- informasiya-hesablama nöqtəyi-nəzərindən layihənin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi prosesini yüngülləşdirən prinsiplər
- layihə ilə, onun spesifik xüsusiyyəti ilə, layihələrin iqtisadi və maliyyə cəlbediciliyi ilə birbaşa bağlı olan prinsiplər

422 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən əsas kapital dedikdə nə başa düşülür?

- həm qısa, həm uzunmüddətli kapitaldır
- qısamüddətli kapitaldır
- uzun illər istehsalda fəaliyyət göstərən və bir neçə istehsal tsiklinə xidmət edən kapitaldır
- 1 istehsal tsiklində iştirak edən, öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərində keçirən kapitaldır
- düzgün variant yoxdur

423 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən müxtəlif vaxta malik pul xərcləri və nəticələrinin müqayisəsi metodu üzrə hansı metodlar mövcuddur?

- düzgün variant yoxdur

- statik və dinamik
- induktiv və deduktiv
- analitik və dinamik
- statik və analitik

424 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən biznes-planın tətbiqi zamanı bir-birini əvəz edən hansı təhlil qaydasından istifadə edilir?

- “iki addım”
- “üç addım”
- “dörd addım”
- düzgün variant yoxdur
- “bir addım”

425 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən bunlardan hansı firmaların yaranma mərhələsinə aid deyil?

- firmanın fəaliyyətinin hüquqi cəhətdən rəsmiləşdirilməsi
- istehsalqabağı marketinqin təşkili
- firmaları yaratmaq üçün işgüzar tərəfkeşlərlə sazişin bağlanması
- işgüzar tərəflər arasında maliyyə sabitliyi ilə əlaqədar sazişin bağlanması
- normativ-hüquqi sənədlərin ədliyyə orqanlarında rəsmi təsdiq edilməsi

426 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən idarəetmənin nəticələr üzrə əsas mərhələləri hansılardır?

- heç bir cavab deyil
- nəticələrin müəyyənləşdirilməsi
- şərait üzrə idarəetmə
- biznes planın reallaşdırılması nəticələrinə nəzarət prosesidir
- bütün variantlar düzdür

427 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən firmaların yaranması neçə mərhələdə keçirilir?

- düzgün variant yoxdur
- 4
- 2
- 3
- 5

428 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən kiçik biznes fəaliyyətinin genişləndirilməsi hansı müsbət təsirlə nəticələnmə bilər?

- bütün variantlar doğrudur
- məhsulun və xidmətin keyfiyyətinin artırılması
- iqtisadiyyatın strukturunun yenidən qurulmasına təsiri ilə
- əhalinin işsizlik səviyyəsinin aşağı düşməsi ilə
- elmi-texniki tərəqqinin artması

429 Biznesin idarə edilməsinə sistemli-məqsədli yanaşmaya əsasən vençur biznesinin üstünlüyü:

- müxtəlif maliyyə alətlərinə pul qoyuluşunun diversifikasiya edilməsi
- satış bazarının əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməsi
- bütün variantlar doğrudur
- xarici maliyyələşdirmə mənbələrinin ucuz cəlb edilməsi
- xarici maliyyələşdirmə mənbələrinin asa cəlb edilməsi

430 Sistemli-məqsədli yanaşmay zamanı vençur biznesinin çatışmamazlığının müəyyən edilməsi

- müxtəlif maliyyə alətlərinə pul qoyuluşunun diversifikasiya etmək imkanı
- şirkətlərin sahibi kimi rəhbərliyin onun üzərində real nəzarəti itirməkdən ehtiyatlanması
- satış bazarının əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməsi
- düzgün variant yoxdur
- xarici maliyyələşdirmə mənbələrinin asan cəlb edilməsi

431 Xüsusi funksiyalara aid deyil:

- informasiya sisteminin arxitekturasının işlənilib hazırlanması;
- başqa firmalarla birləşmə və ya filialların açılmasının (bağlanmasının) məqsədyönlü əsaslandırılması;
- rəqiblərlə müqayisə;
- daxili mühit haqqında verilənlərin toplanması və analizi: pul və kapital bazarları, sahə konyukturası, iqtisadi hökumət proqramları;
- əsas sifarişlər üçün kalkulyasiya tətbiq edilməsi;

432 Xüsusi funksiyalara aiddir:

- hamısı
- başqa firmalarla birləşmə və ya filialların açılmasının (bağlanmasının) məqsədyönlü əsaslandırılması;
- rəqiblərlə müqayisə;
- daxili mühit haqqında verilənlərin toplanması və analizi: pul və kapital bazarları, sahə konyukturası, iqtisadi hökumət proqramları;
- əsas sifarişlər üçün kalkulyasiya tətbiq edilməsi;

433 Analitik informasiya təminatına aid deyil:

- kənarlaşmaların analizi, planın faktdan kənarlaşma səbəblərinin izahı və kənarlaşmaların azaldılması üçün təkliflərin hazırlanması.
- müəssisənin idarə edilməsi və nəzarəti həyata keçirməyə imkan verən rəqəmsal sənədlərin təklif edilməsi;
- informasiya daşıyıcılarının və kanallarının standartlaşdırılması;
- informasiya sisteminin arxitekturasının işlənilib hazırlanması;
- qərarların qəbulu üçün əhəmiyyət verilənlərin toplanması və sistemləşdirilməsi;

434 Analitik informasiya təminatına aiddir:

- hamısı
- müəssisənin idarə edilməsi və nəzarəti həyata keçirməyə imkan verən rəqəmsal sənədlərin təklif edilməsi;
- informasiya daşıyıcılarının və kanallarının standartlaşdırılması;
- informasiya sisteminin arxitekturasının işlənilib hazırlanması;
- qərarların qəbulu üçün əhəmiyyət verilənlərin toplanması və sistemləşdirilməsi;

435 Nəzarət və tənzimləməyə aid deyil:

- informasiyaların toplanması və işlənməsi;
- ölçülərin yol verilən kənarlaşma sənədlərinin müəyyənləşdirilməsi;
- məqsədə nailolma səviyyələrinin ölçülməsi, qiymətləndirilməsi üçün plan və faktiki ölçülərin müqayisə edilməsi;
- zaman və məna nöqtəyi-nəzərindən tənzimlənən ölçülərin müəyyən edilməsi;
- kənarlaşmaların analizi, planın faktdan kənarlaşma səbəblərinin izahı və kənarlaşmaların azaldılması üçün təkliflərin hazırlanması.

436 Nəzarət və tənzimləməyə aiddir:

- hamısı
- ölçülərin yol verilən kənarlaşma sənədlərinin müəyyənləşdirilməsi;
- məqsədə nailolma səviyyələrinin ölçülməsi, qiymətləndirilməsi üçün plan və faktiki ölçülərin müqayisə edilməsi;
- zaman və məna nöqtəyi-nəzərindən tənzimlənən ölçülərin müəyyən edilməsi;
- kənarlaşmaların analizi, planın faktdan kənarlaşma səbəblərinin izahı və kənarlaşmaların azaldılması üçün təkliflərin hazırlanması.

437 Planlaşdırmaya aid deyil

- informasiyaların toplanması və işlənməsi;
- planlaşdırma prosesinin ayrı-ayrı addımları üçün informasiya və zamana tələbatının müəyyən edilməsi;
- planlaşdırma sisteminin strukturunun formalaşması və təkmilləşdirilməsi;
- bazis planlarının işlənilib-hazırlanması zamanı informasiya dəstəyi (satış, istehsal, investisiya, alış);
- informasiya mübadiləsi prosesinin koordinasiyası;

438 Planlaşdırmaya aiddir:

- hamısı
- planlaşdırma prosesinin ayrı-ayrı addımları üçün informasiya və zamana tələbatının müəyyən edilməsi;
- planlaşdırma sisteminin strukturunun formalaşması və təkmilləşdirilməsi;
- bazis planlarının işlənilib-hazırlanması zamanı informasiya dəstəyi (satış, istehsal, investisiya, alış);
- informasiya mübadiləsi prosesinin koordinasiyası;

439 Uçot funksiyasına aid deyil:

- informasiya mübadiləsi prosesinin koordinasiyası;
- müəssisənin və onun bölmələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi metodu və s.
- daxili uçot sisteminin işlənilib hazırlanması və idarə edilməsi;
- informasiyaların toplanması və işlənməsi;
- kriterilərin (meyarların) unifikasiyası.

440 Uçot funksiyasına aiddir:

- hamısı
- müəssisənin və onun bölmələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi metodu və s.
- daxili uçot sisteminin işlənilib hazırlanması və idarə edilməsi;
- informasiyaların toplanması və işlənməsi;
- kriterilərin (meyarların) unifikasiyası.

441 Kontrollinqin əsas funksiyalarına aid deyil:

- logistika
- Nəzarət və tənzimləmə
- Planlaşdırma
- Uçot
- Analitik informasiya təminatı

442 Kontrollinqin əsas funksiyalarına aiddir:

- hamısı
- Nəzarət və tənzimləmə
- Planlaşdırma
- Uçot
- Analitik informasiya təminatı

443 Kontrollinqin vəzifəsinə aid deyil:

- proseduralar
- taktiki məqsədlər;
- strateji məqsədlər;
- biznesin missiyası;
- reallaşma üçün konkret vəzifələr

444 Kontrollinqin vəzifəsinə aiddir:

- hamısı

- taktiki məqsədlər
- strateji məqsədlər;
- biznesin missiyası;
- reallaşma üçün konkret vəzifələr.

445 Kontrollinq hansı fəaliyyətlərin keçirilməsinə dəstək durmur:

- hamısı
- planların yerinə yetirilməsinə, düzəlişlər edilməsinə və realizasiyası müddətinə nəzarət sisteminin yaradılması;
- optimal zaman kəsiyində menecerləri müxtəlif idarəetmə səviyyələri haqqında informasiya ilə təminatmə sisteminin yaradılması;
- müxtəlif biznes prosesləri üzrə operativ planların korordinasiya və inteqrasiyası;
- biznes proseslərin yaradılmasına

446 Kontrollinq hansı fəaliyyətlərin keçirilməsinə dəstək durur:

- hamısı
- müxtəlif biznes prosesləri üzrə operativ planların koordinasiya və inteqrasiyası;
- təşkilati sistemin operativ planlarının onun strateji inkişaf planı ilə uzlaşdırılması;
- strateji məqsədlərin dəyişən daxili mühit şərtlərinə uyğunlaşdırılması;
- optimal zaman kəsiyində menecerləri müxtəlif idarəetmə səviyyələri haqqında informasiya ilə təminatmə sisteminin yaradılması;

447 Kontrollinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq bunlardan hansı istehsal sisteminin idarə edilməsinə aiddir?

- bütün variantlar doğrudur
- istehsal güclərinin yerləşdirilməsi haqqında qərarların qəbulu
- istehsal proseslərinin hazırlanması haqqında qərarların qəbulu
- istehsal sisteminin işlənilməsi haqqında qərarların qəbulu
- istehsal sisteminin tətbiqi haqqında qərarların qəbulu

448 Kontrollinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq əməliyyat terminin istehsaldan fərqi nədədir?

- “əməliyyat” termini dardır, çünki ancaq xidmət göstərilməsinə aiddir
- “əməliyyat” termini ancaq əmtənin istehsalına aiddir
- istehsal “əməliyyat” terminindən daha genişdir
- “əməliyyat” termini daha genişdir, çünki o, həm əmtənin istehsalına, həm də xidmətin göstərilməsinə aiddir
- düzgün variant yoxdur

449 Kontrollinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq istehsal sözü altında nə başa düşülür?

- əmtənin rəqabətqabiliyyətinin çoxaldılması
- əmtənin reklamı və reallaşdırılması
- əmtənin bazarda satışı
- əmtənin istehsalı və xammalın emalı
- düzgün variant yoxdur

450 Kontrollinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq təşkilatın qeyri-formal quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- bütün variantlar doğrudur
- yazılmamış etik qaydalar
- ən-ənələr
- insanlararası münasibətlər
- normalar

451 Kontrollinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq idarəetmədə sistemli yanaşmanın əsasını hansı sistem təşkil edir?

- cavabların hamısı doğrudur
- marketing sistemi
- maliyyə sistemi
- informasiya sistemi
- düzgün variant yoxdur

452 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq əməliyyatların tədqiqi metodlarından fərqli olaraq sistemli təhlil nə üçün istifadə edilir?

- cüzi məsələlərin həlli üçün
- mürəkkəb olmayan məsələlərin həlli üçün
- geniş olmayan məsələlər üçün
- daha geniş, mürəkkəb məsələlərin həlli üçün
- düzgün variant yoxdur

453 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq bunlardan hansı təhlil prosesinin mərhələsinə aiddir?

- bütün variantlar doğrudur
- tədqiqat-məlumatların toplanması
- problemlərin formalaşması
- alternativ variantın qiymətləndirilməsi
- alternativ variantların hazırlanması

454 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq rəşional (səmərəli) qərar dedikdə nə başa düşülür?

- heç bir təhlilə əsaslanmamış seçim
- yalnız intuisiyaya əsaslanmış seçim
- düzgün variant yoxdur
- obyektiv təhlilə əsaslanmış seçim
- subyektiv təhlilə əsaslanmış seçim

455 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq idarəetmənin qərarlarının qəbulu hansı mərhələlər üzrə aparılır?

- hər variantla bağlı itkilərin qiymətləndirilməsi
- variantların təhlili
- bütün variantlar düzdür
- reallaşdırılan qərarların faktiki nəticələrinin qiymətləndirilməsi
- hər variantla bağlı nailiyyətlərin qiymətləndirilməsi

456 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq təşkilatlar xarici mühitlə dinamik əlaqədə olduğuna görə necə sistem kimi qəbul olunurlar?

- açıq
- iyerarxik
- düzgün variant yoxdur
- xaotik
- qapalı

457 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq sistemli yanaşma əsasında kompyuterlərin istifadəsi nəyə imkan verir?

- insanların idarəetmə metodlarını çətinləşdirməyə
- informasiyanın ləng alınmasına
- düzgün variant yoxdur
- resurs çatışmamazlığına

- istehsalın idarəetmə metodlarını və quruluşunu təkmilləşdirməyə

458 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq sistemin mahiyyətini əks etdirmək üçün hansı vasitələrdən istifadə olunur?

- bütün variantlar doğrudur
 qrafik
 matrisa
 həlletmə ağacı
 riyazi metodlar

459 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq istehsal sisteminin alt sistemlərinə hansılar aiddir?

- bütün variantlar düzdür
 sahə
 sex
 müəssisə
 “insan-maşın” sahəsi

460 Şəxsi istehsal – kənardan təchiz olunma nədir:

- Bu zaman istehsal xərclərini, istehsal güclərindən istifadəni, anbar xərclərini, hazırlama keyfiyyətini, logistikanı (daşınma), vaxta qənaəti, ekoloji amilləri və bir çox başqa şeyləri nəzərə almaq lazımdır
 Bu, şəxsi müəssisənin müxtəlif xarakteristikalarının daim rəqib müəssisənin analoji göstəriciləri ilə tutuşdurulmasıdır.
 Müəssisənin uzunmüddətli strategiyasını yerinə yetirməsi analizi: planlaşdırılmış və real keyfiyyət, həm də kəmiyyət göstəricilərinin tutuşdurulmasıdır
 Bu metod rəqabət analizini xatırladır, lakin müəssisənin xarakteristikalarının müqayisəsi yalnız bazar lideri ilə baş verir.
 Bunun əsasını məhsulun təcrübə və həyat tsikli əyrisinin effekti konsepsiyası təşkil edir. Müəssisə malların faktiki vəziyyətindən və inkişaf perspektivlərindən asılı olaraq istehsal etdiyi məhsulları 4 strateji biznes seqmentinə bölür: «yeni» mal, «inkişaf edən» mal, «uçuşda olan» mal və «ölməkdə olan» mal.

461 Strateji kontrollinqin analizinin başlıca istiqamətlərinə aid deyil:

- uğurun mühüm amillərinin analizi;
 fəaliyyətin strateji planlarının və nəzarət göstəricilərinin analizi;
 rəqabətin analizi;
 xarici və daxili mühitin analizi;
 seqmqləşdirmə

462 Strateji kontrollinqin analizinin başlıca istiqamətlərinə aiddir:

- fəaliyyətin strateji planlarının və nəzarət göstəricilərinin analizi;
 xarici və daxili mühitin analizi;
 hamısı
 rəqabətin analizi;
 uğurun mühüm amillərinin analizi;

463 Kontrollinqin növlərinə aiddir:

- strateji
 heç biri
 taktiki
 faktiki
 sistemli

464 Kontrollinqin növlərinə aiddir:

- faktiki
- operativ
- sistemli
- heç biri
- taktiki

465 Planlaşdırılan təkamül prinsipləri: nəyi nəzərdə tutur:

- köhnə idarəetmə strukturunda qarşıya qoyulmuş məqsədə yavaş irəliləmə ilə kiçik dəyişikliklərin edilməsini nəzərdə tutur.
- bütün variantlar
- müəssisənin uzunmüddətli məqsədlərinin işlənilib hazırlanması zamanı yuxarı menecerlərlə əməkdaşlıq münasibətləri qaydaya düşür;
- köhnə idarəetmə sisteminin intensiv və qəti dəyişdirilməsi deməkdir
- müəyyən dərəcədə yuxarıda adları çəkilən yanaşmaların üstünlüklərindən istifadə etməyə, həmçinin, kontrollinqin tətbiq edilməsi prosesinə qarşı müqaviməti azaltmağa imkan verir

466 Bomba atma nəyi nəzərdə tutur:

- müəyyən dərəcədə yuxarıda adları çəkilən yanaşmaların üstünlüklərindən istifadə etməyə, həmçinin, kontrollinqin tətbiq edilməsi prosesinə qarşı müqaviməti azaltmağa imkan verir
- köhnə idarəetmə strukturunda qarşıya qoyulmuş məqsədə yavaş irəliləmə ilə kiçik dəyişikliklərin edilməsini nəzərdə tutur.
- köhnə idarəetmə sisteminin intensiv və qəti dəyişdirilməsi deməkdir
- bütün variantlar
- müəssisənin uzunmüddətli məqsədlərinin işlənilib hazırlanması zamanı yuxarı menecerlərlə əməkdaşlıq münasibətləri qaydaya düşür;

467 Kontrollinqin kiçik addımlarla tətbiq edilməsi nəyi nəzərdə tutur:

- köhnə idarəetmə strukturunda qarşıya qoyulmuş məqsədə yavaş irəliləmə ilə kiçik dəyişikliklərin edilməsini nəzərdə tutur.
- bütün variantlar
- müəssisənin uzunmüddətli məqsədlərinin işlənilib hazırlanması zamanı yuxarı menecerlərlə əməkdaşlıq münasibətləri qaydaya düşür;
- müəyyən dərəcədə yuxarıda adları çəkilən yanaşmaların üstünlüklərindən istifadə etməyə, həmçinin, kontrollinqin tətbiq edilməsi prosesinə qarşı müqaviməti azaltmağa imkan verir
- köhnə idarəetmə sisteminin intensiv və qəti dəyişdirilməsi deməkdir

468 Kontrollinq funksiyalarının əhəmiyyətinin və həcmnin artması fazasına aid deyil:

- kontroler plan dövrü üçün müəssisənin fəaliyyətinin əsas göstəricilərinin formalaşdırılması zamanı lider və moderator (nizamlayıcı) kimi çıxış edir
- müəssisənin bölmələrinin rəhbərləri öz operativ fəaliyyətlərində artıq kontrolerlərin köməyi olmadan işləyə bilmirlər;
- kontrollinq xidməti çərçivəsində strateji kontrollinq bölməsi yaranır.
- müəssisənin uzunmüddətli məqsədlərinin işlənilib hazırlanması zamanı yuxarı menecerlərlə əməkdaşlıq münasibətləri qaydaya düşür;
- kontrolerlər müəssisədə yeni fəaliyyət sferalarını mənimsəyirlər, məsələn, kontrollinq funksional bölmələrdə yayılır: marketinq kontrollinqi, logistika kontrollinqi, ETİ (elmi-tədqiqat işləri) və TKİ (təcrübə-konstruksiya işləri) kontrollinqi meydana çıxır;

469 Kontrollinq funksiyalarının əhəmiyyətinin və həcmnin artması fazasına aiddir:

- kontroler plan dövrü üçün müəssisənin fəaliyyətinin əsas göstəricilərinin formalaşdırılması zamanı lider və moderator (nizamlayıcı) kimi çıxış edir;
- hamısı
- kontrollinq xidməti çərçivəsində strateji kontrollinq bölməsi yaranır.
- müəssisənin uzunmüddətli məqsədlərinin işlənilib hazırlanması zamanı yuxarı menecerlərlə əməkdaşlıq münasibətləri qaydaya düşür;
- kontrolerlər müəssisədə yeni fəaliyyət sferalarını mənimsəyirlər, məsələn, kontrollinq funksional bölmələrdə yayılır: marketinq kontrollinqi, logistika kontrollinqi, ETİ (elmi-tədqiqat işləri) və TKİ (təcrübə-konstruksiya işləri) kontrollinqi meydana çıxır;

470 Möhkəm mövqelərin tutulmasına aid deyil:

- menecerlərin kontroллerlərin fəaliyyətinin nəticələrindən məmnun qalmaları nəzərəcarpacaq dərəcədə artır;
- müəssisə daxilində konkret istifadəçilərə oriyentasiya edən hesabdarlıq sistemi;
- müəssisənin bölmələrinin rəhbərləri öz operativ fəaliyyətlərində artıq kontroллerlərin köməyi olmadan işləyə bilmirlər;
- kontroллerlərin xidmətlərindən istifadə edən bölmələrin işlərinin nəticələrinin yaxşılaşması nəzərə carpan olur;
- qarşılıqlı inam yaranır, müştərək iş və kommunikasiyaların həcmi artır;

471 Möhkəm mövqelərin tutulmasına aiddir:

- hamısı
- menecerlərin kontroллerlərin fəaliyyətinin nəticələrindən məmnun qalmaları nəzərəcarpacaq dərəcədə artır;
- qarşılıqlı inam yaranır, müştərək iş və kommunikasiyaların həcmi artır;
- kontroллerlərin xidmətlərindən istifadə edən bölmələrin işlərinin nəticələrinin yaxşılaşması nəzərə carpan olur;
- müəssisənin bölmələrinin rəhbərləri öz operativ fəaliyyətlərində artıq kontroллerlərin köməyi olmadan işləyə bilmirlər;

472 Kontrollinqin müəssisə qapısından içəri daxil olmasına nələr aid deyil:

- planlaşdırma, kalkulyasiya və təhlilin müəssisənin menecmentinə qarşı irəli sürülən müasir tələblərə cavab verə bilməyən köhnəlmiş metodları;
- məsrəflərin növlər, yaranma mənbələri və məhsullar üzrə hesablanması metodları;
- bütünlükdə müəssisə, ayrıca bölmələr, məhsullar, müştərilər və bazarlar üzrə marjinal mənfəətin hesablanması metodu;
- müəssisədə planlaşdırma və büdcələşdirmə sistemi (həm strateji, həm də operativ planlaşdırma nəzərdə tutulur);
- müəssisə daxilində konkret istifadəçilərə oriyentasiya edən hesabdarlıq sistemi;

473 Kontrollinqin müəssisə qapısından içəri daxil olmasına nələr aiddir:

- hamısı
- məsrəflərin növlər, yaranma mənbələri və məhsullar üzrə hesablanması metodları;
- bütünlükdə müəssisə, ayrıca bölmələr, məhsullar, müştərilər və bazarlar üzrə marjinal mənfəətin hesablanması metodu;
- müəssisədə planlaşdırma və büdcələşdirmə sistemi (həm strateji, həm də operativ planlaşdırma nəzərdə tutulur);
- müəssisə daxilində konkret istifadəçilərə oriyentasiya edən hesabdarlıq sistemi;

474 Qərar qəbuluna nələr aid deyil:

- müəssisədə planlaşdırma və büdcələşdirmə sistemi (həm strateji, həm də operativ planlaşdırma nəzərdə tutulur);
- müəssisədə rəhbərliyin suallarına kifayətləndirici cavab verməyə imkan verməyən mövcud uçot və təhlil metodları (məsələn, ayrı-ayrı məhsullar və ya onların qruplarının satışının real effektivliyi haqqında aydın təsəvvür, yaxud müəssisənin ayrı-ayrı bölmələrinin effektivliyi ilə bağlı görülən işlərin və-zıyyəti barəsində real mənzərə mövcud deyil və s.);
- planlaşdırma, kalkulyasiya və təhlilin müəssisənin menecmentinə qarşı irəli sürülən müasir tələblərə cavab verə bilməyən köhnəlmiş metodları;
- müəssisənin fəaliyyət effektivliyinin əsas göstəricilərinin (mənfəət, dövriyyə və kapitalın rentabelliyi, likvidlik və s.) pisləşməsi;
- müəssisədə ayrı-ayrı bölmələr arasında yerinə yetirilən funksiyalar üzrə və uzlaşdırılmış məqsədlərin olmaması üzündən «çəkişmələrin» mövcud olması;

475 Qərar qəbuluna nələr aiddir:

- bütün variantlar
- müəssisədə rəhbərliyin suallarına kifayətləndirici cavab verməyə imkan verməyən mövcud uçot və təhlil metodları (məsələn, ayrı-ayrı məhsullar və ya onların qruplarının satışının real effektivliyi haqqında aydın təsəvvür, yaxud müəssisənin ayrı-ayrı bölmələrinin effektivliyi ilə bağlı görülən işlərin və-zıyyəti barəsində real mənzərə mövcud deyil və s.);
- planlaşdırma, kalkulyasiya və təhlilin müəssisənin menecmentinə qarşı irəli sürülən müasir tələblərə cavab verə bilməyən köhnəlmiş metodları;

- müəssisənin fəaliyyət effektivliyinin əsas göstəricilərinin (mənfəət, dövrü-yə və kapitalın rentabelliği, likvidlik və s.) pisləşməsi;
- müəssisədə ayrı-ayrı bölmələr arasında yerinə yetirilən funksiyalar üzrə və uzlaşdırılmış məqsədlərin olmaması üzündən «çəkişmələrin» mövcud olması;

476 Kontrollinqin fazalarına aid deyil:

- biznes planın hazırlanması
- Məhkəmə mövqelərin tutulması
- Kontrollinqin müəssisə «qapısından» içəri daxil olması
- qərar qəbulu
- Kontrollinq funksiyalarının əhəmiyyətinin və həcmnin artması fazası

477 Kontrollinqin fazalarına aiddir:

- hamısı
- Məhkəmə mövqelərin tutulması
- Kontrollinqin müəssisə «qapısından» içəri daxil olması
- qərar qəbulu
- Kontrollinq funksiyalarının əhəmiyyətinin və həcmnin artması fazası

478 Kontrollinq hansı amillərdən asılı deyil:

- əmək bazarı
- yaranmış rəqabət səviyyəsi
- istehsalın diversifikasiya səviyyəsi, buraxılan məhsulların nomenklaturası;
- müəssisənin ölçüsü (məşğulların sayı, istehsalın həcmi);
- idarəetmə heyətinin ixtisaslaşdırılması;

479 Kontrollinq hansı amillərdən asılıdır:

- hamısı
- yaranmış rəqabət səviyyəsi;
- istehsalın diversifikasiya səviyyəsi, buraxılan məhsulların nomenklaturası;
- müəssisənin ölçüsü (məşğulların sayı, istehsalın həcmi);
- idarəetmə heyətinin ixtisaslaşdırılması;

480 Kontrollinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq istehsal vahid birliyi nədən ibarətdir?

- düzgün variant yoxdur
- yalnız avadanlıqlardan
- eyni istehsal tapşırığının yerinə yetirilməsi ilə məşğul olmayan fəhlələrdən
- eyni istehsal tapşırığının yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan fəhlələrdən
- eyni istehsal tapşırığını yerinə yetirməyən istehsal sahələrindən

481 Kontrollinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq Məqsədli idarəetmə termininin istifadəsi nəyi göstərir?

- cavabların hamısı doğrudur
- firmanın fəaliyyətinin idarə edilməsində xaoslu yanaşma metodologiyasından istifadəsini
- firmanın fəaliyyətinin idarə edilməsində iyerarxik yanaşma metodologiyasından istifadəsini
- firmanın fəaliyyətinin idarə edilməsində sistemli yanaşma metodologiyasından istifadəsini
- düzgün variant yoxdur

482 Kontrollinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq sistemli təhlilin məqsədi nədən ibarətdir?

- məhsul və xidmətlərin reallaşdırılmasından
- restrukturizasiyadan
- istehsalın səmərəliliyinin artırılmasına yönəldilmiş məqsədlərin seçilməsi üçün tələb olunan məsləhətləri mühasibatlara verməkdən

- istehsalın səmərəliliyinin artırılmasına yönəldilmiş məqsədlərin və strategiyasının seçilməsi üçün tələb olunan məsləhətləri və tapşırıqları menecerlərə verməkdən
- düzgün variant yoxdur

483 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq bunlardan hansı istehsal resurslarına aiddir?

- bütün variantlar düzdür
- maliyyə resursları
- əmək resursları
- təbii resurslar
- maddi resurslar

484 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq iqtisadi təhlil nədir?

- düzgün variant yoxdur
- ətraf mühitin təhlili
- layihənin təhlili
- xərclərin və gəlirinin qiymətləndirilməsi metodlarının məcmusudur
- SWOT-təhlil

485 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq sistemli-məqsədli yanaşma nəyə yönəlib?

- düzgün variant yoxdur
- planda nəzərdə tutulan xərclərə
- planlaşdırılmış və ya gözlənilən nəticələrlə yanaşı təsadüfi hallara
- tətbiq olunan obyektin bütün spesifik xassələrinin öyrənilməsinə və onun quruluşu və təşkilinin müəyyən edilməsinə
- müəssisənin rentabelliyyəsinin qiymətləndirilməsinə

486 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq planın yerinə yetirilməsinə səmərəli nəzarət etmək üçün əvvəlcədən nəyi müəyyən etmək lazımdır?

- cavabların hamısı doğrudur
- proqnozlaşdırılmanı
- idarəetmə funksiyalarını
- nəzarət funksiyalarını
- düzgün variant yoxdur

487 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına əsasən adaptasiya üsulunun müsbət cəhəti nədədir?

- düzgün variant yoxdur
- rəhbərliyin çox diqqət etməsi tələb edilir
- daha çox müqavimətlə qarşılaşır
- az müqavimətə, həmçinin rəhbərliyin az diqqət etməsi və daha az resursların sərf olunmasında
- daha çox resursların sərf olunması

488 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına əsasən adaptasiya üsulu hansı deviz altında həyata keçirilir?

- bütün variantlar düzdür
- düzgün variant yoxdur
- “1 addım irəliyə, 2 addım geriyyə”
- “Roma birdən tikilməyib”

489 Kontrolerin səlahiyyətləri:

- Xərclərə daxil edilən istiqamətlərin şəffaf, səmərəli təşkilini və eyni zamanda, əlavə xərclərin azaldılmasını təmin edir ki, bu da nəticədə müəssisənin büdcə balansının qorunub saxlanmasında önəmli rol oynayır;
- İdarəetmədə istiqaməti göstərən uçotun aparılması üzrə işləri də funksiyalara daxil edir;

- hamısı
- Müəssisələrin qarşıya qoyduğu məqsəd və hədəflərini əlaqələndirmək imkanlarına sahib olur və nəticələrin tez-tez nəzərdən keçirilməsi hədəflərə yaxınlaşmasını şərtləndirmiş olur.
- Müəssisənin gəlirlilik normasının və likvit imkanlarının artırılması baxımında metodiki və digər alətlərdən istifadə imkanlarına görə cavabdehlik hissində malik olur;

490 Kontrollinq xidmətinin yaradılmasının neqativ aspektləri:

- Kontrollinq xidmətinin digər departamentlərdən daha ön sıraya keçməsi və təşkilatdaxili funksional dəyişikliyə səbəb olacaqdır ki, bu da müəssisə daxilində müxtəlif mənfi müzakirələrə və konfrantasiyaya səbəb ola bilər;
- Müəssisənin idarəetmə sistemindəki dəyişikliyin izah edilməsi zərurətinin əsaslandırılması və onun hansı ehtiyacdən yarandığını bəyan etmək;
- Heç biri
- hamısı
- Təşkilatda fəaliyyət göstərən digər departamentlərin səlahiyyətlərinin azaldılması və bunun işə müsbət qarşılınmaması digər problemə yol açacaqdır. Bunun özü işə əlavə problemlər doğuracaqdır.

491 Kontrollinq xidmətinin yaradılmasının pozitiv aspektləri hansıdır:

- Kontroller kimi yeni təsisatdan, onun rəhbərindən görülmək, yaxud görülmüş işlərin və öhdəliklərin necə yerinə yetirilməsinin nəticələrini soruşmaq mümkün olacaqdır;
- Müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyəti haqqındakı informasiya bir yerdə mərkəzləşəcək və onu kifayət qədər operativ əldə etmək mümkün olacaqdır. Vahid standartları və planlaşdırma, nəzarət, uçot və hesabat qaydalarına bölmələr üzrə daha tez tətbiq edilməsi mümkün olacaqdır ki, bu da idarəetmə prosesini asanlaşdıracaqdır;
- Yeni təsisat hesab olunan kontroller bundan sonra bütün fəaliyyəti əlaqələndirəcək və qarşılıqlı fəaliyyəti daha mükəmməl koordinasiya edəcəkdir ki, bu da işin daha effektiv qurulmasını təmin etmiş olacaqdır.
- hamısı
- heç biri

492 Kiçik müəssisələrdə istifadə olunan kontrollinq alətləri:

- hamısı
- «keyfiyyət dərnəkləri»;
- endirimlərin analizi;
- satış sahələrinin analizi.
- investisiyaların hesablanması analizi;

493 İntestisiyaların hesablanması metodlarına aiddir:

- hamısı
- kapitalın dəyərinin hesablanması metodu;
- rentabelliğin hesablanması metodu;
- amortizasiya müddətinin hesablanması metodu;
- dinamik;

494 Müəssisədə meydana çıxan dar yerlərin analizi

- Bir qayda olaraq, alınan məhsul partiyasının həcmnin artması ilə onun qiyməti də aşağı düşür. Lakin bu zaman anbarların saxlanması üçün xərclər də artır. Material alqısının (tədarükün) optimal partiyası elə miqdarda material hesab edilir ki, anbar məsrəfləri əyrisi ilə material partiyasının dəyəri əyrilərinin kəsişməsində yerləşmiş olsun.
- Burada alıcılar və sifarişçilər tədqiq olunur. Belə hesab edilir ki, az sayda sifarişçi satışın böyük hissəsini formalaşdırır. Xırda sifarişçilərin sayını azaltmaq tövsiyə olunur. Bu metod müəssisədə böyük dövriyyələrdə səmərəlidir, ona görə də, kiçik müəssisələr üçün yaramır.
- Müəssisənin məhdud imkanlarının: vaxt, material, avadanlıqların yerinin axtarışı baş verir. Müxtəlif məmulatlar üçün hər bir yer vahidində formalaşmış gəlirlilik miqdarı hesablanır.
- Müəssisənin daimi məsrəflərini əmtəənin «1 ötürülmə məbləğinə» (yuxarıda göstərilən metod) bölməklə, itki riskindən yayınmaq məqsədilə satılması zəruri olan məmulatın minimum miqdadıdır. Sonra müəssisənin minimum qazanc məbləğini və ya avadanlığın minimum yüklənməsinin ölçüsünü hesablamaq olar

- Bu metod direktkostiinq sisteminə əsaslanır. Mənfəətin hesablanması mövcud bazar qiymətindən başlanır ki, buradan ardıcıl olaraq birbaşa, ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərclər çıxılır və müvafiq olaraq, «1 örtük məbləği», «2 örtük məbləği» və «3 örtük məbləği» formalaşır (bu elə mənfəətimizdir). Bu metod məmulatın gəlirliliyinin və ya itkililiyinin daha dəqiq nəticəsidir. Kiçik biznes tərəfindən tətbiq edilmək üçün daha məqsədyönlüdür.

495 İtkisizlik nöqtəsində kəmiyyətlər analizi

- Müəssisənin məhdud imkanlarının: vaxt, material, avadanlıqların yerinin axtarışı baş verir. Müxtəlif məmulatlar üçün hər bir yer vəhidinə formalaşmış gəlirlilik miqdarı hesablanır.
- Burada alıcılar və sifarişçilər tədqiq olunur. Belə hesab edilir ki, az sayda sifarişçi satışın böyük hissəsini formalaşdırır. Xırda sifarişçilərin sayını azaltmaq tövsiyə olunur. Bu metod müəssisədə böyük dövriyyələrdə səmərəlidir, ona görə də, kiçik müəssisələr üçün yaramır.
- Bir qayda olaraq, alınan məhsul partiyasının həcmi artması ilə onun qiyməti də aşağı düşür. Lakin bu zaman anbarların saxlanması üçün xərclər də artır. Material alqısının (tədarükünün) optimal partiyası elə miqdarda material hesab edilir ki, anbar məsrəfləri əyrisi ilə material partiyasının dəyəri əyrilərinin kəsişməsində yerləşmiş olsun.
- Bu metod direktkostiinq sisteminə əsaslanır. Mənfəətin hesablanması mövcud bazar qiymətindən başlanır ki, buradan ardıcıl olaraq birbaşa, ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərclər çıxılır və müvafiq olaraq, «1 örtük məbləği», «2 örtük məbləği» və «3 örtük məbləği» formalaşır (bu elə mənfəətimizdir). Bu metod məmulatın gəlirliliyinin və ya itkililiyinin daha dəqiq nəticəsidir. Kiçik biznes tərəfindən tətbiq edilmək üçün daha məqsədyönlüdür.
- Müəssisənin daimi məsrəflərini əmtənin «1 örtülmə məbləğinə» (yuxarıda göstərilən metod) bölməklə, itki riskindən yayınmaq məqsədilə satılması zəruri olan məmulatın minimum miqdarıdır. Sonra müəssisənin minimum qazanc məbləğini və ya avadanlığın minimum yüklənməsinin ölçüsünü hesablamaq olar

496 Örtük məbləğlərinin hesablanması metodu.

- Müəssisənin məhdud imkanlarının: vaxt, material, avadanlıqların yerinin axtarışı baş verir. Müxtəlif məmulatlar üçün hər bir yer vəhidinə formalaşmış gəlirlilik miqdarı hesablanır.
- Burada alıcılar və sifarişçilər tədqiq olunur. Belə hesab edilir ki, az sayda sifarişçi satışın böyük hissəsini formalaşdırır. Xırda sifarişçilərin sayını azaltmaq tövsiyə olunur. Bu metod müəssisədə böyük dövriyyələrdə səmərəlidir, ona görə də, kiçik müəssisələr üçün
- Bir qayda olaraq, alınan məhsul partiyasının həcmi artması ilə onun qiyməti də aşağı düşür. Lakin bu zaman anbarların saxlanması üçün xərclər də artır. Material alqısının (tədarükünün) optimal partiyası elə miqdarda material hesab edilir ki, anbar məsrəfləri əyrisi ilə material partiyasının dəyəri əyrilərinin kəsişməsində yerləşmiş olsun
- Bu metod direktkostiinq sisteminə əsaslanır. Mənfəətin hesablanması mövcud bazar qiymətindən başlanır ki, buradan ardıcıl olaraq birbaşa, ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərclər çıxılır və müvafiq olaraq, «1 örtük məbləği», «2 örtük məbləği» və «3 örtük məbləği» formalaşır (bu elə mənfəətimizdir). Bu metod məmulatın gəlirliliyinin və ya itkililiyinin daha dəqiq nəticəsidir. Kiçik biznes tərəfindən tətbiq edilmək üçün daha məqsədyönlüdür.
- Müəssisənin daimi məsrəflərini əmtənin «1 örtülmə məbləğinə» (yuxarıda göstərilən metod) bölməklə, itki riskindən yayınmaq məqsədilə satılması zəruri olan məmulatın minimum miqdarıdır. Sonra müəssisənin minimum qazanc məbləğini və ya avadanlığın minimum yüklənməsinin ölçüsünü hesablamaq olar

497 Alqı zamanı sifarişlərin həcmi optimallaşdırılması.

- Bir qayda olaraq, alınan məhsul partiyasının həcmi artması ilə onun qiyməti də aşağı düşür. Lakin bu zaman anbarların saxlanması üçün xərclər də artır. Material alqısının (tədarükünün) optimal partiyası elə miqdarda material hesab edilir ki, anbar məsrəfləri əyrisi ilə material partiyasının dəyəri əyrilərinin kəsişməsində yerləşmiş olsun.
- Burada alıcılar və sifarişçilər tədqiq olunur. Belə hesab edilir ki, az sayda sifarişçi satışın böyük hissəsini formalaşdırır. Xırda sifarişçilərin sayını azaltmaq tövsiyə olunur. Bu metod müəssisədə böyük dövriyyələrdə səmərəlidir, ona görə də, kiçik müəssisələr üçün yaramır.
- Müəssisənin məhdud imkanlarının: vaxt, material, avadanlıqların yerinin axtarışı baş verir. Müxtəlif məmulatlar üçün hər bir yer vəhidinə formalaşmış gəlirlilik miqdarı hesablanır.
- Müəssisənin daimi məsrəflərini əmtənin «1 örtülmə məbləğinə» (yuxarıda göstərilən metod) bölməklə, itki riskindən yayınmaq məqsədilə satılması zəruri olan məmulatın minimum miqdarıdır. Sonra müəssisənin minimum qazanc məbləğini və ya avadanlığın minimum yüklənməsinin ölçüsünü hesablamaq olar
- Bu metod direktkostiinq sisteminə əsaslanır. Mənfəətin hesablanması mövcud bazar qiymətindən başlanır ki, buradan ardıcıl olaraq birbaşa, ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərclər çıxılır və müvafiq olaraq, «1 örtük məbləği», «2 örtük məbləği» və «3 örtük məbləği» formalaşır (bu elə mənfəətimizdir). Bu metod məmulatın gəlirliliyinin və ya itkililiyinin daha dəqiq nəticəsidir. Kiçik biznes tərəfindən tətbiq edilmək üçün daha məqsədyönlüdür.

498 Sifarişlərin həcmninin analizi nədir:

- Bir qayda olaraq, alınan məhsul partiyasının həcmnin artması ilə onun qiyməti də aşağı düşür. Lakin bu zaman anbarların saxlanması üçün xərclər də artır. Material alqısının (tədarükünün) optimal partiyası elə miqdarda material hesab edilir ki, anbar məsrəfləri əyrisi ilə material partiyasının dəyəri əyrilərinin kəsişməsində yerləşmiş olsun.
- Burada alıcılar və sifarişçilər tədqiq olunur. Belə hesab edilir ki, az sayda sifarişçi satışın böyük hissəsini formalaşdırır. Xırda sifarişçilərin sayını azaltmaq tövsiyə olunur. Bu metod müəssisədə böyük dövrüylərdə səmərəlidir, ona görə də, kiçik müəssisələr üçün yaramır.
- Müəssisənin məhdud imkanlarının: vaxt, material, avadanlıqların yerinin axtarışı baş verir. Müxtəlif məmulatlar üçün hər bir yer və təhdimə formalaşmış gəlirlilik miqdarı hesablanır.
- Müəssisənin daimi məsrəflərini əmtənin «1 örtülmə məbləğinə» (yuxarıda göstərilən metod) bölməklə, itki riskindən yayınmaq məqsədilə satılması zəruri olan məmulatın minimum miqdarıdır. Sonra müəssisənin minimum qazanc məbləğini və ya avadanlığın minimum yüklənməsinin ölçüsünü hesablamaq olar.
- Bu metod direktkəstinq sisteminə əsaslanır. Mənfəətin hesablanması mövcud bazar qiymətindən başlanır ki, buradan ardıcıl olaraq bir-baş, ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərclər çıxılır və müvafiq olaraq, «1 örtük məbləği», «2 örtük məbləği» və «3 örtük məbləği» formalaşır (bu elə mənfəətimizdir). Bu metod məmulatın gəlirliliyinin və ya itkililiyinin daha dəqiq nəticəsidir. Kiçik biznes tərəfindən tətbiq edilmək üçün daha məqsədyönlüdür.

499 Strateji yarıqlar

- Bunun əsasını məhsulun təcrübə və həyat tsikli əyrisinin effekti konsepsiyası təşkil edir. Müəssisə malların faktiki vəziyyətindən və inkişaf perspektivlərindən asılı olaraq istehsal etdiyi məhsulları 4 strateji biznes seqmentinə bölür: «yeni» mal, «inkişaf edən» mal, «uçuşda olan» mal və «ölməkdə olan» mal.
- Bu, şəxsi müəssisənin müxtəlif xarakteristikalarının daim rəqib müəssisənin analoji göstəriciləri ilə tutuşdurulmasıdır.
- Müəssisənin uzunmüddətli strategiyasını yerinə yetirməsi analizi: planlaşdırılmış və real keyfiyyət, həm də kəmiyyət göstəricilərinin tutuşdurulmasıdır.
- Bu zaman istehsal xərclərini, istehsal güclərindən istifadəni, anbar xərclərini, hazırlama keyfiyyətini, logistikanı (daşınma), vaxta qənaəti, ekoloji amilləri və bir çox başqa şeyləri nəzərə almaq lazımdır.
- Bu metod rəqabət analizini xatırladır, lakin müəssisənin xarakteristikalarının müqayisəsi yalnız bazar lideri ilə baş verir.

500 Potensialın analizi

- Müəssisənin uzunmüddətli strategiyasını yerinə yetirməsi analizi: planlaşdırılmış və real keyfiyyət, həm də kəmiyyət göstəricilərinin tutuşdurulmasıdır.
- Bu zaman istehsal xərclərini, istehsal güclərindən istifadəni, anbar xərclərini, hazırlama keyfiyyətini, logistikanı (daşınma), vaxta qənaəti, ekoloji amilləri və bir çox başqa şeyləri nəzərə almaq lazımdır.
- Bu, şəxsi müəssisənin müxtəlif xarakteristikalarının daim rəqib müəssisənin analoji göstəriciləri ilə tutuşdurulmasıdır.
- Bunun əsasını məhsulun təcrübə və həyat tsikli əyrisinin effekti konsepsiyası təşkil edir. Müəssisə malların faktiki vəziyyətindən və inkişaf perspektivlərindən asılı olaraq istehsal etdiyi məhsulları 4 strateji biznes seqmentinə bölür: «yeni» mal, «inkişaf edən» mal, «uçuşda olan» mal və «ölməkdə olan» mal.
- Bu metod rəqabət analizini xatırladır, lakin müəssisənin xarakteristikalarının müqayisəsi yalnız bazar lideri ilə baş verir.

501 Portfel analizi

- Müəssisənin uzunmüddətli strategiyasını yerinə yetirməsi analizi: planlaşdırılmış və real keyfiyyət, həm də kəmiyyət göstəricilərinin tutuşdurulmasıdır.
- Bu metod rəqabət analizini xatırladır, lakin müəssisənin xarakteristikalarının müqayisəsi yalnız bazar lideri ilə baş verir.
- Bu zaman istehsal xərclərini, istehsal güclərindən istifadəni, anbar xərclərini, hazırlama keyfiyyətini, logistikanı (daşınma), vaxta qənaəti, ekoloji amilləri və bir çox başqa şeyləri nəzərə almaq lazımdır.
- Bu, şəxsi müəssisənin müxtəlif xarakteristikalarının daim rəqib müəssisənin analoji göstəriciləri ilə tutuşdurulmasıdır.
- Bunun əsasını məhsulun təcrübə və həyat tsikli əyrisinin effekti konsepsiyası təşkil edir. Müəssisə malların faktiki vəziyyətindən və inkişaf perspektivlərindən asılı olaraq istehsal etdiyi məhsulları 4 strateji biznes seqmentinə bölür: «yeni» mal, «inkişaf edən» mal, «uçuşda olan» mal və «ölməkdə olan» mal.

502 Rəqabətin analizi

- Müəssisənin uzunmüddətli strategiyasını yerinə yetirməsi analizi: planlaşdırılmış və real keyfiyyət, həm də kəmiyyət göstəricilərinin tutuşdurulmasıdır
- Bu zaman istehsal xərclərini, istehsal güclərindən istifadəni, anbar xərclərini, hazırlama keyfiyyətini, logistikanı (daşınma), vaxta qənaəti, ekoloji amilləri və bir çox başqa şeyləri nəzərə almaq lazımdır
- Bu, şəxsi müəssisənin müxtəlif xarakteristikalarının daim rəqib müəssisənin analoji göstəriciləri ilə tutuşdurulmasıdır.
- Bunun əsasını məhsulun təcrübə və həyat tsikli əyrisinin effekti konsepsiyası təşkil edir. Müəssisə malların faktiki vəziyyətindən və inkişaf perspektivlərindən asılı olaraq istehsal etdiyi məhsulları 4 strateji biznes seqmentinə bölür: «yeni» mal, «inkişaf edən» mal, «uçuşda olan» mal və «ölməkdə olan» mal.
- Bu metod rəqabət analizini xatırladır, lakin müəssisənin xarakteristikalarının müqayisəsi yalnız bazar lideri ilə baş verir.

503 Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyasına uyğun olaraq təşkilati sistemin daxili quruluşu nəyi nəzərdə tutur?

- itkilərin qiymətləndirilməsi
- alt sistemlərinin avtonom rejimində işlənməsi mümkünlüyü
- üst sistemlərinin avtonom rejimində işlənməsi mümkünlüyü
- alt sistemlərinin qeyri-avtonom rejimində işlənməsi mümkünlüyü
- düzgün variant yoxdur

504 Məncərin fikrinə əsasən bunlardan hansı investisiya obyektlərinin qiymətləndirilməsi metodlarına aiddir?

- “ABC təhlil” metodu
- qalıq prinsipi
- düzgün variant yoxdur
- direkt - kostinq
- xərclər üzrə müqayisə metodu

505 Məncər qrupunun fikrinə əsasən operativ kontrolinq nələr üçün nəzərdə tutulub?

- həm uzunmüddətli, həm qısamüddətli məqsədlər üçün
- uzunmüddətli perspektivlər üçün
- qısamüddətli məqsədlər üçün
- düzgün variant yoxdur
- ortamüddətli məqsədlər üçün

506 Məncər qrupunun fikrinə əsasən logistika nə haqqında elmdir?

- xammalın, materialların və başqa əmtəə-material dəyərlərinin „dəqiq vaxtında ” prinsipi ilə lazımi yerə çatdırılmasının səmərələşdirilməsi haqqında
- “nə istehsal etmək”, “necə istehsal etmək” və “hansı keyfiyyətdə istehsal etmək” suallarına cavab verən elmdir
- düzgün variant yoxdur
- yalnız xammalın lazımi yerə çatdırılmasının səmərələşdirilməsi
- xammalın və materialın qəbulu haqqında

507 Məncərlərin fikrinə əsasən strateji kontrolinq nə üçün nəzərdə tutulub?

- qısamüddətli məqsədlər üçün
- yalnız qısamüddətli məqsədlər üçün
- həm qısa, həm uzunmüddətli məqsədlər üçün
- uzunmüddətli perspektivlər üçün
- düzgün variant yoxdur

508 Məncər qrupunun fikrinə əsasən kontrolinqdə bomba atma prinsipi nə deməkdir?

- yenidənqurma prosesinin ləngiməsində
- düzgün variant yoxdur
- köhnə idarəetmə sisteminin intensiv və qəti dəyişdirilməsi deməkdir.

- köhnə idarəetmə sistemini dəyişməz qalması deməkdir
- köhnə idarəetmə sisteminin kiçik addımlarla dəyişilməsi deməkdir

509 Mencer qrupunun fikrinə əsasən kontrolinqin „kiçik addımlarla tətbiq edilməsinin çatışmazlığı nədən ibarətdir?

- yenidənqurma prosesinin ləngiməsində
- müəssisə daxilində aparılan dəyişikliklərə qarşı böyük müqavimətin olmaması
- bütün cavablar düzgündür
- düzgün variant yoxdur
- yenidənqurma prosesinin sürətlənməsi

510 Mencer fikrinə əsasən kontrolinqin kiçik addımlarla tətbiq edilməsinin üstünlüyü nədədir?

- müəssisə daxilində aparılan dəyişikliklərə qarşı böyük müqavimətin olmaması
- yenidənqurma prosesinin ləngiməsi
- müəssisə daxilində aparılan dəyişikliklərə qarşı böyük müqavimətin olması
- müəssisə daxilində güclü çəkişmə təhlükəsinin yaranması
- düzgün variant yoxdur

511 Mencer qrupunun fikrinə əsasən kontrolinqin „kiçik addımlarla tətbiq edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- köhnə idarəetmə sisteminin intensiv və qəti dəyişdirilməsi
- köhnə idarəetmə strukturunda qarşıya qoyulmuş məqsədə yavaş irəliləmə ilə kiçik dəyişikliklərin edilməsi nəzərdə tutulur.
- köhnə idarəetmə strukturunda heç bir dəyişikliklərin edilməməsi
- köhnə idarəetmə strukturunda qarşıya qoyulmuş məqsədə doğru intensiv irəliləmə
- düzgün variant yoxdur

512 Mencerin kontrolinqin müəssisələrdə yerinə yetirdiyi funksiyaların həcmi hansı amillərdən asılıdır?

- istehsalın unifikasiya səviyyəsindən
- istehsalın diversifikasiya səviyyəsindən
- bütün cavablar düzgündür
- düzgün variant yoxdur
- istehsalın kooperasiya səviyyəsindən

513 Mencer qrupunun fikrinə əsasən kiçik müəssisələrdə kontrolinqin əsas funksiyalarını kim yerinə yetirir?

- mühasibatçı
- firma rəhbəri və ya onun müavini
- düzgün variant yoxdur
- HR menecer
- marketoloq

514 Mencer qrupunun fikrinə əsasən kontrolinqin vəzifəsi nəyə nail olmağa yönəlib?

- qeyri-dəqiq informasiya təminatına
- yüksək maaşlarla təmin edilməsinə
- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin idarə edilməsi prosesini onun sahiblərinin qoyduğu bütün məqsədlərə nail olmağa
- pul vəsaitlərinin çoxalmasına

515 Mencerin fikrinə əsasən kontrolinq nədir?

- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin fəaliyyətinin fasiləsiz monitorinqi
- müəssisənin fasiləsiz marketinq fəaliyyəti
- müəssisənin fəaliyyətinin nəzarətsizliyi

- müəssisənin likvidasiyası

516 Mencer qrupunun fikrinə əsasən Yapon firmaları ABŞ firmalarından fərqli olaraq istehsal gücünün genişləndirilməsində nədən çəkinirlər?

- rəqabətdən
 düzgün variant yoxdur
 özgə kompaniyaları almaqdan
 müştərək firmaların yaradılmasından
 səhmdar cəmiyyətlərinin yaradılmasından

517 Menecerlərə əsasən yardımçı istehsal nə kimi xidmətlər həyata keçirir?

- düzgün cavab yoxdur
 istehsal sahələri üçün təmir
 istehsal sahələri üçün daşımalar
 materialların saxlanması
 bütün variantlar düzdür

518 Menecerlərə əsasən istehsal sahəsi dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisədən kənar fəaliyyət göstərən qeyri-formal qrup
 müəssisədə konkret məsələnin, tapşırığın yerinə yetirilməsinə məsuliyyət daşıyan formal bir qrup
 hər hansı bir məsuliyyət daşımayan işçi qrup
 müəssisədə konkret məsələnin həlli üçün yaradılan qeyri-formal qrup
 düzgün variant yoxdur

519 Mencer qrupunun fikrinə əsasən Yapon firmalarının istehsal gücünün genişləndirilməsində özgə kompaniyaları almaqdan çəkinmələrinə səbəb nədir?

- bazar iqtisadiyyatı
 heyətin idarə edilməsində işçilərin ömürlük işə götürülməsi və qərarların qrup şəklində qəbul edilməsi
 heyətin idarə edilməsində işçilərin kontraktlı işə götürməsi
 qərarların bir şəxs tərəfindən qəbul edilməsi
 düzgün variant yoxdur

520 Mencer qrupunun fikrinə əsasən Yapon firmaları istehsalın inkişaf vasitələri arasında əsas üstünlüyü nəyə verirlər?

- bütün cavablar düzdür
 müştərək kommersiya müəssisələrinin yaradılması
 inhisarçı müəssisələrin yaradılması
 transmilli müəssisələrin yaradılması
 düzgün variant yoxdur

521 Mencer qrupunun fikrinə əsasən ilk dəfə kontrolinq nə üçün istifadə edilib?

- düzgün variant yoxdur
 cari uçot vəzifələrinin həlli üçün
 ətraf mühitin təhlili üçün
 strateji məsələlərin həlli üçün
 taktiki məsələlərin həlli üçün

522 Mencer qrupunun fikrinə əsasən bunlardan hansı kontrolinqin əsas funksiyası və vəzifələrinə aiddir?

- düzgün variant yoxdur
 analitik informasiya təminatı
 istehsal təminatı
 subyektivlik

- maliyyə təminatı

523 Mencerin fikrinə əsasən bunlardan hansı kontrolinq alətinə aiddir?

- müəssisənin yalnız büdcələşdirmə sistemi
 müəssisənin proqnozlaşdırma sistemi
 müəssisənin planlaşdırma və büdcələşdirmə sistemi
 düzgün variant yoxdur
 müəssisənin maliyyələşdirmə sistemi

524 Mencer qrupunun fikrinə əsasən operativ kontrolinq hansı iqtisadi göstəricilərə nəzarət edir?

- bütün variantlar düzgündür
 rentabellik
 məhsuldarlıq
 mənfəət
 likvidlik

525 Mencer qrupunun fikrinə əsasən Yaponiyada işlənilib hazırlanmış keyfiyyət dərnəkləri dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
 maliyyə vəsaitlərinin cəlbə üçün kənarından dəvətli olan qrupu
 müəssisənin əməkdaşlarından ibarət hər hansı istehsal problemini həll etmək üçün yaradılan qrup
 xaricdən dəvətli olan işçilərdən ibarət qrup
 məhsulun istehsalı üçün yaradılan qrup

526 Mencer qrupunun fikrinə əsasən kiçik müəssisələr üçün kontrolinqin hansı əlamətlərindən istifadə tövsiyə edilir?

- itkisizlik nöqtəsində müqdar təhlili
 ABC təhlil
 düzgün variant yoxdur
 keyfiyyət analizi
 ətraf mühitin analizi

527 Mencer qrupunun fikrinə əsasən buraxılan məhsul kütləsinin optimal ölçüsü harda yerləşir?

- bütün cavablar düzdür
 hazır məhsul buraxılışı artdıqca yuxarı qalxan daimi məsrəflər əyrisində
 hazır məhsul buraxılışı aşağı düşən daimi məsrəflər əyrisinin anbar məsrəfləri azalmasının əyrisi ilə kəsişməsində
 düzgün variant yoxdur
 hazır məhsul buraxılışı artdıqca aşağı düşən daimi məsrəflər əyrisinin anbar məsrəfləri artımının əyrisi ilə kəsişməsində

528 Mencer qrupunun fikrinə əsasən örtük məbləğinin hesablanması metodu hansı sistemə əsaslanır?

- düzgün variant yoxdur
 "ABC təhlil" metodu
 qalıq prinsipi
 xərclər üzrə müqayisə metodu
 direkt - kosting

529 Hansı metodla rəhbərlik öz diqqətini həqiqətən bahalı və həlledici sahələrə yönəldir?

- düzgün variant yoxdur
 "ABC təhlil" metodu ilə
 direkt-kosting
 "XYZ təhlil" metodu ilə

- portfel təhlili

530 Mencer qrupunun fikrinə əsasən kontrolinq sisteminin tətbiq edilməsi əlverişli anın seçilməsi zamanı vacib amillərdən biri hansıdır?

- müəssisənin lazım olandan az maliyyə və insan ehtiyatlarına malik olması
 müəssisənin kifayət qədər maliyyə və insan ehtiyatlarına malik olması
 müəssisənin kifayət qədər maliyyə və insan ehtiyatlarına malik olmaması
 düzgün variant yoxdur
 müəssisənin əsas fonduna malik olmaması

531 Mencerin kontrolinq sisteminin qurulmasına başlamaq üçün ən əlverişli anı hansıdır?

- müəssisə müflisləşməyə yaxın olduğu an
 müəssisə perspektivdə müvəffəqiyyətli fəaliyyət göstərməsi üzrə mümkün risklər haqqında zəif siqnalın gəlməsi anı
 bütün cavablar düzgündür
 düzgün variant yoxdur
 müəssisənin perspektivdə fəaliyyəti üzrə mümkün risklər haqqında güclü siqnalın gəlməsi anı

532 Mencerin kontrolinq sisteminin işlənib hazırlanması haqqında qərarın qəbul edilməsində səbəb kimi hansını aid etmək olar?

- bütün cavablar düzgündür
 müəssisənin fəaliyyət effektivliyinin göstəricilərinin dəyişməz qalması
 müəssisənin fəaliyyət effektivliyinin göstəricilərinin yaxşılaşdırılması
 düzgün variant yoxdur
 müəssisənin fəaliyyət effektivliyinin əsas göstəricilərinin pisləşməsi

533 Mencer qrupunun fikrinə əsasən bunlardan hansı Yapon firmalarının idarə etməsində mövcuddur?

- bütün cavablar düzdür
 düzgün variant yoxdur
 İstehsalda əsas layihədə “kənar çıxmaları” heyət tərəfindən müəyyən edilməsi üçün “aşağıdan” idarəetmə şəraitin və mexanizmin yaradılması
 “yuxarıdan” idarəetmə şəraitinin və mexanizminin yaradılması
 mərkəzləşdirilmiş və “yuxarıdan” idarəetmə şəraitinin yaradılması

534 Mencer qrupunun fikrinə əsasən bunlardan hansı ABŞ firmalarının istehsal fəaliyyətinə mənfi təsir edən faktordur?

- vergilərin aşağı olması
 investisiya həcmi azaldılması
 düzgün variant yoxdur
 bazar iqtisadiyyatının inkişafı
 investisiyaların çoxalması

535 İdarəetmə stiline seçilməsi zamanı aşağı səviyyənin rəhbərlərinə hansı aiddir?

- vitse-prezidentlər
 prezident
 şöbə rəisləri
 proram, dəftərxana müdiri və ya istehsal xəttinin nəzarətçisi
 baş direktorlar

536 İdarəetmə stiline seçilməsi zamanı orta səviyyənin rəhbərlərinin əsas öhdəlikləri nədir?

- maliyyə vəsaitlərini idarə etmək
 yuxarı səviyyənin rəhbərliyi tərəfindən işlənib hazırlanmış plan və siyasətin reallaşdırılması və aşağı səviyyənin rəhbərlərinin işinin koordinasiya edilməsi

- yuxarı səviyyənin rəhbərlərinin işinin koordinasiya edilməsi
- aşağı səviyyənin rəhbərlərinin planlarını reallaşdırmaq
- düzgün variant yoxdur

537 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı orta səviyyənin rəhbərlərinə hansılar aiddir?

- prezident
- maliyyə müdiri
- baş direktorlar, şöbə rəisləri və aparıcı mütəxəssislər
- icraçı direktor
- vitse-prezident

538 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı yuxarı səviyyənin rəhbərləri nəyi müəyyən edir?

- ümumi strategiyani, təşkilatın siyasətini və ümumi fəaliyyətini
- marketinqi
- bütün variantlar doğrudur
- işin koordinasiya edilməsini
- mühasibat uçotunu

539 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı yuxarı səviyyənin rəhbərləri özünə nəyi daxil edib?

- prezident
- vitse-prezident
- maliyyə müdiri
- icraçı direktoru
- bütün variantlar doğrudur

540 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı rəhbərin xarici verilənləri dedikdə nə başa düşülür?

- bütün variantlar doğrudur
- ağırlıq
- özünü ələ alma
- doğruluq
- nəzakətlik

541 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı planlaşdırma prosesi özünə nəyi aid edir?

- nə etmək etmək haqqında qərar qəbulunu
- bütün variantlar doğrudur
- necə etmək haqqında qərar qəbulunu
- nə vaxt etmək haqqında qərar qəbulunu
- kimin edəcəyini müəyyən etmək haqqında qərar qəbulunu

542 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı menecerin əsas vəzifə funksiyasına nə aiddir?

- idarəetmə qərarlarının işlənilib hazırlanması və qəbul edilməsi
- mühasibat uçotunun aparılması
- düzgün variant yoxdur
- reklam
- bazarda vəziyyətin öyrənilməsi

543 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı menecerlər nəyə xüsusi diqqət yetirməlidirlər?

- bütün variantlar doğrudur
- biliklərə
- bacarıqlara
- şəxsi keyfiyyətlərə
- işgüzar keyfiyyətlərə

544 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı menecer nəyi müəyyən edir?

- müxtəlif fəaliyyət növləri ilə məşğul olan işçilərin hansı məqsədlərə nail olmalarını müəyyən edir.
- makroiqtisadi göstəriciləri
- fond birjalarında ümumi vəziyyəti
- düzgün variant yoxdur
- iqtisadi stabilliyi

545 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı verilənlərin aqreqatlaşdırılması dedikdə nə başa düşülür?

- müxtəlif detallaşdırma səviyyəsində verilənlərin qarşılıqlı əlaqə sisteminin qurulması mexanizmlərindən istifadə edilməsi
- verilənlərin daxili ziddiyyətliyi
- verilənlərin təhlili, itkilərin qiymətləndirilməsi
- düzgün variant yoxdur
- altsistemlərin avtonom rejimində işlənməsi mümkünlüyü

546 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı verilənlərin formalaşmasında hansı mənbələr ilə ola bilər?

- verilənlərin daxil edilməsinin təhlükəsizliyi
- verilənlərin daxili ziddiyyətliyi
- bütün variantlar doğrudur
- konkretliyin yoxlanması
- sistemin bütünlüklə fəaliyyəti

547 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı informasiyanın xarici mənbələrinə nə aiddir?

- qanunvericilik
- əməliyyat işləri üçün nəzərdə tutulmuş tranzasion sistemlər
- bütün cavablar düzür
- elektron və kağız daşıyıcıları formasında müəssisənin müştəriləri və partnyorları tərəfindən təqdim olunmuş materiallar və məlumatlar
- düzgün variant yoxdur

548 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı informasiyanın daxili mənbələrinə hansı aiddir?

- düzgün variant yoxdur
- elektron və kağız daşıyıcıları formasında olan materiallar
- diskə yazılmış məlumatlar
- əməliyyat işləri üçün nəzərdə tutulmuş tranzasion sistemlər, həmçinin müştərilərlə filial və nümayəndələrin müştərə əməliyyatları
- firmaxarici əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün məlumatlar

549 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı AIS-lərin əsas məqsədi nədir?

- informasiyanı elə yığmaq, tematik birləşdirmək və emal etməkdir ki, istifadəçi interpretasiya üçün informasiyaya sürətli və rahat giriş təmin edilsin
- bütün cavablar düzür
- informasiyanı elə yığmaq, birləşdirmək ki, ona müdaxilə çətin olsun
- informasiyanı elə yığmaq ki, onun istifadəsi ləng olsun
- düzgün variant yoxdur

550 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı kontrolinq xidmətinin neqativ aspektlərinə hansını aid etmək olar?

- uçot, nəzarət və hesabat qaydalarının asanlaşması
- müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyəti haqqında informasiyanın 1 yerdə mərkəzləşdirilməsi
- kontrolinq xidmətinin digər departamentlərdən daha ön sıraya keçməsi və təşkilatdaxili funksional dəyişikliyi, müəssisə daxilində müxtəlif konfrantasiyaya səbəb ola bilər
- vahid standartlar və planlaşdırmaların tətbiqi
- düzgün variant yoxdur

551 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı konprolinq xidmətinin yaradılmasının pozitiv aspektlərinə hansıları aid etmək olar?

- təşkilatdaxili funksional dəyişiklik müxtəlif konfrantasiyaya səbəb olur
- müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyəti haqqındakı informasiya müxtəlif yerdə yerləşir
- müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyəti haqqındakı informasiya almağı çətindir və ləngdir
- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin maliyyə - iqtisadi vəziyyəti haqqındakı informasiya bir yerdə mərkəzləşir və onu kifayət qədər operativ əldə etmək mümkündür

552 Kontrolizə olan tələblər hansılardır?

- müəssisənin likvidasiya proqnozunu və onun yerinə yetirilməsinin yollarını göstərmək
- müəssisənin restrukturizasiya proqnozunu və onun yerinə yetirilməsinin yolunu göstərmək
- müəssisənin modernizasiya proqnozunu və onun yerinə yetirilməsinin yollarını göstərmək
- düzgün variant yoxdur
- müəssisənin inkişaf proqnozunu və onun yerinə yetirilməsi yollarını göstərmək

553 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı aşağı səviyyənin rəhbərlərinin öhdəlikləri hansılardır?

- ümumi strategiyanı müəyyən etmək
- düzgün variant yoxdur
- yuxarı səviyyənin rəhbərlərinin işini koordinasiya etmək
- işçilərin fəaliyyətin nəzarətdən keçirir və istiqamətlədirir
- orta səviyyənin rəhbərlərinin işini koordinasiya etmək

554 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı marketinq şöbəsinin rəhbərləri nə ilə məşğul olmalıdır?

- mühasibat uçotu aparır
- satışı təşkil edir, istehsal olunmuş əmtəə və xidmətlər üçün alıcılar tapır
- düzgün variant yoxdur
- testləşmə və anketləşmə aparır
- işçiləri işə qəbul edir

555 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı maliyyəçilər nəyə cavabdehdirlər?

- əmtəə və xidmətlər üçün alıcıları tapmaq üzrə
- satışın təşkili üzrə
- tabelikdə olanların işə gecikməməsi üzrə
- mühasibat uçotu, aktivlərin mövcud olması və kapital qoyuluşu üzrə
- düzgün variant yoxdur

556 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı texniki direktor nə üzrə məsuliyyət daşıyır?

- düzgün variant yoxdur
- aktivlərin mövcud olması üzrə
- kapital qoyuluşu üzrə
- əmtəə və xidmətlərin satışı üzrə
- məhsul və xidmətlərin istehsal prosesi üzrə

557 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı kadrlar şöbəsinin müdiri nə üzrə cavabdehdir?

- düzgün variant yoxdur
- kapital qoyuluşu üzrə
- aktivlərin mövcud olması üzrə
- işçilərin işə götürülməsi və kadrların ixtisasının artırılması üzrə
- məhsul və xidmətlərin istehsal prosesi üzrə

558 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı istehsala nəzarət, məhsulun çeşid və keyfiyyətinin yoxlanılması hansı rəhbərlər tərəfindən icra edilir?

- marketinq müdiri
- maliyyə müdiri
- texniki direktor
- prezident
- kadrlar şöbəsinin müdiri

559 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanının birinci mərhələsi necə həyata keçirir?

- rəhbər işçiləri müşahidə edir və onların arasında ən nüfuzlu və avtoritetli olanını seçir
- rəhbər işçiləri müşahidə etmədən seçir
- düzgün variant yoxdur
- işçilər iyerarxik olaraq seçilir
- xaotik olaraq işçi seçilir

560 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı menecerlər qrupunun formalaşması və inkişafı neçə əsas mərhələdən keçir?

- 3
- 9
- 1
- 5
- 7

561 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı menecerlərin peşəkarlıq səviyyəsinə qarşı irəli sürülən ikinci qrup tələblərə hansı aiddir?

- yüksək dinamiklik
- insanlarla işləmək və özünü idarəetmə qabiliyyətinə malik olmaq
- avadanlıqlarla işləmək qabiliyyətinə malik olmaq
- başqa firmalarda və sahələrdə menecerlərin təcrübəsi ilə tanış olmaq
- düzgün variant yoxdur

562 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı menecerlərin peşəkarlıq səviyyəsinə qarşı irəli sürülən tələbləri neçə qrupa ayırmaq olar?

- 2
- 3
- 7
- 10
- 5

563 İdarəetmə stilinin seçilməsi zamanı mülkiyyət formasından və sahə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq istənilən müəssisədə menecer üçün neçə əsas baza əməliyyatı mövcuddur?

- 3
- 1
- 7
- 15
- 5

564 ERP (Enterprise Resource Planinq) dedikdə nə başa düşülür?

- bütün cavablar düzdür
- maliyyə, investisiya və rekonstruksiyanı nəzərdə tutan kompleks idarəetmə strategiyasıdır
- müəssisənin yalnız fəaliyyət infrastrukturunu nəzərə alan kompleks idarəetmə strategiyasıdır

- müəssisənin spesifik xüsusiyyətlərini və konkret biznes-məsələlərini, onun fəaliyyət infrastrukturunu, miqyasını və coğrafiyasını nəzərə alan kompleks idarəetmə strategiyasıdır.
- düzgün variant yoxdur

565 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı demokratik (kollegial) tərzin tərkibi tərəfinə hansı aiddir?

- tədbirlər əvvəlcədən planlaşdırılır, qrupda işə təkliflərin reallaşdırılması üzrə hər kəs cavabdehdir
- qrupdakı işlər özbaşına gedir
- düzgün variant yoxdur
- rəhbərin səsi həlledicidir
- rəhbər göstərişlər vermir

566 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı demokratik (kollegial) tərzin formal tərəfinə hansı aiddir?

- düzgün variant yoxdur
- rəhbər göstərişlər vermir
- qrupdakı işlər özbaşına gedir
- quru nitq yox, yaradıcı ton
- işin bütün bölmələri təkcə təklif olunmur, həm də müzakirə edilir

567 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı avtoritar stil nə zaman məqsədəuyğun olur?

- rəhbərin və tabelikdə olanların təhsil səviyyəsinin yüksək olduğunda
- tabelikdə olanları pul mükafatı az maraqlandıranda
- düzgün variant yoxdur
- rəhbər və tabelikdə olanlar yaradıcı insan olduqda
- rəhbərin və tabelikdə olanların təhsil və səriştəsizliyində böyük fərqin olması zamanı, habelə onların müstəsna olaraq maddi motivasiya sisteminə və hər şeydən əvvəl pulla mükafatlandırılmaya orientasiyası zamanı tətbiq edilir

568 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı idarəetmədə rəhbərlik stili nədir?

- rəhbərin fond birjasında davranış manerasıdır
- rəhbərin öz tabeliyində olanlara təsir göstərmək, təşkilatın və şirkətin qarşısında duran məqsədə çatmaqda onları həvəsləndirmək məqsədilə onlara qarşı münasibətdə dayanıqlı davranış manerasıdır
- rəhbərin maliyyə vəsaitləri ilə davranış manerasıdır
- rəhbərin informasiya ilə davranış manerasıdır
- düzgün variant yoxdur

569 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı neytral (səhlənkar) tərzin tərkib tərəfi hansıdır?

- düzgün variant yoxdur
- göstərişlər müzakirələrlə birlikdədir
- mərhəmətsiz, hədəli qadağalar
- emosiyalar hesaba alınmır
- işin bölmələri ayrı-ayrı maraqlardan ibarətdir və altqrupların liderlərinə məxsusdur

570 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı neytral (səhlənkar) tərzin formal tərəfi hansıdır?

- rəhbərin mövqeyi hiss edilmədən qrupdan kənardadır.
- rəhbərin səsi həlledicidir
- dəqiq dil, soyuq ton
- düzgün variant yoxdur
- rəhbərin mövqeyi qrupun daxilindədir

571 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı avtoritar (direktiv) tərz rəhbərliyinin formal tərəfi hansıdır?

- rəhbərin səsi həlledicidir
- qısa işgüzar göstərişlər
- qrupdakı işlər rəhbər tərəfindən əvvəlcədən planlaşdırılır

- düzgün variant yoxdur
- yalnız birbaşa məqsədlər müəyyən olunur, daha uzaqlar məlum deyil

572 Terminoloji dəyişikliklərə əsasən rəhbərlik stilləri həmçinin necə adlanırlar?

- düzgün variant yoxdur
- direktiv, kollegial və səhlənkər
- neytral, xarizmatik, direktiv
- patriarxal, xarizmatik, səhlənkər
- patriarxal, neytral, kolleqial

573 K.Levin tərəfindən seçilmiş rəhbərlik tərzlərin adı nəyə əsasən seçilmişdir?

- həmin əsrin mədəni hadisələri ilə bağlı şəkildə seçilmişdi
- həmin əsrin siyasi hadisələri ilə bağlı şəkildə seçilmişdi
- həmin əsrin iqtisadi hadisələri ilə bağlı şəkildə seçilmişdi
- həmin əsrin ədəbi cərəyanları ilə bağlı şəkildə seçilmişdi
- düzgün variant yoxdur

574 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı Üç klassik rəhbərlik stili hansılardır?

- bürokratik, demokratik, neytral
- patriarxal, demokratik, neytral
- xarizmatik, demokratik, neytral
- avtoritar, demokratik, neytral
- düzgün variant yoxdur

575 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərlik stili dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün variant yoxdur
- rəhbərin gələcəyi proqnozlaşdırma üsulu
- rəhbərin maliyyə vəsaitləri ilə işləmə üsulu
- rəhbərin informasiya ilə işləmə üsulu
- rəhbərin öz tabeliyində olanları idarə etmə üsulu

576 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərin müstəqilliyi nə ilə ifadə edilir?

- bütün variantlar düzdür
- rəhbər ortaya çıxmış problemlə bağlı öz nöqteyi-nəzərinə sahib olmaması
- rəhbər özünü nə qədər sərbəst aparırsa, onun müstəqilliyi də bir o qədər çox təzahür edir
- kolleqa və ya tabelikdə olanların məsləhətlərinə qulaq asmaması ilə
- rəhbərin öz peşəkar və insani simasına malik olması ilə və bu xüsusiyyətləri tabelikdə olan insanlar dəstəkləsin

577 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı emosional tarazlıq necə ifadə olunur?

- rəhbərin bütün emosional təzahürlərinin azad olmasında
- düzgün variant yoxdur
- rəhbərin bütün emosional təzahürlərini nəzarətdə saxlamaq imkanına malik olmamaqda
- rəhbərin bütün emosional təzahürlərini büruzə etməkdə
- rəhbərin bütün emosional təzahürlərinin nəzarətdə saxlanmasında

578 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı şəxsiyyətin spesifik xüsusiyyətlərinə nəyi aid etmək olar?

- bütün variantlar düzdür
- səriştəliliyi
- bacarıqları
- xüsusi bilikləri
- informasiyalılığı

579 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərin bioqrafik xarakteristikasına nə aid edilir?

- yaradıcılıq (kreativlik)
- dominantlıq
- rəhbərin yaşı, cinsi
- özünə inam
- məsuliyyətlik

580 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərlik üsulu dedikdə nə başa düşülür?

- rəhbərin tabelikdə olanlar təsir göstərmək və təşkilatın qarşısındakı məqsədə çatmaqda onları həvəsləndirmək məqsədilə onlara münasibətdə davranış manerasıdır.
- düzgün variant yoxdur
- rəhbərin valyuta bazarında təsir göstərmək manerasıdır
- rəhbərin maliyyə əməliyyatlarına təsir göstərmək manerasıdır
- rəhbərin fond birjasında özünü aparma manerasıdır

581 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbər şəxsin xarakteristikasını hansı 3 qrupa ayırmaq olar?

- milli mənsubiyyəti, nəzakətlik və cinsi xüsusiyyətlər
- fiziki xüsusiyyətlər, nəzakətlik və ümumi xüsusiyyətlər
- cinsi xüsusiyyətlər, bioqrafik və qabiliyyət
- bioqrafik, qabiliyyət və şəxsi xüsusiyyətlər
- düzgün variant yoxdur

582 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərlik üsulunu nə əks etdirir?

- düzgün variant yoxdur
- anketlərin doldurulması
- səlahiyyətlərin bölüşdürülməsi dərəcəsi, istifadə olunan hakimiyyət tipləri, insan münasibətlərinə və vəzifələrin yerinə yetirilməsinə qayğı
- attestasiya
- işçilərin mənəvi motivasiya ehtiyaclarının ödənməsi

583 Verilənlərin qeyri-düzgünlüyünü təyin etmək və insan haqqında ilk fikri korreksiya etmək nəyin nəticəsində mümkün olur?

- iqtisadi modellərin
- anketləşdirmənin
- intuisiyanın
- testləşdirmənin
- düzgün variant yoxdur

584 Situativ söhbət çərçivəsində kadrlar şəbəsi nədən istifadə edir?

- iqtisadi modellərdən
- testləşdirmədən
- intuisiyadan
- anketləşdirmədən
- düzgün variant yoxdur

585 Situativ söhbət çərçivəsində namizədin seçimi necə həyata keçirilir?

- axtarılan şəxs heç bir situasiya ilə qarşılaşmadan işə qəbul olunur
- axtarılan şəxsin tərcümeyi-halı yoxlanılır
- axtarılan şəxsə problemlə situasiya təqdim edilir və ondan bu situasiyadan çıxış yolu tapmaq tələb olunur.
- axtarılan şəxsin ümumi bilikləri yoxlanılır
- düzgün variant yoxdur

586 Kiçik firmada işçilərin seçilməsi necə həyata keçirilir?

- iyerarxik olaraq
- kadr işçinin intuisiyasına istinad edərək və axtarılan şəxsin zəruri keyfiyyətlə dəsti haqqında stereotip təsəvvürə orientasiyası nəticəsində
- düzgün variant yoxdur
- kadrlar şöbəsinin namizədin verilənləri ilə ideal modelin verilənlərinin müqayisəsi nəticəsində
- psixoloqun köməkliliyi ilə

587 İri kompaniyalarda namizədlər seçimi zamanı kimlə əməkdaşlıq edirlər?

- lingvist ilə
- düzgün variant yoxdur
- filosofla
- politoloqla
- psixoloqla

588 Xaricdən namizədlərin seçimi necə həyata keçirilir?

- iyerarxik olaraq
- öz şirkətinin və ya qız (törəmə) müəssisənin əməkdaşı dəvət olunur
- kadrlar şöbəsində söhbəti və namizədin verilənləri ilə ideal modelin verilənlərinin müqayisəsi nəticəsində
- xaotik olaraq
- düzgün variant yoxdur

589 Vakant yer üzrə işçi seçimi şirkətin daxilində namizədlərin axtarışı necə həyata keçirilir?

- heç bir əməkdaş dəvət olunmadan
- düzgün variant yoxdur
- öz şirkətinin və ya qız (törəmə) müəssisənin əməkdaşı dəvət olunur
- xaotik olaraq
- iyerarxik olaraq

590 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı menecerlərə qarşı irəli sürülən tələb hansıdır?

- bütün variantlar doğrudur
- yaradıcılıq
- dəqiq şəxsi məqsədlər
- özünü idarə etmək qabiliyyəti
- daim şəxsi artım

591 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərin ümumi qabiliyyətinə nə aid edilir?

- düzgün variant yoxdur
- intellekt
- bacarıqlar
- biliklər
- təcrübə

592 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı avtoritar (direktiv) tərzin tərkibi tərəfinə hansı aiddir?

- qısa işgüzar göstərişlər
- düzgün variant yoxdur
- dəqiq dil, soyuq ton
- yalnız birbaşa məqsədlər müəyyən olunur daha uzaqlar məlum deyil.
- emosiyalar hesaba alınmırlar

593 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərlik üsulunu necə müəyyən etmək olar?

- düzgün variant yoxdur
- müdirin öz tabeliyində olanlara qarşı istifadə etdiyi fərdi rəhbərlik tərz qabiliyyətlərinin aydınlaşdırılması yolu ilə

- müdirin informasiyanı idarə etdiyi fərdi rəhbərlik tərzı qabiliyyətlərinin aydınlaşdırılması yolu ilə
- müdirin maliyyə vəsaitləri idarə etdiyi fərdi rəhbərlik tərzı qabiliyyətlərinin aydınlaşdırılması yolu ilə
- müdirin xarici mühiti idarə etməyi fərdi rəhbərlik tərzı qabiliyyətlərinin aydınlaşdırılması yolu ilə

594 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərlik stilinin ümumi funksiyası nədən ibarətdir?

- rəhbərin fəaliyyətinin onun mövcud olduğu şəraitin spesifikasiyasına adaptasiya edilməsindən
- rəhbərin situasiyalara hazır olmamasından
- rəhbərin fəaliyyətinin onun mövcud olduğu şəraitin spesifikasiyasına adaptasiya edilməməsindən
- düzgün variant yoxdur
- rəhbərin stresə davamlılığının az olmasından

595 İnsanın peşəkarlıq və şəxsi keyfiyyətləri, onun şirkətin problemlərini həll etmək qabiliyyəti üzrə yararlılıq dərəcəsi nə zaman müəyyən edilir?

- vakansiya olan bölmələrin rəhbərləri ilə söhbətlər zamanı
- anketləşdirmə zamanı
- düzgün variant yoxdur
- iqtisadi modellərin müqayisəsi zamanı
- müəssisənin mühasibi ilə söhbət zamanı

596 İR idarə edilməsində 3 R prinsipi

- right time, right position, right person
- right time, right position, right style
- heç biri
- right skills, right position, right person
- right time, right system, right style

597 İnsan resurslarının idarə edilməsi funksiyalarına aiddir:

- İnsan resurslarının planlaşdırılması
- İş analizləri
- Bütün variantlar
- Oryantasiya
- İnsan resurslarının təhsili və ixtisaslaşdırılması (treyninq);

598 Özinkişafa aid deyil:

- Səmərəli əks-əlaqə
- Özünə nəzər;
- Peşə və vəzifə yüksəlişi
- Dəyər təkliflərinin işlənilib hazırlanması
- Açıqlıq və çevikliyin inkişafı

599 İnsan resurslarının idarə edilməsinin əsas cəhətlərinə aiddir:

- Heç biri
- Material təminatı və müəssisələrdə maddi-texniki bazaya nəzarət
- Məhsul dizaynı və layihə konstruktiv işlər
- İnsan resurslarının müəssisə, təşkilat, idarə və kompaniyaların strategiya və təşkilat quruluşunun işlənməsinə cəlb edilməsi
- İnsan kapitalının logistik düşüncəyə uyğunlaşdırılması

600 İnsan Resursları Departamenti Rəhbərin uğurlu işinə təsir edən amillər:

- Bütün variantlar
- Çevik qərarlar qəbul etmək məharəti;
- Mövcud olan və qarşıdan gələn məsələlərə diqqəti yönəltmək bacarığı;

- C) Təşkilatın daxilində və təşkilatdan kənarında baş verən dəyişiklikləri görüb onlardan istifadə etmək bacarığı;
- Yaxın sosial qarşılıqlı əlaqələrə hazır olmaq;

601 İnsan Resurslarının Planlaşdırılması təlimatına aiddir:

- Cinsə görə işçilərin ümumi xarakteristikası
- İşçi dövryyəsinin hesablanması
- Bütün variantlar
- İnsan Resurslarının planlaşdırılmasında təhlil metodları
- İş təcrübəsinə görə işçilərin ümumi xarakteristikası

602 İş qüvvəsi nədir?

- dedikdə əmək funksiyalarını müvəffəqiyyətlə icra etmək məqsədiylə fəhlə tərəfindən əmək prosesinin üsulları, fəndləri, prinsipləri və əsas qanunauyğunluqları üzrə alınan texniki və iqtisadi məlumatların məcmuu başa düşülür.
- Müəyyən bir vaxt çərçivəsində müəyyən bir təşkilatda, fəaliyyət göstərmək üçün təyin edilmiş şəxs tərəfindən yerinə yetirilən bütün cavabdehlik və məsuliyyətləri özündə cəmləşdirən vəzifə yeridir.
- Tapşırığın icrasında işçinin sərf etdiyi fiziki və mənəvi qabiliyyətlərin məcmuudur
- peşəyə nisbətən dar anlayış olub, peşənin müxtəlif istiqamətlərini göstərir.
- Xüsusi bir məqsəd ilə icra edilən müstəqil bir iş fəaliyyətidir.

603 İnsan resursları idarəçiliyi

- Proaktiv
- İşçi - xərc anlayışı
- İşə əsaslanır
- Əlaqə yaradan
- Reaktiv

604 İnsan resurslarının idarəedilməsinə təsir edən əsas amillər:

- Müəssisə və təşkilatların get-gedə böyüməsi
- Maliyyə hesabları
- İşçi qüvvəsinin quruluşundakı dəyişikliklər
- Texniki tərəqqinin inkişafı
- Qlobal rəqabətin artması

605 İşçilərin əmək haqqı sisteminin hazırlanması təlimatına aiddir:

- Bütün variantlar
- Qiymətləndiriləcək iş qruplarının müəyyən edilməsi
- Qiymətləndirmə metodlarından hansının seçiləcəyinə qərarın verilməsi
- Əməyin qiymətləndirilməsi
- Qiymətləndirmə nəticələrinin əldə edilməsi və əmək haqqı sisteminin hazırlanması;

606 İnsan resurslarının idarəedilməsi funksiyasına aid deyil:

- Davranış məcəlləsi
- Xammal tədarükü
- Əməyin ödənilməsi
- Əməyin motivləşdirilməsi və stimullaşdırma;
- Əməyin mühafizəsi

607 Kadr idarəçiliyi

- Əlaqə yaradan
- İşə əsaslanır
- Bütün variantlar
- İşçi - xərc anlayışı

Reaktiv

608 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərlik tərzinin dəyişməsi və bu anlayışının meydana çıxması hansı psixoloqun adı ilə bağlıdır?

- Z.Freydin
 K.Levinin
 K.Marksın
 düzgün variant yoxdur
 Mizerin

609 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı rəhbərin şəxsi xüsusiyyətlərinə hansını aid etmək olar?

- rəhbərin cinsi
 dominantlıq
 düzgün variant yoxdur
 sosial-iqtisadi status
 rəhbərin yaşı

610 1960-ci illərdə amerikan psixoloqu E.Qizeli menecerlər qrupunu tədqiq edərək hansı nəticəyə gəlmişdir?

- intellekt və rəhbərliyin effektivliyi arasındakı nisbət paralel xarakter daşıyır
 intellekt və rəhbərliyin effektivliyi arasındakı nisbət düzxətli xarakter daşıyır
 intellekt və rəhbərliyin effektivliyi arasında heç bir nisbət yoxdur
 intellekt və rəhbərliyin effektivliyi arasındakı nisbət əyrixətli xarakter daşıyır
 düzgün variant yoxdur

611 Dünyada məşhur olan Sony Corporation kompaniyasının banisi A.Moriton firmanı təsis etdiyi günü neçə yaşı var idi?

- 45
 70
 25
 60
 35

612 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı heyətin seçilməsi meyarlarına hansı aiddir?

- bütün cavablar doğrudur
 dispoziya
 fiziki cəhətlər
 şəxsi cəhətlər
 intellekt

613 İnsan resurslarının idarə edilməsi zamanı qrupun yaradılmasının ikinci mərhələsi zamanı nə hayata keçirilir?

- qrup və şəxsi maraqların ahəngdar şəkildə uyğunlaşması
 insanların maraq və meyllərin uyğun olaraq bir-birilə dostcasına yaxınlaşması baş verir
 rəhbər işçiləri testdən keçirir
 rəhbər işçiləri müşahidə edir
 düzgün variant yoxdur

614 Sahibkar üçün situasiyanın qeyri-müəyyənliyi nə ilə izah olunur ?

- azsaylı dəyişənlərdən və şəxslərdən asılıdır
 çoxsaylı dəyişənlərdən, davranışlarını hər zaman kifayət qədər dəqiqliklə müəyyənləşdirilməsi mümkün olan kontagentlərdən asılıdır
 azsaylı dəyişənlərdən, davranışlarını hər zaman kifayət qədər dəqiqliklə müəyyənləşdirilməsi mümkün olmayan kontragentlərdən asılıdır

- çoxsaylı dəyişənlərdən, davranışlarını hər zaman kifayət qədər dəqiqliklə müəyyənləşdirilməsi mümkün olmayan kontagentlərdən və şəxslərdən asılıdır
- düzgün variant yoxdur

615 Risk dedikdə nə başa düşülür ?

- yüksək mənfəət əldə edilməsi
- nəzərdə tutulmuş son nəticələrə (mənfəət, gəlir) nail olmaq üçün əvvəlcədən planlaşdırılmış xərclərdən çox gözlənilən xərclərin ortaya çıxmasını ifadə edir
- yüksək məhsuldarlıq
- yüksək səmərəlilik
- düzgün variant yoxdur

616 Biznesdə riskin birləşdirilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- fərdin riski idarə etməsi
- riskin 1 ölkə tərəfindən idarə edilməsi
- riskin bir neçə iqtisadi subyekt arasında bölüşdürülərək azaldılması
- riskin yalnız 1 subyekt tərəfindən idarə edilməsi
- düzgün variant yoxdur

617 Firmanın biznes fəaliyyətinin diversifikasiyası nəzərdə nəyi tutur ?

- cavabların hamısı doğrudur
- bir - biri ilə bilavasitə bağlı olmayan müxtəlif fəaliyyət növlərindən alternativ gəlir əldə etmək imkanlarından istifadə edilməsini nəzərdə tutur
- firmanın yalnız dar çərçivədə fəaliyyət göstərməsi
- firmanın yalnız 1 sahədə ixtisaslaşması
- düzgün variant yoxdur

618 Risk siyasəti dedikdə nə başa düşülür ?

- qərarın qəbul edilməsi anında onun səhv olacağı barədə təhlükəni çoxaltmaq və bu idarəetmə qərarlarının mümkün mənfi təsirini ixtisar etmək
- qərarın qəbul edilməsi anında onun səhv olacağı barədə təhlükəni azaltmaq və bu idarəetmə qərarlarının mümkün mənfi nəticələrini ixtisar etmək məqsədilə müxtəlif tədbirlər sisteminin həyata keçirilməsi
- qərarın qəbul edilməsi anında onun səhv olacağı barədə təhlükəni azaltmaq və mənfi təsiri çoxaltma sistemi
- düzgün variant yoxdur
- mümkün müsbət nəticələri ixtisar etmək məqsədilə müxtəlif tədbirlər sisteminin həyata keçirilməsi

619 Biznesdə riskin səviyyəsinə təsir göstərən xarici amilləri hansı iki qrupa ayırmaq olar ?

- lokal və global
- birbaşa təsir edən amillər və dolaylı yolla təsir edən amillər
- spekulyativ və adi
- düzgün variant yoxdur
- sistematik və spesifik

620 Valyuta riski nədir ?

- avadanlıqların sıradan çıxması nəticəsində baş verən risk
- müqavilənin bağlanması ilə müqavilə üzrə hesablamaların faktiki olaraq aparılması arasındakı dövrdə valyuta məzənnəsinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə itkilərinin baş verməsi
- pul vəsaitlərinin investisiyalaşdırılması nəticəsində baş verən risk
- düzgün variant yoxdur
- texnoloji proseslərin pozulması nəticəsində baş verən risk

621 Texniki risk nə zaman baş verir?

- əmtəə və xidmətlərin reallaşdırılması zamanı

- avadanlıqların sıradan çıxması, texnoloji proseslərin pozulması nəticəsində istehsalda gözlənilməz dayanmaların baş verməsi zamanı
- valyuta məzənnəsinin dəyişməsi zamanı
- məhsul istehsalı zamanı
- düzgün variant yoxdur

622 İnvestisiya riski nədir ?

- avadanlıqlar sıradan çıxan zaman
- pul vəsaitlərinin investisiyalaşdırılması zamanı ortaya çıxan bütün mümkün risklər
- istehsal zamanı ortaya çıxan bütün mümkün risklər
- əmtəə və xidmətlərin reallaşdırılması zamanı
- düzgün variant yoxdur

623 Kredit riski nə ilə bağlıdır ?

- pul vəsaitlərinin investisiyalaşdırılması zamanı
- firma tərəfindən investor qarşısında öz maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirməməsi və nəticədə firmanın fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi üçün xarici bərcədan istifadə edilməməsi mümkünlüyü ilə
- əmtəə və xidmətlərin reallaşdırılması ilə
- düzgün variant yoxdur
- məhsul istehsalı zamanı

624 İstehsal riski nə ilə bağlıdır ?

- məhsul istehsalı, istənilən növ istehsalat fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı
- sahibkar tərəfindən istifadə olunan və ya alınan əmtəə və xidmətlərin reallaşdırılması ilə
- maliyyə riski ilə
- düzgün variant yoxdur
- kredit riski ilə

625 İqtisadi risklərin tərkibinə hansı risklər daxildir ?

- bütün variantlar doğrudur
- kommersion riski
- kredit riski
- investisiya riski
- istehsal riski

626 Qəza riski nəyə gətirib çıxarır ?

- investisiyaların azalmasına
- düzgün variant yoxdur
- sahibkarlıq firmasının iflasına, yəni sahibkar tərəfindən bütün əmlakın itirilməsinə gətirib çıxarır
- firmanın mənfəətinin çoxalmasına
- sahibkarın əmlakının bir hissəsinin itirilməsinə

627 Böhran riski nədir ?

- fərd üçün birbaşa zərər
- təkcə mənfəət itkisi ilə yox, həm də nəzərdə tutulan qazancın əldə edilə bilinməməsi ilə xarakterizə olunur
- düzgün variant yoxdur
- firma səviyyəsində ortaya çıxan risk
- əmlakın itirilməsi riski

628 Daimi risklər nədir ?

- zəif risklər
- verilmiş coğrafi rayonda və ya müəyyən iqtisadiyyat sferasında biznes fəaliyyətinin fasiləsiz olaraq qarşılaşdığı risklər

- mənfiyyət və ya zərər əldə etmə variantını ifadə edən risklər
- ayrı-ayrı regionlarda baş verən risklər
- düzgün variant yoxdur

629 Spekulativ riski nə ifadə edir ?

- fərd üçün birbaşa risklər
- mənfiyyət və ya zərər əldə etmə variantını (misal üçün qiymətli kağızların əldə edilməsindən) ifadə edir
- verilmiş coğrafi regionda biznes fəaliyyətinin fasiləsiz olaraq qarşılaşdığı risklər
- düzgün variant yoxdur
- zəif risklər

630 Daxili risklərin mənbəyi nədir ?

- iqtisadi situasiyalar
- qeyri-effektiv menecmentin təşkilində və marketinq xidmətində buraxılan səhvlər
- inflyasiya
- düzgün variant yoxdur
- siyasi situasiyalar

631 Xarici risklərə hansılar aiddir ?

- iqtisadi situasiyalar
- siyasi situasiyalar, iqtisadi və maliyyə böhranı, inflyasiya və s.
- bütün variantlar doğrudur
- maliyyə böhranı
- inflyasiya

632 Qlobal risk dedikdə nə başa düşülür ?

- əmlakın itirilməsi riski
- fərd üçün birbaşa zərər
- firma səviyyəsində ortaya çıxan risklər
- ölkədəki, ayrı - ayrı sahə və regionlardakı iqtisadi situasiyanın əksi
- düzgün variant yoxdur

633 Riskin baş vermə mənbələrinə bilavasitə hansılar aiddir ?

- valyuta
- təsərrüfat fəaliyyəti, sahibkarın öz fəaliyyəti və informasiya
- əmlak
- sazişlər
- düzgün variant yoxdur

634 Sistemik riskin bütün sahə və müəssisələrə təsir göstərən amillərə hansı aiddir ?

- düzgün cavab yoxdur
- informasiya
- ölkə və ya dünyada bütün siyasi dəyişikliklər, iqtisadi tərəddüdlər və s.
- kredit resursları
- düzgün variant yoxdur

635 Təhlükə mənbəyindən asılı olaraq sığorta risklərinə hansı aiddir ?

- verilmiş coğrafi rayonda və ya müəyyən iqtisadiyyat sferasında biznes fəaliyyətinin fasiləsiz olaraq qarşılaşdığı risklər
- təbii fəlakətlərin baş verməsi ilə bağlı risklər
- ayrı-ayrı regionlarda iqtisadi situasiya ilə bağlı risklər
- müəyyən vaxt kəsiyində biznesmeni hədələyən risklər

- düzgün variant yoxdur

636 Sığorta riski dedikdə nə başa düşülür ?

- maliyyə böhranı
 hadisənin və ya hadisələr məcmusunun baş verməsi ehtimalıdır ki, onlar baş verdikdə sığortalama həyata keçirilir
 istehsal zamanı baş verəcək risklər
 düzgün variant yoxdur
 əmlakın itirilməsi riski

637 Qeyri-sistematik risk nə ilə bağlıdır ?

- ayrı-ayrı regionlarda iqtisadi situasiya ilə
 biznes fəaliyyətinin spesifikliyi və mürəkkəbliyi, habelə mənsub olduğu sahənin mürəkkəbliyi ilə
 fərd üçün birbaşa zərər ilə
 əmlakın itirilməsi ilə
 düzgün variant yoxdur

638 Yol verilən risk nədir ?

- düzgün variant yoxdur
 təkcə mənfəətin itkisi ilə yox, həm də nəzərdə tutulan qazancın əldə edilə bilməməsi
 ayrı-ayrı regionlarda baş verən risklər
 fərd üçün birbaşa zərər
 təkcə mənfəətin itkisi ilə yox, həm də nəzərdə tutulan qazancın əldə edilə bilməməsi

639 Təhlükə mənbəyindən asılı olaraq sığorta risklərini neçə qrupa ayırmaq olar ?

- 5
 2
 3
 1
 4

640 Kommersiya riski nə zaman ortaya çıxır ?

- pul vəsaitlərinin investisiyalaşdırılması zamanı
 sahibkar tərəfindən istifadə olunan və ya satın alınan əmtəə və xidmətlərin reallaşdırılması zamanı
 məhsul istehsalı zamanı
 investor qarşısında öz maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirməməsi zamanı
 düzgün variant yoxdur

641 Riskin idarə edilməsi nədir ?

- zəruri biliklər tələb edən fəaliyyət sahəsi
 firmanın təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili
 sığorta işi zəruri biliklər tələb edən fəaliyyət sahəsidir
 iqtisadi məsələlərin optimallaşdırılmasının riyazi metodları
 bütün variantlar doğrudur

642 Faktoring müqaviləsinin bağlanması yolu ilə risklərin ötürülməsi necə həyata keçirilir ?

- riskin çox hissəsi inhisarçıya ötürülür
 riskin çox hissəsi kommersiya bankına və ya ixtisaslaşmış faktoring şirkətinə ötürülür
 riskin çox hissəsi kiçik firmaya ötürülür
 riskin çox hissəsi dövlətə ötürülür
 düzgün variant yoxdur

643 Zəminlik müqaviləsinin bağlanması yolu ilə risklərin ötürülməsi necə baş verir ?

- düzgün variant yoxdur
 müqaviləyə əsasən zəmin duran şəxs üçüncü şəxsin kreditoru qarşısında öz öhdəliklərini tam və ya qismən yerinə yetirməsinə görə cavabdehlik daşıyır
 müqaviləyə əsasən zəmin duran şəxs üçüncü şəxsin kreditoru qarşısında heç bir öhdəlik daşımır
 müqaviləyə əsasən zəmin duran şəxs üçüncü şəxsin kreditoru qarşısında cavabdehlik daşımır
 riskin 1 subyekt tərəfindən idarə edilməsi

644 Hansı fəaliyyət müştərək sahibkarlığın növünə aid deyil? 1.Kontrakt üzrə idarə etmə 2.Satış 3.Elmi-tədqiqat xarakterli 4. Alqısatqı

- düzgün cavab yoxdur
 1
 2
 3
 4

645 Müştərək müəssisə yaradan kateqoriyaya aşağıdakılardan hansı aiddir

1.Zəruri istehsal,bazar motivi,riskin bölüşdürülməsi 2.Bazarın növü,maliyyə,konsultasiya
3.Zəruri istehsal,konsultasiya 4.Riskin bölgüsü,kapital,risk

- düzgün cavab yoxdur
 1
 2
 3
 4

646 Müştərək müəssisələrin yaranma mərhələləri hansılardır 1.Müəssisələrin qeydiyyatdan keçməsi
2.Tenderlərin keçirilməsi 3.Xaricdə tərəfdaşın seçilməsi

- 1
 1,2,3
 2,4
 1,2
 3

647 Səhmlərin emissiyası pulun emissiyasından nə ilə fərqlənir?

- pulun emissiyası bütün banklar tərəfindən buraxılır
 pulun emissiyası yalnız dövlətə məxsusdur
 pulun emissiyası həm də səhmdar cəmiyyətləri tərəfindən buraxılır
 səhmdar emissiyası yalnız dövlətə mənsubdur
 düzgün variant yoxdur

648 Azərbaycan respublikasının Mülki Məcəlləsinə əsasən səhmdar cəmiyyətlərinin səhmlərinin kütləvi təşkili üsulu ilə yerləşdirilməsi nəyin vasitəsilə həyata keçirilir?

- əmək birjası
 fond birjası
 daşınmaz əmlak birjası
 düzgün variant yoxdur
 əmtəə birjası

649 Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsinin II Dövlət Proqramı çərçivəsində nə həyata keçirilmişdir?

- bütün variantlar doğrudur
 orta və iri müəssisələrin səhmdar cəmiyyətlərinə çevrilməsi
 iri müəssisələrin kütləvi özəlləşdirilməsi
 səhmdar cəmiyyətlərinin səhmlərinin çek və pul hərraclarında satılması
 orta və iri müəssisələrin kütləvi özəlləşdirilməsi

650 Özəlləşdirmənin başlıca məqsədlərinə hansı aid deyil?

- monopoliyanın inkişafı
- əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması
- iqtisadiyyatın liberallaşdırılması, xüsusi mülkiyyətçilər təbəqəsinin və azad sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi
- iqtisadiyyatın strukturunun yenidən qurulması
- müəssisələrə investisiyaların cəlb edilməsi

651 Holding şirkətləri nədir?

- müstəqil müəssisələrin kapitalda, maliyyə əlaqələrində iştirak sistemi vasitəsilə bağlı birləşmə forması
- səhmdar cəmiyyətinin xüsusi tipi olub, digər şirkətlərin fəaliyyətinə nəzarət etmək və onları idarə etmək məqsədilə bu şirkətlərin səhm nəzarət paketlərinə sahib olmaq üçün yaradılır
- bir sıra ölkələrdə fəaliyyət göstərən şirkətlərin ixracat əməliyyatlarına kömək etmək üçün yaradılan xarici ticarət birliyi
- düzgün variant yoxdur
- müstəqil şirkətlərin koordinasiya olunmuş sahibkar fəaliyyətinin müxtəlif məqsədi olan bilən müvəqqəti ittifaqdır

652 İntestisiya qoyuluşlarının səhmdar cəmiyyətlərində neçə mərhələdən ibarətdir?

- 5
- 3
- 7
- 6
- 4

653 Direktorlar şurası adətən neçə ilə seçilir?

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

654 Azərbaycan Respublikası qanununa görə direktorlar şurasının üzvlərinin sayı ən az sayı neçə nəfər olmalıdır?

- 5 nəfər
- 1 nəfər
- 2 nəfər
- 3 nəfər
- 4 nəfər

655 Səhmdar cəmiyyətlərin nöqsanları:

- birjalarn köməyilə səhmlərin tez öz kənkələşdirilməsi və əldə edilməsi
- əvvəlcədən bir çox xırda payçıların arasında parçalanmış iri kapitalın birləşməsi
- səhmdar cəmiyyətlərinin idarə olunmasında səhm sahiblərinin hamısının iştirak etmək imkanının olmaması
- kapitalın bir sahədən digərinə sürətlə axını
- səhmdarların məhdud məsuliyyəti

656 Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin çatışmamazlıqlarına nə daxildir?

- dövlət tənzimlənməsinin güclənməsi
- mülkiyyət hüququnun müəyyənləşməsi imkanı
- iştirakçıların məhdud məsuliyyəti
- bir nəfərdən artıq şəxsin təcrübə qabiliyyətlərinin birləşməsi
- vergi planlaşdırılmasında çəviklik

657 Məhdud məsuliyyətli cəmiyyət dedikdə nə başa düşülür?

- Nizamnamə kapitalı müəyyən sayda səhmlərə bölünmüş cəmiyyətdir.
- Bir və ya birneçə şəxs tərəfindən təsis edilən, nizamnamə kapitalı ilə müəyyənləşdirilmiş miqdarda paylara bölünən cəmiyyətdir.
- Başqa bir şirkətin səhmdar nəzarət paketinə sahib olan şirkət
- Fiziki və hüquqi şəxslərin birgə fəaliyyət göstərmək üçün üzvlüyə əsaslanan könüllü birlik.
- Fiziki şəxslərin gəlir əldə etmək məqsədilə göstərilən sahibkarlıq fəaliyyətinin bir növüdür.

658 . Səhmdar cəmiyyəti haqqında qanun neçənci ildə qəbul edilib?

- 2001
- 1994
- 1995
- 1996
- 1999

659 Real nəzarət paketi üçün neçə faiz səhm olmalıdır?

- 55 %
- 15 %
- 5 %
- 10 %
- 40 %

660 Direktorlar Şurası hansı funksiyanı həyata keçirir

- vacib aktların baxılması və qəbul edilməsi
- inzibatçı heyəti təyin etmək
- kapitalın istifadəsi
- istehsal bölmələrinin büdcə xərclərinin təsdiqi
- təcrübəli rəhbərləri təyinetmək

661 Səhmdar cəmiyyətlərin də səsvermə Prinsipi necə həyata keçirilir?

- əl ilə (açıqsəsvermə)
- səs ilə (bülletenlə)
- işarələ (gizliyə)
- qruplar üzrə
- bölmələr üzrə

662 Direktorlar Şurasının daxili üzvü kimdir?

- böyük aksionerlər
- investisiya kompaniyası
- vəkillər
- cəmiyyətin prezidenti və direktorlar şurasının sədri
- bank nümayəndəsi

663 Səhmdarların ümumi yığıncağına hansı səlahiyyət aiddir?

- səhmlərin satılmasına nəzarət etmək
- direktorlar şurasının tərkibini idarə heyətini, maliyyə və təftiş komitəsini seçmək
- cəmiyyətin fəaliyyətinin əsas istiqamətinin müəyyən etmək
- dividendlərin həcmi müəyyənləşdirmək
- cəmiyyətin nizamnaməsi və nizamnamə kapitalını dəyişdirmək

664 Səhmdar cəmiyyəti əsasən idarəetmənin neçə pilləli strukturu geniş yayılmışdır?

- səhmdarların ümumi yığıncağı
- direktorlar şurası

- auditorların yığınağı komitəsi
- inzibatçı heyəti
- idarə heyəti

665 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində birjalar hansı itəşkilat iformaya aiddirlər?

- konsern
- səhmdar cəmiyyəti
- korporasiya
- holdinq
- şirkət

666 Mülkiyyətin səhmdar formasının inkişafı bu şərtlərdən hansıdır?

- vençur kapitalının cəlb edilməsi
- investisiya resurslarının cəlb edilməsi
- fərdi şəxslərin pul vəsaitlərinin cəlb edilməsi imkanı
- innovasiya kapitalının cəlb edilməsi
- büdcə kapitalının cəlb edilməsi

667 Korporasiyalar və səhmdar cəmiyyətlər hansı halda oxşardırlar?

- qoyduğu vəsaitlərlə məhdud məsuliyyət daşıyırlar
- qeyri-məhdud məsuliyyət daşıyırlar
- istehlak bazarında məhdud məsuliyyət daşıyırlar
- bazarda məhdud məsuliyyət daşıyırlar
- investisiya resurslarında məhdud məsuliyyət daşıyırlar

668 Səhmdar cəmiyyət bu hüquqlardan hansına malik deyil

- mənfəətin bölüşdürülməsi
- əməyin ödənilməsi
- qanunla məhdudlaşdırılmış fəaliyyət
- təsərrüfat qərarlarının qəbul edilməsi
- qiymətlərin müəyyən edilməsi

669 Açıq səhmdar cəmiyyətinin aksiyaları kimlərə satıla bilər?

- firmaya
- hüquqi şəxslərə
- hamıya
- fiziki şəxslərə
- şirkətə

670 Səhmdar cəmiyyətləri necə adlana bilər?

- vençur kompaniyası
- müəssisə
- holdinq
- korporasiya
- firma

671 Qapalı səhmdar cəmiyyətlərində əsasən üzvlərin sayı nə qədər olur?

- az
- çox
- həddindən artıq çox
- həddindən artıq az
- müəyyən edilmiş həddə

672 Dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı çərçivəsində nə nəzərdə tutulmuşdur?

- düzgün variant yoxdur
- səhmlərin satış növü üzrə bölgüsünə görə ixtisaslaşdırılmış sahə və sahələrarası investisiya fondlarının yaradılması
- iri müəssisələrin səhm cəmiyyətinə çevrilməsi
- səhmdar səmiyyətlərinin səhmlərinin satılması
- bütün cavablar düzdür

673 Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə əsasən səhmdar cəmiyyət hansı cəmiyyət adlanır?

- müvəqqəti ittifaq
- nizamnamə kapitalı müəyyən sayda səhmlərə bölünmüş cəmiyyət
- müstəqil müəssisələrin kapitalda, maliyyə əlaqələrində iştirak sistemi ilə bağlı birləşmə forması
- bir sıra ölkələrdə fəaliyyət göstərən şirkətlərin ixracat əməliyyatlarına kömək etmək üçün yaradılan xarici ticarət forması
- düzgün variant yoxdur

674 Bunlardan hansı səhmin növünə aid deyil? 1. Adı 2. İmtiyazlı 3. Adlı

- 1
- 1,2
- 1,2,3
- düzgün cavab yoxdur
- 2,3

675 İmtiyazlı səhmlərin payı nizamnamə kapitalının həcmində nə qədərdən çox olmamalıdır?

- 25%
- 50%
- 30%
- 10%
- 15%

676 Bunlardan hansı səhmin növünə aid deyil?

- adlı
- imtiyazlı
- güzəştli
- xüsusi
- adi

677 Səhmlərin emissiyası nə deməkdir?

- səhmlərin satışı
- səhmlərin yerləşdirilməsi
- səhmlərin dövriyyəsi
- səhmlərin buraxılışı
- səhmlərin ləğvi

678 Səhm neçə hüquq verir?

- 5
- 4
- 3
- 2
- 1

679 Səhmdarların ümumi yığıncağının hazırlanması və təşkilində aşağıdakı hansı pilə yoxdur?

- yığıncağın hazırlanması

- yığıncağın iştirakçılarının qeydiyyatının aparılması
- səsvermə prosedurası
- səhmdarların şəxsiyyət vəərəqəsi əsasında qeydiyyata alınması
- yığıncağın aparılması qaydalarının müəyyən edilməsi

680 Səhmdar cəmiyyət necə fəaliyyət göstərir?

- firma kimi
- fiziki şəxs kimi
- holdinq kimi
- fərdi müəssisə kimi
- hüquqi şəxs kimi

681 Səhmlər hansı müddətə buraxılır?

- 4 il
- 1 il
- 2 il
- müddətsiz
- 3 il

682 Səhmdar cəmiyyətin xalis mənfəəti necə formalaşır?

- təqaüd fonduna ayırmalardan sonra
- dividendləri ödədikdən sonra
- işçilərin əmək haqqını ödədikdən sonra
- vergilər və digər ödənişləri ödədikdən sonra
- amortizasiya fonduna ayırmalardan sonra

683 Səhmdar cəmiyyətdə mənfəətin əldə bölüşdürülməsinə kim qərar verir?

- menecerlər
- səhmdarların ümumi yığıncağı
- inzibati heyət
- idarə heyəti
- korporasiyanın prezidenti

684 Səhmdar cəmiyyətin yaradılmasında təsisçilər nəyi müəyyən etmirlər?

- səhmin bazar qiymətini
- səhmlərin yerləşdirilməsini
- buraxılan səhmlərin kateqoriyasını
- nizamnamə kapitalının həcmi
- birgə fəaliyyəti

685 Səhmdar cəmiyyətin yaradılmasında neçə nəfər tələb olunur?

- 10
- 5
- 4
- 3
- 7

686 Səhmdar cəmiyyətin strategiyasına hansı aid deyil?

- maliyyə hesabatının keyfiyyətinə nəzarət
- birləşmələr
- yeni bazarlara çıxış
- məhsulun diversifikasiyası

- strateji alyansların formalaşdırılması

687 Səhmdar cəmiyyətin əsas sənədi nədir?

- illik hesabat
 nizamnamə kapitalı
 nizamnamə
 səhm
 nizamnamə fondu

688 Hansılar səhmdar cəmiyyətin tiplərinə aiddir?

- açıq və qapalı
 gizli və açıq
 kommersion və qapalı
 dövlət və açıq
 qapalı və məhdud

689 Səhmdar cəmiyyətinin iştirakçılarının əsas öhdəliyi nədir?

- cəmiyyətin işlərini idarə etmək
 idarə heyətində iştirak etmək
 nizamnaməni imzalamaq
 sərmayə qoymaq
 qərar qəbul etmək

690 Səhmdarlar öhdəliklərə görə necə məsuliyyət daşıyırlar?

- qoyduğu vəsaitlə
 əmlakın beşdə biri ilə
 əmlakın yarısı ilə
 bütün əmlakı ilə
 bütün vəsaitləri ilə

691 Səhm hansı hüququ verir?

- icraetmə hüququ
 dividend alma hüququ
 nəzarət etmə hüququ
 qərarların verilməsi hüququ
 məlumat alma hüququ

692 Risk Komitəsini hansı orqan seçir?

- maliyyə komitəsi
 idarə heyəti
 direktorlar şurası
 səhmdarların ümumi yığıncağı
 inzibatçı heyət

693 Səhmdar cəmiyyətin qərarı neçə gündən gejdə olmayaraq rəsmiləşir?

- 5
 3
 2
 1
 4

694 ən fəal alınıb satılan səhmlər hansı siyahıya salınır?

- Nyu-York Banklar siyahısına
- Nyu-York Maliyyə korporasiyası siyahısına
- Nyu-York Səhm Mübadiləsi siyahısını
- Nyu-York birja siyahısına
- Nyu-York İnvestisiya Fondları siyahısına

695 Səhmdar cəmiyyəti hansı halda dividend ödəyə bilər?

- əlavə səhmlər buraxılan zaman
- səhmlərin qiymətinin nizamnamədə göstərilən qiymətdən az olması zaman
- əgər ödənişdə müəyyən olar ki, müflisləşmə
- səhmdar cəmiyyətin nizamnamə kapitalını tam ödəyə qədər
- bütün borclarını ödədikdən sonra

696 Birjanın fəaliyyəti haqqında ilk nəzəriyyə kim tərəfindən yazılmışdır

- F.Engels
- B.Seyə
- R.Kantilon
- A.Smit
- K.Marks

697 Səhmdar cəmiyyətlərində Qalıq prinsipi necə həyata keçirilir?

- əsas fondların istismara buraxılmasından sonra
- maliyyə riskləri müəyyənləşdirildikdən sonra
- reklam xərclərinin maliyyələşdirilməsi təmin edildikdən sonra
- ödəmə cəmiyyətin sosial və investisiya proqramlarının maliyyələşdirilməsi təmin edildikdən sonra
- müəssisənin potensial imkanının müəyyənləşdirilməsindən sonra

698 Azərbaycanda səhmdar cəmiyyətlərin dividend siyasətinin qurulmasının ən geniş yayılmış üsulu hansıdır?

- düzgün variant yoxdur
- vergi eksteritorialı
- "açıq qapı" prinsipi
- "qalıq" prinsipi
- "tək pəncərə" prinsipi

699 Səhmdar cəmiyyətinin dividend siyasəti nədir?

- müxtəlif məqsədlər üçün xüsusi səhmlərin alınması
- səhmdar kapitalının strukturunun dəyişdirilməsi üzrə konkret nəticənin əldə olunmasına yönəldilmiş emissiyanın məcmusu
- səhmləri buraxanların və onları satanların qeydiyyat prosesidir
- səhmdarların dividend alması sahəsində əmlak iddialarının ödənilməsinə rəğmən cəmiyyətin mövqeyini əks etdirən fəaliyyət proqramıdır
- düzgün variant yoxdur

700 Korporasiyanın direktorlar şurası seçilməsi necə həyata keçirilir?

- 3 ildən bir dövlət tərəfindən seçilir
- düzgün variant yoxdur
- hər il səhmdarlar tərəfindən seçilir
- 5 ildən bir səhmdarlar tərəfindən seçilir
- hər il dövlət tərəfindən seçilir